

**T.C.
CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI**

**ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERİN
TAŞIMALI EĞİTİM UYGULAMASINA İLİŞKİN
METAFORLARININ İNCELENMESİ**

Murat KAYHAN

Yüksek Lisans Tezi

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Tuncay DİLCİ**

**SİVAS
Nisan, 2014**

**ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERİN
TAŞIMALI EĞİTİM UYGULAMASINA İLİŞKİN
METAFORLARININ İNCELENMESİ**

Murat KAYHAN

**Cumhuriyet Üniversitesi
Eğitim Bilimler Enstitüsü**

**Lisansüstü Eğitim, Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin Eğitim Bilimleri
Anabilim Dalı için Öngördüğü**

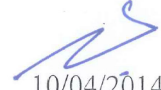
**YÜKSEK LİSANS TEZİ
Olarak Hazırlanmıştır.**

Sivas

Nisan, 2014

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Öğretmen ve Öğrencilerin Taşınmalı Eğitim Uygulamasına İlişkin Metaforlarının İncelenmesi” adlı çalışmamın, akademik kurallara ve etik değerlere uygun olarak yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

10/04/2014

Murat KAYHAN

KABUL VE ONAY

Murat KAYHAN'ın hazırlamış olduğu “Öğretmen ve Öğrencilerin Taşımali Eğitim Uygulamasına İlişkin Metaforlarının İncelenmesi” başlıklı bu çalışma, 10/04/2014 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından, “ Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı”nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Yrd. Doç Dr. Ayla ARSEVEN (Jüri Başkanı):

Doç. Dr. Tuncay DİLCİ (Danışman):

Yrd. Doç. Dr. İhsan TOPCU (Üye):

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

.....

Prof. Dr. Zafer CİRHİNLİOĞLU
Enstitü Müdürü

ÖN SÖZ

Eğitim, her bireyin en doğal ve yasal hakkıdır. Bireylerin bu doğal haklarından yararlanmalarını sağlamak devletlerin asli görevlerindedir. Çünkü eğitim sayesinde devletler, geleceğine yön verirler ve devamlılığını sağlarlar.

Günümüz, bilgi ve teknoloji çağı olduğundan çağa ayak uydurmak için bireylerin eğitimle nitelikli hale getirilmesi zorunluluğu doğmuştur. Bu nedenle nüfusunun yaklaşık dörtte biri kırsalda yaşayan Türkiye’de kırsaldakilerin eğitim düzeylerinin iyileştirilmesi, üzerinde durulması gereken önemli bir konudur. Bu amaçla ülkemizde eğitimi yurdun en ücra köşelerine ulaştırıp fırsat ve imkan eşitliği sağlamak için 1989-1990 öğretim yılından itibaren taşınmalı eğitim uygulamasına başlanmıştır. Taşınmalı eğitim ile okulu olmayan ya da kapalı olan, öğretmeni olmayan kırsal yerleşim yerlerindeki öğrenciler, merkez okullara taşınmaktadır. Taşınmalı İlköğretim Uygulaması ile eğitimde fırsat ve imkân eşitliğini sağlamak, eğitimin niteliğini yükseltmek, eğitimde maliyeti azaltmak amaçlanmıştır. Bu sistemin etkililiğini artırmak, aksayan yönlerini gidermek için taşınmalı eğitim uygulamasının sorunları ve ne şekilde yürütüldüğü araştırılmalıdır.

Araştırma, taşınmalı eğitim yapan ortaokullardaki öğretmenler ve taşınmalı eğitim gören öğrencilerin, bu uygulamaya ilişkin metaforlarının incelenmesi amaçlanmaktadır.

Çalışmada desteğini esirgemeyen tez danışmanım Doç. Dr. Tuncay DİLCİ hocama, anketlerin uygulanmasında yardımcı olan ve kolaylık gösteren okul yöneticilerine ve öğretmenlere çok teşekkür ediyorum.

Ayrıca, tez ile ilgili çalışmalarım bana yardımcı olan meslektaşım Adem Demir’e ve hayatımın her aşamasında desteğini ve fedakarlığını esirgemeyen eşim Didem’e sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

MURAT KAYHAN

ÖZET

KAYHAN, Murat, Öğretmen ve Öğrencilerin Taşımali Eğitim Uygulamasına İlişkin Metaforlarının İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Sivas, 2014.

Bu araştırmanın amacı; ülkemizdeki taşımali eğitime uygulamasına ilişkin öğretmen ve öğrencilerin metaforlarını belirlemek ve elde edilen bulguları analiz edip yorumlayarak olası sorunlara çözüm önerilerinde bulunmaktır.

Araştırmanın çalışma gurubunu 2013-2014 eğitim- öğretim yılında Sivas il merkezinde bulunan beş taşıma merkezi ortaokulda 5.- 6. – 7. ve 8. sınıflara devam eden 481 taşımali öğrenci ile bu okullarda görev yapan 50 öğretmen oluşturmaktadır.

Araştırma nitel bir çalışmadır ve araştırmada veri toplamı aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen “Taşımali Eğitim Metaforları Anketi” kullanılmıştır. Anketlerden elde edilen veriler sınıf sınıf bir araya getirilmiştir ve kategoriler oluşturulmuştur.

Araştırma sonucunda öğrencilerin % 43,6’sı 178 metaforla taşımali eğitimi sürecini yolculuğa benzetmişlerdir. Öğrencilerin taşımali eğitimi yorucu ve zorlu bir yolculuk olarak gördükleri bilgisine ulaşılmıştır. Ayrıca öğrencilerin yolculuk sırasında mide bulantısı, baş dönmesi gibi rahatsızlıklar yaşadıkları, yolculuğun kış mevsiminde onların için daha da zor ve tehlikeli bir hale geldiği verilerine ulaşılmıştır.

Öğretmenlerin % 32,6’sı 16 metaforla taşımali eğitim sürecini zorluğa benzetmişlerdir. Taşımali öğrencilerin uyum sorunu yaşadıkları ve sosyalleşemedikleri, taşımali eğitim sisteminin öğretmenlere ve idarecilere ekstradan sorumluluk ve yük getirdiği, öğrencilerin zorla büyüdükleri yerden koparıldığı ve bu sistemin devlete gereksiz yere yük getirdiği bulguları elde edilmiştir.

Araştırmada yer alan önerilerden bazıları şunlardır: Öğrencilerin kış mevsiminde yolculuk yaparlarken karşılaştıkları olumsuzlukları gidermek için yollar daha uygun ve güvenli hale getirilmelidir. Servis araçlarındaki çeşitli olumsuzlukları ve tehlikeleri önlemek amacıyla araçlarda rehber personel bulundurulmalıdır.

Öğrencilerin yolculuk sürecinde sıkılmamaları için müzik dinleme, çizgi film izleme, bilmece sorma, fıkra anlatma gibi etkinlikler düzenlenmelidir. Servis araçlarının güvenlik ve konfor bakımından gerekli şartları taşıyıp taşımadıkları ve gerekli bakımların zamanında yapılıp yapılmadığı idareciler tarafından kontrol edilmelidir. Taşımali eğitim uygulamasının beraberinde getirdiği iş yükünü azaltmak için taşıma merkezi okullara resmi işleri yürütecek memur ve öğrencilere yardımcı olacak yardımcı personel görevlendirilmelidir. Taşımali öğrencilerin yaşadıkları uyum sağlayamama, arkadaşlık kuramama ve sosyalleşememe gibi problemlerin çözülmesi için rehberlik servisi aracılığıyla uyum programları hazırlanmalıdır. Ayrıca okuldaki diğer öğrencilerin taşımali öğrencilere ayrımcılık yapmaları ve baskı kurmaları engellenmelidir.

Anahtar Sözcükler: Taşımali Eğitim, Metafor, Öğretmenler ve Öğrenciler.

ABSTRACT

KAYHAN, Murat, Investigation of Metaphors Related to Transportation Based Education Application of Teachers and Students, Master's Thesis, Sivas, 2014.

The aim of this study is to determine the metaphors of students and teachers related to the busing education in Turkey and suggested solutions by analysing the obtained outcomes.

The working groups of the study are 481 students who are attending 5- 6-7- 8 grades in five transported schools in the city centre of Sivas and the teachers who work on those schools.

The study is qualitative one and in the study “ The Questionnaire of Busing Education Metaphors” developed by the author, was used to collect data. Then, the collected data from the questionnaires was brought together and classified same categories.

At the end of the study, % 43,6 of the students, likened the busing education period to a journey with 178 metaphors. It was found to the information that the students thought the busing education as a tiring and challenging journey. Additionally, it was informed the students had nausea and dizziness during the journey and they reported it was more difficult and dangerous in winter months.

%32,6 of teachers likened the busing education to difficulty with 16 metaphors. It was reached to finding that the students in busing education had integration problem and they couldn't get sociable, the busing education system brought a burden and extra responsibility to both teachers and directors, and the students were kept away from their villages, the system brings an unnecessary tax for the government.

These are some of the suggestion in the research: To remove the problems which students face during their journey in winter months, the roads should be made safer and more acceptable. There should be an attendant person for preventing some

possible accidents and problems. To not get bored the students during the journey, there should be some activities such as listening to music, watching cartoons and telling jokes. The security, comfort and the suitability of the buses for carrying people and whether their control is done or not should be checked by administrators. To reduce the burden of bussing education, an extra personnel should be employed for helping students and doing the paper work on this type of schools. To solve the adaptation and orientation problems, guidance programmes should be arranged by student advisors. In addition the bossy behaviours and pressures of other students should be prevented.

Key Words: Busing Education, Metaphors, Teachers and Students.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	i
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar LİSTESİ	viii
ŞEKİLLER LİSTESİ	x
EKLER LİSTESİ	xi
KISALTMALAR LİSTESİ	xii
ÖZET	xii
ABSTRACT	iv
BÖLÜM I	1
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem	1
1.2. Araştırmanın Problem Cümlesi	6
1.3. Alt Problemler	6
1.4. Araştırmanın Amacı	6
1.5. Araştırmanın Önemi	7
1.6. Varsayımlar	7
1.7. Araştırmanın Sınırlılıkları	7
1.8. Tanımlar	8
BÖLÜM II	9
2. KURAMSAL ÇERÇEVE	9
2.1. Türkiye’de Eğitimin Genel Yapısı	9
2.1.1. Örgün Eğitim	9
2.1.2. Yaygın Eğitim:	12
2.2. Taşımali Eğitim Uygulaması	12
2.2.1. Taşımali Eğitim Uygulamasının Gerekçesi	15
2.3. SİVAS’ TA TAŞIMALI EĞİTİM	19
2.3.1. Sivas Merkezde Taşımali Eğitim Yapan İlkokullar/Ortaokullar	19
2.3.2. Sivas’ın İlçelerindeki Taşımali Eğitim Yapan İlkokullar/Ortaokullar	30
2.3.3. Sivas Merkez ve İlçelerindeki Taşımali Eğitim Yapan Liseler	32
2.4. Metafor	34
2.4.1. Metafor Türleri	35
2.5. İlgili Araştırmalar	36
2.5.1. Yurtiçinde Yapılan Araştırmalar:	36
2.5.2. Yurtdışındaki Yapılan Araştırmalar:	46
BÖLÜM III	49
3. YÖNTEM	49
3.1. Araştırmanın Deseni	49
3.2. Evren Ve Örneklem (Çalışma Grubu)	49
3.3. Veri Toplama Aracının Hazırlanması Ve Geliştirilmesi	51
3.4. Verilerin Toplanması	52
3.5. Verilerin Çözümü ve Yorumlanması	53
3.5.1. Aşama 1: Kâğıtların Okunması ve Numaralandırılması Aşaması:	53
3.5.2. Aşama 2: Eleme ve Arıtma Aşaması:	53
3.5.3. Aşama 3: Yeniden Organize Etme ve Derleme Aşaması:	54

3.5.4. <i>Aşama 4: Kategori Geliştirme Aşaması:</i>	54
3.5.5 <i>Aşama 5 :Veri Analizi için Verilerin Bilgisayara Aktarılarak Tablolaştırılması :</i>	54
BÖLÜM IV	55
4. BULGULAR VE YORUMLAR.....	55
4.1. 5. Sınıf Öğrencilerinin Taşınalı Eğitime İlişkin Oluşturdukları Metaforlar ve Oluşturulan Metaforlara İlişkin Kategoriler ve Bunlara İlişkin Yorumlar: ..	55
4.1.1. 5. Sınıf Öğrencilerinin Oluşturduğu Kavramsal Kategorilerin Analizi:	57
4.2. 6. Sınıf Öğrencilerinin Taşınalı Eğitime İlişkin Oluşturdukları Metaforlar ve Oluşturulan Metaforlara İlişkin Kategoriler ve Bunlara İlişkin Yorumlar: ..	64
4.2.1. 6. Sınıf Öğrencilerinin Oluşturduğu Kavramsal Kategorilerin Analizi:	67
4.3. 7. Sınıf Öğrencilerinin Taşınalı Eğitime İlişkin Oluşturdukları Metaforlar ve Oluşturulan Metaforlara İlişkin Kategoriler ve Bunlara İlişkin Yorumlar: ..	77
4.3.1. 7. Sınıf Öğrencilerinin Oluşturduğu Kavramsal Kategorilerin Analizi:	81
4.4. 8. Sınıf Öğrencilerinin Taşınalı Eğitime İlişkin Oluşturdukları Metaforlar ve Oluşturulan Metaforlara İlişkin Kategoriler ve Bunlara İlişkin Yorumlar: ..	96
4.4.1. 8. Sınıf Öğrencilerinin Oluşturduğu Kavramsal Kategorilerin Analizi:	99
4.5 Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Taşınalı Eğitime İlişkin Oluşturdukları Metaforlar, Oluşturulan Metaforlara İlişkin Kategoriler ve Bunlara Ait Yorumlar:	113
4.5.1. <i>Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Oluşturduğu Kavramsal Kategorilerin Analizi:</i>	116
BÖLÜM V	127
5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER.....	127
5.1. Tartışma.....	127
5.2. Sonuç.....	131
5.3. Öneriler	133
5.3.1. <i>Uygulayıcılara Yönelik Öneriler</i>	133
5.3.2. <i>Araştırmacılara Yönelik Öneriler</i>	136
KAYNAKÇA	137
EKLER.....	147

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 2.1. Türkiye Genelindeki Taşımali Eğitim Uygulamasına İlişkin Veriler.....	13
Tablo 2.2. Yıllara Göre İl- İlçe- Belde ve Köylerin Nüfusları ile Genel Nüfus	16
Tablo 2.3. Sivas'ın İlçelerindeki Taşıma Merkezi İlk ve Ortaokullara Ait Veriler....	30
Tablo 2.4. Sivas Genelindeki Taşıma Merkezi Liselere Ait Veriler.....	32
Tablo 3.1. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Özelliklerine İlişkin Veriler	50
Tablo 3.2. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Özelliklerine İlişkin Veriler	51
Tablo 4.1. 5. Sınıfların Taşımali Eğitime İlişkin Oluşturdukları Metaforlar	56
Tablo 4.2. 5. Sınıfların Metaforlarından Oluşturulan Kavramsal Kategoriler.....	57
Tablo 4.3. 5. Sınıfların “Eğitim-Öğretim” Kategorisine İlişkin Verileri	58
Tablo 4.4. 5. Sınıfların “Yolculuk” Kategorisine İlişkin Verileri.....	59
Tablo 4.5. 5. Sınıfların “Zorluk” Kategorisine İlişkin Verileri.....	61
Tablo 4.6. 5. Sınıfların “Eğlence” Kategorisine İlişkin Verileri.....	62
Tablo 4.7. 5. Sınıfların “Sevgi” Kategorisine İlişkin Verileri.....	63
Tablo 4.8. 6. Sınıfların Taşımali Eğitime İlişkin Oluşturdukları Metaforlar	65
Tablo 4.9. 6. Sınıfların Metaforlarından Oluşturulan Kavramsal Kategoriler.....	67
Tablo 4.10. 6. Sınıfların “Eğlenmek” Kategorisine İlişkin Verileri	68
Tablo 4.11. 6. Sınıfların “Yolculuk Yapmak ” Kategorisine İlişkin Verileri	69
Tablo 4.12. 6. Sınıfların “Tehlike ” Kategorisine İlişkin Verileri	71
Tablo 4.13. 6. Sınıfların “Zorluk” Kategorisine İlişkin Verileri.....	72
Tablo 4.14. 6. Sınıfların “Sevgi” Kategorisine İlişkin Verileri.....	73
Tablo 4.15. 6. Sınıfların “Güven ” Kategorisine İlişkin Verileri	74
Tablo 4.16. 6. Sınıfların “Eğitim Almak” Kategorisine İlişkin Verileri.....	75
Tablo 4.17. 6. Sınıfların “Özlem” Kategorisine İlişkin Verileri.....	76
Tablo 4.18. 7. Sınıfların Taşımali Eğitime İlişkin Oluşturdukları Metaforlar	78
Tablo 4.19. 7. Sınıfların Metaforlarından Oluşturulan Kavramsal Kategoriler.....	80
Tablo 4.20. 7. Sınıfların “Eğitim Almak” Kategorisine İlişkin Verileri.....	81
Tablo 4.21. 7. Sınıfların “Sevgi” Kategorisine İlişkin Verileri.....	82
Tablo 4.22. 7. Sınıfların “Sıkıcı Bir Süreç” Kategorisine İlişkin Verileri	83
Tablo 4.23. 7. Sınıfların “Zorluk” Kategorisine İlişkin Verileri.....	85
Tablo 4.24. 7. Sınıfların “Güven” Kategorisine İlişkin Verileri	87
Tablo 4.25. 7. Sınıfların “Yolculuk” Kategorisine İlişkin Verileri.....	88

Tablo 4.26. 7. Sınıfların “Eğlence” Kategorisine İlişkin Verileri.....	90
Tablo 4.27. 7. Sınıfların “İyi Bir Gelecek” Kategorisine İlişkin Verileri.....	91
Tablo 4.28. 7. Sınıfların “Boşa giden Zaman ” Kategorisine İlişkin Verileri.....	92
Tablo 4.29. 7. Sınıfların “Çelişki” Kategorisine İlişkin Verileri	93
Tablo 4.30. 7. Sınıfların “Çalışmak” Kategorisine İlişkin Verileri.....	94
Tablo 4.31. 7. Sınıfların “Okul Eşyası” Kategorisine İlişkin Verileri	94
Tablo 4.32. 8. Sınıfların Taşınalı Eğitime İlişkin Oluşturdukları Metaforlar	96
Tablo 4.33. 8. Sınıfların Metaforlarından Oluşturulan Kavramsal Kategoriler.....	98
Tablo 4.34. 8. Sınıfların “Yolculuk Yapmak” Kategorisine İlişkin Verileri	99
Tablo 4.35. 8. Sınıfların “Eğlence” Kategorisine İlişkin Verileri.....	101
Tablo 4.36. 8. Sınıfların “Fırsat” Kategorisine İlişkin Verileri.....	102
Tablo 4.37. 8. Sınıfların “İyi Bir Gelecek İçin Zorluklara Katlanmak” Kategorisine İlişkin Verileri	103
Tablo 4.38. 8. Sınıfların “Yorulmak” Kategorisine İlişkin Verileri	104
Tablo 4.39. 8. Sınıfların “Zorluk” Kategorisine İlişkin Verileri.....	105
Tablo 4.40. 8. Sınıfların “Mutluluk” Kategorisine İlişkin Verileri.....	107
Tablo 4.41. 8. Sınıfların “Ayrımcılık” Kategorisine İlişkin Verileri	108
Tablo 4.42. 8. Sınıfların “Eğitim Almak” Kategorisine İlişkin Verileri.....	109
Tablo 4.43. 8. Sınıfların “İşe Gitmek” Kategorisine İlişkin Verileri	110
Tablo 4.44. 8. Sınıfların “Sevgi” Kategorisine İlişkin Verileri.....	111
Tablo 4.45. Öğretmenlerin Taşınalı Eğitime İlişkin Oluşturdukları Metaforlar....	114
Tablo 4.46. Öğretmenlerin Metaforlarından Oluşturulan Kavramsal Kategoriler..	115
Tablo 4.47. Öğretmenlerin “Fırsat ” Kategorisine İlişkin Verileri	116
Tablo 4.48. Öğretmenlerin “Bir Bütünün Parçası ” Kategorisine İlişkin Verileri .	118
Tablo 4.49. Öğretmenlerin “Zorluk ” Kategorisine İlişkin Verileri.....	120
Tablo 4.50. Öğretmenlerin “Yolculuk” Kategorisine İlişkin Verileri	122
Tablo 4.51. Öğretmenlerin “Arada Kalmışlık” Kategorisine İlişkin Verileri.....	124
Tablo 4.52. Öğretmenlerin “Amacına Ulaşmayan Bir Uğraş ” Kategorisine İlişkin Verileri	125

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. 5. Sınıfların Cinsiyete Göre Dağılımını Gösteren Grafik.....	55
Şekil 2. 6.Sınıfların Cinsiyete Göre Dağılımını Gösteren Grafik.....	65
Şekil 3. 7. Sınıfların Cinsiyete Göre Dağılımını Gösteren Grafik.....	78
Şekil 4. 8. Sınıfların Cinsiyete Göre Dağılımını Gösteren Grafik.....	96
Şekil 5. Öğretmenlerin Cinsiyete Göre Dağılımını Gösteren Grafik	113

EKLER LİSTESİ

EK 1: Araştırma İzni	147
EK-2: Öğretmen Anketi	148
EK-3: Öğrenci Anketi	150
EK-4: Taşımali İlköğretim Yönetmeliği	152

KISALTMALAR LİSTESİ

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

YİBO: Yatılı İlköğretim Bölge Okulu

İBB: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

THS: Türk Hukuk Sitesi

BÖLÜM I

1. GİRİŞ

Bu bölümde, araştırmanın problemi, araştırmanın önemi, varsayımlar, sınırlılıklar ve taşınmalı eğitim uygulamasına ait kavramlara(ilkokul, ortaokul, birleştirilmiş sınıf, taşınmalı eğitim, taşıma merkezi ilköğretim kurumu, öğrencisi taşınan yerleşim birimi, öğrencisi taşınan okul) yer verilmiştir.

1.1. Problem

Eğitim; davranış kazanma ya da davranış değiştirme yoluyla bireyi geliştirme, önceden konulmuş amaçlar doğrultusunda bireye, değişim süreci uygulama işine denir. Toplumların devamlılığını sağlamasında en etkili unsurlardan biri eğitimidir. İnsanlar; anlatım ve iletişim gereksinimi, özgerçekleştirim gereksinimi, sağlıklı yaşama gereksinimi, araştırma öğrenme, sorun çözme gereksinimi, üretim ve tutumluluk gereksinimi ile özgür olma gereksinimi gibi ihtiyaçlarını karşılamak için eğitilmek ister (Başaran, 1999). Bu gereksinimler var olduğu sürece insanın eğitime olan ihtiyacı da sürekli var olacaktır.

Eğitim yoluyla toplumun kültürel birikimi genç kuşaklara aktarılır.Çevreye ve yeniliklere uyum sağlayan bireylerin yetiştirilmesi eğitimin sosyo-kültürel işlevidir.Anayasada belirtilen siyasi sisteme bağlı, anayasal sistemi koruyup gelecek nesillere aktarmak eğitim yoluyla olur ve bu da eğitimin siyasi işlevidir.

Devletlerin ekonomik kalkınma planlarına uygun nitelikte bilgi ve beceriye sahip insan gücünün yetiştirilip, yetiştirilen bireylerin ülkenin ekonomik kalkınma hedeflerine hizmet etmesini sağlama da eğitimin ekonomik işlevidir (Uluğ, 1998).

Eğitim hakkı her bireyin doğuştan sahip olduğu ve anayasa güvencesi altında olan doğal haklardan biridir. Eğitim hakkına, ülkemizin de üye olduğu çeşitli uluslar arası kuruluşların bildirilerinde, çeşitli ülkelerin anayasalarında, Kanun-i Esaside ve T.C. Anayasasında açık bir şekilde değinilmiştir: Birleşmiş Milletler İnsan Hakları

Evrensel Bildirisi 26. maddesinde eğitim haklarından şu şekilde bahsedilmiştir: *“Herkesin eğitim hakkı vardır. Eğitim hiç olmazsa ilk ve temel eğitim evrelerinde parasız olmalıdır. İlk eğitim zorunludur. Teknik ve mesleki eğitimden herkes yararlanabilmeli ve yüksek öğretim, başarıya göre, herkese tam bir eşitlikle açık olmalıdır.”* (TBMM, 1949).

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Bildirisi'nin 28. maddesinde eğitim haklarından şöyle bahsedilmiştir:

Taraf Devletler, çocuğun eğitim hakkını kabul ederler ve bu hakkın fırsat eşitliği temeli üzerinde tedricen gerçekleştirilmesi görüşüyle özellikle:

- a) İlk öğretimi herkes için zorunlu ve parasız hale getirirler;
- b) Orta öğretim sistemlerinin genel olduğu kadar mesleki nitelikte de olmak üzere çeşitli biçimlerde örgütlenmesini teşvik ederler ve bunların tüm çocuklara açık olmasını sağlarlar ve gerekli durumlarda mali yardım yapılması ve öğretimi parasız kılmak gibi uygun önlemleri alırlar;
- c) Uygun bütün araçları kullanarak, yüksek öğretimi yetenekleri doğrultusunda herkese açık hale getirirler;
- d) Eğitim ve meslek seçimine ilişkin bilgi ve rehberliği bütün çocuklar için elde edilmiş hale getirirler;
- e) Okullarda düzenli biçimde devamın sağlanması ve okulu terk etme oranlarının düşürülmesi için önlem alırlar (İBB, 2013).

1947 İtalya Anayasasınının 34. maddesinde zorunlu eğitim hakları ile ilgili olarak şunlar denilmiştir:

Okullar herkese açıktır. En az sekiz yıllık ilköğretim zorunlu ve ücretsizdir. Yetenekli ve hak eden öğrenciler, mali kaynaklardan yoksun olanlar da dahil, en yüksek düzeyde eğitime devam etme hakkına sahiptir. Cumhuriyet bu hakkı, rekabete dayalı sınav yoluyla tahsis edilmesi zorunlu olan burs, ailelere ödenek veya diğer yardımlarla kullandırır(THS, 2011).

27 Mart 1953 tarihli Danimarka Kraliyet Anayasasının 76. maddesinde zorunlu eğitimden şöyle bahsedilmiştir:

Okul çağında olan her çocuk, ilköğretim kurumlarından ücretsiz eğitim alma hakkına sahiptir. Kendi çocuğuna, ya da vesayeti altındaki çocuğa eğitim veren veliler ya da vasiler çocuklarına, vesayetleri altındaki çocuklara ilköğretim kurumlarında sunulan eş değerde eğitimle bir eğitim sağlıyorlarsa, bu çocukları ilköğretim kurumlarına göndermek zorunda değildirler.(THS, 2011).

İlk anayasamız olan Kanun-i Esasi'nin 114. maddesi zorunlu eğitimle alakalıdır: “ *Osmanlı efradının kafferesince tahsil-i maarifin birinci mertebesi mecburi olacak ve bunun derecat ve teferruatı nizam-ı mahsus ile tayin olacaktır.(Osmanlı bireylerinin tümü için eğitim sisteminin birinci basamağı zorunlu olacak ve bunun dereceleri ve ayrıntuları, özel bir düzenleme ile belirlenecektir)*” (Binbaşioğlu, 2009).

1924 Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 87. maddesine göre “*Kadın, erkek bütün Türkler ilköğretimden geçmek ödevindedirler. İlköğretim devlet okullarında parasızdır.*” (TBMM, 1945).

1961 Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 50. maddesinde eğitim hakkından şöyle bahsedilmektedir:

Halkın öğrenim ve eğitim ihtiyaçlarını sağlama devletin başta gelen görevidir.

İlköğrenim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için mecbûridir ve devlet okullarında parasızdır.

Devlet, maddî imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin, en yüksek öğrenim derecelerine kadar çıkmalarını sağlama amacıyla burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar.

Devlet, durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları, topluma yararlı kılacak tedbirleri alır.

Devlet, tarih ve kültür değeri olan eser ve anıtların korunmasını sağlar(TBMM, 1961).

1982 Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 42. maddesine göre devletin eğitim alanında yerine getirdiği görevler şunlardır:

Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz.

Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir.

Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılâpları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmaz.

Eğitim ve öğretim hürriyeti, Anayasaya sadakat borcunu ortadan kaldırmaz.

İlköğretim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve Devlet okullarında parasızdır.

Özel ilk ve orta dereceli okulların bağlı olduğu esaslar, Devlet okulları ile erişilmek istenen seviyeye uygun olarak, kanunla düzenlenir.

(Ek fıkra: 9/2/2008-5735/2 md. Bu fıkra Anayasa Mahkemesinin 5/6/2008 tarih ve E.2008/16, K.2008/116 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir [(Resmî Gazete, 22 Ekim 2008, Sayı 27032)]. (*)

Devlet, maddî imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin, öğrenimlerini sürdürebilmeleri amacı ile burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar. Devlet, durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri alır.

Eğitim ve öğretim kurumlarında sadece eğitim, öğretim, araştırma ve inceleme ile ilgili faaliyetler yürütülür. Bu faaliyetler her ne suretle olursa olsun engellenemez.

Türkçeden başka hiçbir dil, eğitim ve öğretim kurumlarında Türk vatandaşlarına ana dilleri olarak okutulamaz ve öğretilemez. Eğitim ve öğretim kurumlarında okutulacak yabancı diller ile yabancı dille eğitim ve öğretim yapan okulların tâbi olacağı esaslar kanunla düzenlenir. Milletlerarası andlaşma hükümleri saklıdır (TBMM, 1982).

Ülkemizde 1924 Anayasası ile zorunlu eğitimin 5 yıl olması ve karma eğitim yapılması kararları alınsa da 1939 yılında yapılan 1. Eğitim Şurasına kadar köylerde eğitim 3 yıl olarak devam etmiştir (Şan, 2012).

Ülkemizde, 4306 sayılı Kanun, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanun’unda ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanun’unda yapılan düzenlemeler ile “ *İlköğretim kurumları sekiz yıllık okullardan oluşur. Bu okullarda kesintisiz eğitim yapılır ve bitirenlere ilköğretim diploması verilir.*” şeklini aldı. Ayrıca 4306 sayılı Kanun ile 1997 yılından itibaren sekiz yıllık zorunlu eğitim uygulamasına geçilmiştir.

9 Mayıs 2012 tarihinde yayınlanan genelge ile, 6287 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanun’unda bazı değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikler ile zorunlu eğitim 8 yıldan 12 yıla çıkarılmıştır. Zorunlu eğitim, 4 yıl süreli ilkökul, 4 yıl süreli ortaokul

ve 4 yıl süreli lise eğitimini kapsamaktadır. Bu genelgeyle birlikte çocukların ilkokula kayıt olabilmesi için 66 ayı tamamlamaları yeterli hale geldi. Mecburi öğrenim yaşı da 6-13 yaş aralığı olarak değişmiş oldu (MEB, 2012).

Buraya kadar bahsedilenler özetlendiğinde eğitimin sosyal bir olgu olduğu, devletlerin, eğitimi geliştirmeye yönelik çeşitli politikalar ürettiği ve eğitimi yasalarla zorunlu hale getirdiği anlaşılmaktadır. Okullaşma oranını artırma, kızlar için yatılı okuma imkanı sunma, halkı bilgilendirerek toplum desteğini sağlama, öğretmenlere gerekli eğitim ve materyal verilerek birleştirilmiş sınıf oluşturma gibi uygulamalar devletlerin eğitimi geliştirmeye yönelik uygulamalarından bazılarıdır (Koçak, 2012).

Ülkemizin iklimsel ve coğrafi özellikleri, nüfusun hızlı artıyor olması ve köyden kente hızlı göç alması gibi sebepler eğitim alanında bazı sorunları beraberinde getirmektedir. Eğitimle ilgili bu sorunları çözmek için devletimiz yeni okullar açma, yatılılık ve pansiyon hizmetleri verme ve taşınmalı eğitim imkânı sunma gibi bir takım yöntemler geliştirmiştir (Kefeli, 2005). Taşınmalı eğitim uygulaması da bizim ülkemizde eğitimi geliştirmeye yönelik yapılan uygulamalardan biridir.

Taşınmalı eğitim uygulamasının tanımı, Milli Eğitim Bakanlığı Taşınmalı İlköğretim Yönetmeliğinde İlkokul, ortaokul veya imam-hatip ortaokulundan herhangi biri bulunmayan veya eğitim ve öğretime kapalı olanlar ile birleştirilmiş sınıf uygulaması yapan ilkokullardaki öğrencilerin seçilen merkezlerdeki ilköğretim kurumlarına günü birlik taşınarak eğitim ve öğretim görmelerini sağlamak amacıyla yapılan uygulama şeklinde tanımlanmıştır. Ülkemizde taşınmalı eğitime 1989-1990 eğitim öğretim yılında, Kırklareli ilinde 3, Kocaeli ilinde 2 okulun pilot uygulama okulu seçilmesi ile başlanmıştır (Özgün, 2007). Uygulamanın daha verimli olması için 15 Nisan 2000 tarihli, 24021 sayılı Resmi Gazete’de “Taşınmalı İlköğretim Yönetmeliği” yayınlanmıştır. Böylece Taşınmalı İlköğretim uygulaması yönetmelik doğrultusunda yapılmaya başlanmıştır (Ülker, 2009). Taşınmalı İlköğretim uygulaması, 2009-2010 yılında 80 ilde yapılmaya başlanmıştır ve 2004 yılının Ocak ayından itibaren taşınmalı eğitim gören öğrencilere öğle yemeği verilmeye başlanılmıştır. Öğle yemeği ücreti, Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü tarafından gönderilen ödenekle tahsil edilmiştir (Taşdemir, 2010).

Taşımali eğitim uygulaması ülkemizde eğitimi geliştirmeye yönelik sunulan politikalarından biridir. Taşımali eğitim uygulaması ile eğitimin niteliğini artırılmakta, eğitime harcanan maddi yükü azaltılmakta, sosyal ve kültürel olarak öğrencilerin birçok imkândan faydalanmalarını sağlamaktadır. Eğitimi geliştirmeye yönelik yapılan bu uygulama beraberinde ulaşım sorunu, yemek sorunu, öğrencilerin yeni okullarına uyum sağlayamaması gibi birçok sorunu da ortaya çıkarmıştır. Bu sorunlar uygulamanın verimliliğini düşürmektedir. Taşımali eğitim uygulamasının gerçek amacına ulaşabilmesi için sorunları tespit edebilmek, gerçekçi ve etkili çözümler sunmak şarttır.

1.2. Araştırmanın Problem Cümlesi

Taşımali eğitim yapan okullarda eğitim-öğretim gören ortaokul öğrencileri ile bu okullarda görev yapan öğretmenlerin “taşımali eğitime” yükledikleri anlamlar nelerdir?

1.3. Alt Problemler

1. Taşıma merkezi okullarda eğitim-öğretim gören 5.-6.-7. ve 8. sınıf öğrencilerinin “Taşımali Eğitime” yönelik kullandıkları metaforlar nelerdir?
2. Öğrencilerin “taşımali eğitime” yönelik kullandıkları metaforlar kaç farklı kategoriden oluşmuştur?
3. Taşıma merkezi okullarda görev yapan öğretmenlerin “Taşımali Eğitime” yönelik kullandıkları metaforlar nelerdir?
4. Öğretmenlerin “taşımali eğitime” yönelik kullandıkları metaforlar kaç farklı kategoriden oluşmuştur?

1.4. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı; Sivas ilinde, 2013-2014 eğitim öğretim döneminde, taşıma merkezi ortaokullarda uygulanan Taşımali İlköğretim Uygulamasını, anket formuna göre öğretmen ve öğrenci görüşleri doğrultusunda değerlendirmek ve

gerekli durumlarda önerilerde bulunmaktır. Ayrıca bu konuda ilerde yapılacak çalışmalara katkıda bulunmaktır.

1.5. Araştırmanın Önemi

Çalışmada, taşımali eğitim konusuna metaforik açıdan yaklaşarak taşımali eğitim uygulamasına ilişkin öğrencilerin ve öğretmenlerin iç dünyalarındaki gerçek yansımaların neler olduğunu öğrenmeyi amaçlanmıştır. Taşımali eğitimle ilgili önceden yapılan birçok araştırmada yapılandırılmış anket yolu izlenilmiştir. Likert tipi ölçeklerin kullanıldığı anketlerle araştırmacıların taşımali eğitim konusu ve bu sistemde karşılaşılan güçlüklerle ilgili belli kalıpların dışına çıkılmadığı düşünüldüğü için taşımali eğitime ilişkin görüşleri elde ederken öğretmen ve öğrencilerin metaforlarına başvurulmuştur.

Araştırma sayesinde öğretmen ve öğrencilerin taşımali eğitim sürecini neye benzettiklerini öğrenmiş olacağız. Böylece taşımali eğitim sürecine ilişkin algılar değişik bakış açılarına göre elde edilmiş olacak. Elde edilen bilgiler doğrultusunda taşımali eğitim sürecinin olumlu ve olumsuz yönleri öğrenilmiş olacak ve taşımali eğitim sürecinin daha verimli ve etkili olmasına katkı sağlanacaktır.

1.6. Varsayımlar

Araştırmanın planlanıp yürütülmesinde ve araştırma sonucunda elde edilecek bulguların işlenmesinde şu varsayımlardan hareket edilecektir.

- 1- Araştırmanın veri toplama işleminde anket kullanılması doğrudur.
- 2- Ankete katılan öğretmen ve öğrenciler, cevaplarını samimi ve doğru bir şekilde ifade etmişlerdir.
- 4- Kontrol edilemeyen değişkenler, araştırma sonuçlarını etkilememiştir.

1.7. Araştırmanın Sınırlılıkları

- 1- Araştırma, 2013-2014 eğitim öğretim yılında, Sivas ili merkez ilçesinde bulunan ve taşımali eğitim yapan Hanlı Ortaokulu, Durdulu Ortaokulu,

Ozmuş Ortaokulu, Toki Şehit Uzman Çavuş Bahaddin Erturhan Ortaokulu ve Demirçelik Ortaokullarıyla sınırlıdır.

- 2- Araştırma, Taşınalı Eğitime yüklenen anlamları ölçmek için araştırmacı tarafından geliştirilen anketle ve bu anketten elde edilen bilgilerle sınırlıdır.

1.8. Tanımlar

İlkokul: İlköğretim çağındaki(6-13 yaş) kız ve erkek çocukların eğitim ve öğretimlerini sağlamak üzere açılan ve süresi dört yıl olan ilköğretim kurumuna ilkokul denir.

Ortaokul: İlkokul öğrenimini bitiren öğrencilerin kayıt olduğu ve dört yıllık eğitim veren ilköğretim kurumuna ortaokul denir.

Birleştirilmiş Sınıf: İlköğretimin birinci kademesinde, aynı anda birden çok sınıfa bir öğretmen tarafından eğitim öğretim hizmeti verilmesine “Birleştirilmiş Sınıf” denilmektedir(Köksal, 2005).

Taşınalı Eğitim: İlkokul, ortaokul veya imam-hatip ortaokulundan herhangi biri bulunmayan veya eğitim ve öğretime kapalı olanlar ile birleştirilmiş sınıf uygulaması yapan ilkokullardaki öğrencilerin seçilen merkezlerdeki ilköğretim kurumlarına günü birlik taşınarak eğitim ve öğretim görmelerini sağlamak amacıyla yapılan uygulamayı ifade eder.

Taşıma Merkezi İlköğretim Kurumu: Çevredeki yerleşim birimlerinden taşınan öğrencilerin eğitim ve öğretim gördükleri ilkokul, ortaokul veya imam-hatip ortaokulunu ifade eder.

Öğrencisi Taşınan Yerleşim Birimi: Öğrencileri taşıma kapsamına alınan köy ve köy altı yerleşim birimine denir.

Öğrencisi Taşınan Okul: Taşıma kapsamına alınan ilkokul, ortaokul ve imam-hatip ortaokulunu ifade eder.

BÖLÜM II

2. KURAMSAL ÇERÇEVE

Eğitim kelimesinin kullanım alanının yaygınlığına göre farklı kullanılış biçimleri oluşmuştur. Bunlardan biri de eğitim kavramını karşılayan “terbiye” kelimesidir. Eğitim yerine kullanılan bu kelime Osmanlıca bir kelime olup; besleyip büyütme anlamındadır (Doğan, 2011).

Cevizci (2011)'ye göre eğitim, toplumu oluşturan gençleri, yaşantıları ve aktarılan değerlerle paralel olarak; önceden belirlenmiş amaçlara göre yetiştirme işine denir. Sönmez (2005)'e göre eğitim, çevre düzenlemesi ile kişinin davranışlarını istenen şekilde düzeltme ve değerlendirme sürecine verilen genel addır. Eğitim toplumdaki kültürlenme sürecinin bir unsurudur. Kültürlenme sürecinin amaçlı olarak yapılması eğitim sayesinde olur (Demirel ve Kaya, 2007).

Eğitim kavramının özüne ilk değinen ve eğitimi belli felsefi görüşlere göre değil de bir süreç olarak ele alan eğitim kuramcısı John Dewey'dir. John Dewey'den sonra gelen eğitimciler eğitimin bir süreç olduğunu göz önüne alarak çalışmalar yapmışlardır. Ertürk ise geçmişte eğitimle ilgili yapılan tanımlamaları araştırmış, her felsefi görüşe ve her duruma uygun bir eğitim tanımı yapmıştır. Bu tanıma göre eğitim: “ Bireyin davranışlarında, kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istenilen yönde değişme meydana getirme sürecidir.”(Kefeli, 2005).

2.1. Türkiye’de Eğitimin Genel Yapısı

2.1.1. Örgün Eğitim

Örgün eğitim; okul öncesi eğitimi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarını kapsayan eğitime verilen addır.

2.1.1.1. Okul Öncesi Eğitim: 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu’na göre okul öncesi eğitim, eğitim sistemimizin ilk basamağıdır. 23.09.1913 tarihli Tedrisat-ı İptidaiye Kanunu ile okul öncesi eğitimle ilgili ilk düzenleme yapılmış ve

açılması zorunlu hale getirilmiştir. Okul öncesi eğitim 1973 yılında, 1739 sayılı kanunla birlikte eğitim sistemimizin genel yapısı içerisinde yer almıştır (Ada ve Baysal, 2010). 1992 yılında ise Okul Öncesi Eğitim Kurumları Yönetmeliği çıkarılmıştır. 9 Mayıs 2012 tarihinde yayınlanan genelge ile 37-66 ay arasındaki çocukların anaokulunda veya uygulama sınıfında, 48-66 ay arasındaki çocukların ise anasınıflarında eğitim almaları ön görülmüştür.

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre okul öncesi eğitimin amaçları şunlardır:

1. *Çocukların beden, zihin ve duygu gelişmesini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak;*
2. *Onları ilk öğretime hazırlamak;*
3. *Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetişme ortamı yaratmak;*
4. *Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamaktır.” (MEB MEVZUAT, 1973).*

2.1.1.2. İlköğretim: Eğitim sistemimizin ikinci basamağı olan ilköğretim 6-13 yaş aralığındaki çocukları kapsar. İlköğretim çağı çocuğun 5 yaşını bitirdiği yılın Eylül ayı sonunda başlar ve 13 yaşını bitirip 14 yaşına girdiği yılın öğretim dönemi sonunda biter. İlköğretimin amaç ve görevler şunlardır:

“1. Her Türk çocuğuna iyi bir vatandaş olmak için gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkları kazandırmak; onu milli ahlak anlayışına uygun olarak yetiştirmek;

2. Her Türk çocuğunu ilgi, istidat ve kabiliyetleri yönünden yetiştirerek hayata ve üst öğrenime hazırlamaktır. “

İlköğretim kurumları; dört yıl süreli ve zorunlu ilkokullar ile dört yıl süreli, zorunlu ve farklı programlar arasında tercihe imkân veren ortaokullar ile imam-hatip ortaokullarından oluşmaktadır (MEB MEVZUAT, 1973).

2.1.1.3. Ortaöğretim: İlköğretime dayalı, dört yıllık zorunlu, örgün veya yaygın öğrenim veren genel, mesleki ve teknik öğretim kurumlarının tümünü kapsar.

Orta öğretim bünyesinde olan genel liselerin amacı öğrencilerin; kültürlü, toplumsal problemleri fark eden ve ülkenin kalkınmasını sağlayacak şekilde yetiştirmektir. Anadolu Teknik, Teknik, Anadolu Meslek ve Endüstri meslek liselerinin amacı ise ülkemizin ihtiyacı olan orta düzey teknik insan gereksinimini gidermektir. Ticaret ve turizm öğretimi veren liselerin amacı ise maliye, ticaret, muhasebe, bankacılık, sekreterlik, turizm gibi bölümlerde ihtiyaç duyulan insan gücünü sağlamaktır (Kıncal, 2004).

2.1.1.4. Yükseköğretim:

I – Kapsam: Yüksek öğretim, orta öğretime dayalı en az iki yıllık yüksek öğrenim veren eğitim kurumlarının tümünü kapsar.

Yükseköğretimin amaç ve görevleri şunlardır:

1. Öğrencileri ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda yurdumuzun bilim politikasına ve toplumun yüksek seviyede ve çeşitli kademelerdeki insan gücü ihtiyaçlarına göre yetiştirmek;
2. Çeşitli kademelerde bilimsel öğretim yapmak;
3. Yurdumuzu ilgilendirenler başta olmak üzere, bütün bilimsel, teknik ve kültürel sorunları çözmek için bilimleri genişletip derinleştirecek inceleme ve araştırmalarda bulunmak;
4. Yurdumuzun türlü yönde ilerleme ve gelişmesini ilgilendiren bütün sorunları, Hükümet ve kurumlarla da elbirliği etmek suretiyle öğretim ve araştırma konusu yaparak sonuçlarını toplumun yararlanmasına sunmak ve Hükümetçe istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini bildirmek;
5. Araştırma ve incelemelerinin sonuçlarını gösteren, bilim ve tekniğin ilerlemesini sağlayan her türlü yayınları yapmak;
6. Türk toplumunun genel seviyesini yükseltici ve kamuoyunu aydınlatıcı bilim verilerini sözlü, yazılı ile halka yaymak ve yaygın eğitim hizmetlerinde bulunmaktır. (MEB MEVZUAT, 1973).

Yükseköğretim kurumları; üniversiteler, fakülteler, enstitüler, yüksekokullar, konservatuarlar, meslek yüksekokulları, uygulama ve araştırma merkezlerinden oluşmaktadır. Yüksek öğretim kurumlarında eğitim ücretlidir. Maddi imkanları elverişli olmayan başarılı öğrencilerin kayıt ücreti, sınav harcı gibi her türlü öğrenim giderleri burs, kredi yatılılık ve benzeri yollarla sağlanır.

2.1.2. Yaygın Eğitim:

Örgün eğitim yanında veya dışında düzenlenen eğitim faaliyetlerinin tümünü kapsayan eğitime yaygın eğitim denir.

Milli Eğitim Temel Kanun'un 40. ve 41 maddesine göre yaygın eğitimin amaçları şunlardır:

Yaygın eğitimin özel amacı, milli eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak, örgün eğitim sistemine hiç girmemiş yahut herhangi bir kademesinde bulunan veya bu kademedен çıkmış vatandaşlara, örgün eğitimin yanında veya dışında,

1. Okuma - yazma öğretmek, eksik eğitimlerini tamamlamaları için sürekli eğitim imkânları hazırlamak,

2. Çağımızın bilimsel, teknolojik, iktisadi, sosyal ve kültürel gelişmelerine uymalarını sağlayıcı eğitim imkânları hazırlamak,

3. Milli kültür değerlerimizi koruyucu, geliştirici, tanıtıcı, benimsetici nitelikte eğitim yapmak,

4. Toplu yaşama, dayanışma, yardımlaşma, birlikte çalışma ve örgütlenme anlayış ve alışkanlıkları kazandırmak,

5. İktisadi gücün artırılması için gerekli beslenme ve sağlıklı yaşama şekil ve usullerini benimsetmek,

6. Boş zamanları iyi bir şekilde değerlendirme ve kullanma alışkanlıkları kazandırmak,

7. Kısa süreli ve kademeli eğitim uygulayarak ekonomimizin gelişmesi doğrultusunda ve istihdam politikasına uygun meslekleri edinmelerini sağlayıcı imkânlar hazırlamak,

8. Çeşitli mesleklerde çalışmakta olanların hizmet içinde ve mesleklerinde gelişmeleri için gerekli bilgi ve becerileri kazandırmaktır. (MEB MEVZUAT, 1973).

2.2. Taşınalı Eğitim Uygulaması

Milli Eğitim Bakanlığının 15.04.2000 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Taşınalı İlköğretim Yönetmeliğinin 4. maddesine göre; İlkokul, ortaokul veya imam-hatip ortaokulundan herhangi biri bulunmayan veya eğitim ve öğretime kapalı olanlar ile birleştirilmiş sınıf uygulaması yapan ilkokullardaki öğrencilerin seçilen merkezlerdeki ilköğretim kurumlarına günü birlik taşınarak eğitim ve öğretim

görmelerini sağlamak amacıyla yapılan uygulamaya taşınmalı eğitim denilmektedir (MEB, 2000).

Taşınmalı İlköğretim Uygulamasına, 1989-1990 eğitim-öğretim döneminde Kırklareli’nde üç ve Kocaeli’nde 2 okulun uygulamanın pilot okullar seçilmesiyle başlanılmıştır. Seçilen beş okula, 12 okuldan 305 öğrenci taşınmıştır (Şan, 2012). Pilot uygulamanın başarılı sonuçlar vermesiyle birlikte, sonraki eğitim öğretim döneminde uygulama 9 ile yayıldı ve 3289 öğrenci 78 merkez okula taşındı. 1991-1992 eğitim öğretim döneminde ise uygulamaya 29 il katıldı ve 18256 öğrenci 408 merkez okula taşındı. 1997-1998 eğitim öğretim döneminde zorunlu eğitimin 8 yıla çıkmasıyla birlikte Taşınmalı İlköğretim Uygulaması 72 ilde uygulanmaya başlandı ve 281833 öğrenci 4804 merkez okula taşınarak eğitimlerini sürdürdüler (Arı, 2000).

Aşağıdaki tabloda 2012-2013 eğitim-öğretim döneminde, Türkiye’deki tüm illerin taşıma merkezi okul sayıları, taşınan okul sayısı, taşınmalı eğitim gören ilkokul ve ortaokul öğrencilerinin sayıları ile taşınan toplam öğrenci sayıları gösterilmektedir.

Tablo 2.1. Türkiye Genelindeki Taşınmalı Eğitime İlişkin Veriler

İLLER	Taşınan Merkez Okul Sayısı	Taşınan Okul Sayısı	Taşınan İlkokul Öğrencisi Sayısı	Taşınan Ortaokul Öğrencisi Sayısı	Taşınan Toplam Öğrenci Sayısı
ADANA	108	388	4640	9416	14056
ADIYAMAN	106	471	3096	11952	15048
AFYON	106	327	1716	3959	5675
AĞRI	36	266	1362	8726	10088
AMASYA	93	477	2404	4482	6886
ANKARA	123	680	3983	6290	10273
ANTALYA	130	460	7844	10946	18790
ARTVİN	44	165	1398	1675	3073
AYDIN	190	692	3879	8910	12789
BALIKESİR	140	847	5126	9024	14150
BİLECİK	29	198	965	1501	2466
BİNGÖL	25	119	994	3498	4492
BİTLİS	28	47	541	1735	2276
BOLU	38	538	3285	3487	6772
BURDUR	49	178	1452	2723	4175
BURSA	209	878	3966	7197	11163
ÇANAKKALE	74	498	2897	4826	7723
ÇANKIRI	35	244	892	1311	2203
ÇORUM	67	585	2319	5140	7459
DENİZLİ	126	303	3371	5341	8712

DİYARBAKIR	162	654	12883	33614	46497
EDİRNE	49	265	1639	2751	4390
ELAZIĞ	63	191	2501	4914	7415
ERZİNCAN	34	221	1020	2065	3085
ERZURUM	119	513	1957	7002	8959
ESKİŞEHİR	35	264	1332	1979	3311
GAZİANTEP	83	407	2451	8179	10630
GİRESUN	115	433	6784	8407	15191
GÜMÜŞHANE	25	138	779	1184	1963
HAKKARİ	32	163	2234	5676	7910
HATAY	129	149	3419	6185	9604
ISPARTA	55	113	1047	2152	3199
MERSİN	153	543	8774	10579	19353
İSTANBUL	44	116	1202	2524	3726
İZMİR	223	700	6195	11741	17936
KARS	73	117	439	3057	3496
KASTAMONU	66	741	4498	5723	10221
KAYSERİ	74	252	1130	2108	3238
KIRKLARELİ	62	283	1095	1846	2941
KIRŞEHİR	45	286	1443	1646	3089
KOCAELİ	116	65	3909	4505	8414
KONYA	210"	623	3873	10389	14262
KÜTAHYA	91	668	3302	5789	9091
MALATYA	98	390	3514	7219	10733
MANİSA	159	670	5515	12206	17721
KAHRAMANMARAŞ	129	377	5356	11815	17171
MARDİN	102	267	3300	12790	16090
MUĞLA	144	399	5701	9411	15112
MUŞ	-----	-----	-----	-----	-----
NEVŞEHİR	56	125	442	1541	1983
NİĞDE	39	56	547	1076	1623
ORDU	161	620	10354	15355	25709
RİZE	85	377	4294	5111	9405
SAKARYA	151	453	4861	8613	13474
SAMSUN	178	916	9429	19365	28794
SİİRT	67	173	2095	6782	8877
SİNOP	31	177	1840	1441	3281
SİVAS	70	276	1865	3718	5583
TEKİRDAĞ	59	271	1696	2361	4057
TOKAT	149	529	2120	5286	7406
TRABZON	195	370	8588	10701	19289
TUNCELİ	24	2	668	692	1360
ŞANLIURFA	264	953	22547	47481	70028
UŞAK	58	261	1812	2967	4779
VAN	167	479	19755	43515	63270
YOZGAT	112	520	2362	5936	8298
ZONGULDAK	129	862	5918	9705	15623
AKSARAY	70	143	1087	3089	4176
BAYBURT	18	135	552	1270	1822
KARAMAN	30	120	963	1583	2546
KIRIKKALE	25	228	667	1188	1855
BATMAN	42	96	1760	3732	5492
ŞIRNAK	54	38	484	1523	2007
BARTIN	53	74	3530	4656	8186
ARDAHAN	33	160	761	2038	2799
İĞDIR	29	63	469	1464	1933

YALOVA	19	10	398	527	925
KARABÜK	25	245	1107	1352	2459
KİLİS	16	103	795	1993	2788
OSMANİYE	115	255	4286	6026	10312
DÜZCE	67	176	3030	4623	7653
TOPLAM	7037	27635	274504	536305	810809

Milli Eğitim İstatistiklerine göre 2012-2013 eğitim öğretim yılında Türkiye genelinde 7037 adet taşıma merkezi okul vardır ve 7037 taşıma merkezi okula 27635 okuldan öğrenci taşınmaktadır. Taşımali eğitim gören ilkokul öğrencilerinin sayısı 274504 iken, taşımali eğitim gören ortaokul öğrencilerinin sayısı 536305'tir. Ülke genelinde taşımali eğitim gören toplam öğrenci sayısı ise 810809'dur. Muş ilinde taşımali eğitim yapılmazken, taşımali eğitim gören öğrenci sayısının en fazla olduğu il Şanlıurfa'dır. (MEB,2013).

2.2.1. Taşımali Eğitim Uygulamasının Gereğesi

Taşımali eğitim uygulamasının gerekçelerini madde madde sıralayacak olursak:

2.2.1.1. Eğitimde ve Öğretimde Fırsat Eşitliğinin Sağlanması ve Kalitenin Yükseltilmesi:

Eğitim hakkı doğuştan sahip olunan bir haktır ve anayasa güvencesi altındadır. Anayasamızın 42. maddesinde de “ *Kimse eğitim ve öğretim hakkından yoksun bırakılamaz. İlköğretim kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve Devlet okullarında parasızdır.*” İfadesi yer almaktadır. Ayrıca 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun ikinci bölümünün 7. maddesinde “*İlköğretim görmek her Türk vatandaşının hakkıdır. İlköğretim kurumlarından sonraki eğitim kurumlarından vatandaşlar ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanırlar.*”ibaresi yer almaktadır. Yine aynı kanunun 8. maddesinde ise fırsat ve imkan eşitliğiyle ilgili olarak: “ *Eğitimde kadın, erkek herkese fırsat ve imkân eşitliği sağlanır.Maddi imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin en yüksek eğitim kademelerine kadar öğrenim görmelerini sağlamak amacıyla parasız yatılılık, burs, kredi ve başka yollarla gerekli yardımlar yapılır. Özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocukları*

yetiştirmek için özel tedbirler alınır.” ibaresi yer almaktadır. Öğrenci sayısı az olan, yeterli bina, eğitim-öğretim materyali hatta öğretmeni olmayan yerlerdeki öğrencilerin, anayasamızda belirtilen fırsat eşitliğinden yararlanarak daha iyi eğitim alabilmeleri ve ülkenin eğitim kalitesinin artırılabilmesi için taşınmalı eğitim uygulamasına gerek duyulmuştur.

2.2.1.2. İç Göçler

Köylerdeki nüfusun artmasıyla birlikte çiftçilikle uğraşan bireylerin ekip biçtiği tarım toprağı geçinmek için yeterli gelmemeye başlamıştır. Bu durumla birlikte köydekiler iş bulma ve rahat bir hayat sürme ihtiyacı duymaya başlamışlardır. Bu ihtiyaç da köylerden ve az gelişmiş illerden büyük şehirlere göçe sebep olmuştur.

İyi bir iş bulma, iyi eğitim alma, rahat yaşama gibi nedenlerle yapılan bu göçler kırsal kesimlerdeki öğrenci sayısının azalmasına ve okulların az öğrenciyle eğitim vermelerine ya da okulların kapanmalarına sebep olmuştur.

2011-2012 yılına ait Türkiye İstatistik Kurumu (TUİK) verilerine göre en fazla göç alan iller: İstanbul, Ankara, Antalya, İzmir, Kocaeli, Tekirdağ ve Ordu'dur. En fazla göç veren illeri ise Diyarbakır, Ağrı, Erzurum, Adana, Kahramanmaraş, Mardin, Yozgat ve Zonguldak'tır (TUİK, 2012).

2.2.1.3. Yerleşim Birimlerinin Dağılık Olması:

2012 yılında yapılan adrese dayalı nüfus sayımının verilerine göre ülkemizde 36.411 köy ve belde bulunmakta, nüfusun %22.7'si olan 17.178.953 kişi de bu belde ve köylerde yaşamaktadır (TUİK, 2012).

Tablo 2.2. Yıllara Göre İl ve İlçe Merkezi Nüfusları, Belde ve Köylerin Nüfusları ile Ülkenin Genel Nüfusu

YILLAR	İL VE İLÇE MERKEZLERİNİN NÜFUSU	GENEL NÜFUSA GÖRE YÜZDESİ	BELDE VE KÖYLERİN NÜFUSU	GENEL NÜFUSA GÖRE YÜZDESİ	ÜLKENİN GENEL NÜFUSU
1927	3 305 879	%24,2	10 342 391	%75,8	13 648 270
1935	3 802 642	%23,5	12 355 376	%76,5	16 158 018
1940	4 346 249	%24,4	13 474 701	%75,6	17 820 950
1945	4 687 102	%24,9	14 103 072	%75,1	18 790 174
1950	5 244 337	%25,0	15 702 851	%75,0	20 947 188
1955	6 927 343	%28,8	17 137 420	%71,2	24 064 763
1960	8 859 731	%31,9	18 895 089	%68,1	27 754 820
1965	10 805 817	%34,4	20 585 604	%65,6	31 391 421
1970	13 691 101	%38,5	21 914 075	%61,5	35 605 176
1975	16 869 068	%41,8	23 478 651	%58,2	40 347 719
1980	19 645 007	%43,9	25 091 950	%56,1	44 736 957
1985	26 865 757	%53,0	23 798 701	%47,0	50 664 458
1990	33 326 351	%59,0	23 146 684	%41,0	56 473 035
2000	44 006 274	%64,9	23 797 653	%35,1	67 803 927
2007	49 747 859	%70,5	20 838 397	%29,5	70 586 256
2008	53 611 723	%75,0	17 905 377	%25,0	71 517 100
2009	54 807 219	%75,5	17 754 093	%24,5	72 561 312
2010	56 222 356	%76,3	17 500 632	%23,7	73 722 988
2011	57 385 706	%76,8	17 338 563	%23,2	74 724 269
2012	58 448 431	%77,3	17 178 953	%22,7	75 627 384

Veriler göz önüne alındığında ülkenin nerdeyse dörtte biri dağınık yerleşim yerlerinde yaşamaktadır. Dağınık yerleşim birimlerinin her birine eğitim hizmetini sunmak için daha çok personel ve para gerektirmektedir. Bu yüzden Taşımali İlköğretim Uygulamasına geçilerek, hem personel açısından hem de mali açıdan kazanç sağlanılmıştır.

2.2.1.4. Taşımali Eğitim Uygulamasının Zorunlu Eğitim Açısından Önemi

1924 yılında kabul edilen anayasa ile ülkemizde zorunlu eğitim süresi 5 yıl olarak kabul edilmiştir. 1997 yılına kadar ülkemizde zorunlu eğitim süresi 5 yıl iken, 4306 sayılı kanun ile 1997 yılından itibaren sekiz yıllık zorunlu eğitim uygulamasına geçilmiştir.

Gelişmiş ülkelerin zorunlu eğitim süreleri incelendiğinde birçok ülkede zorunlu eğitim 9 ile 12 yıl arasında değişmektedir. 8 yıllık zorunlu eğitim bireylerin ilgileri ve becerileri doğrultusunda yetişmeleri ve bir üst eğitim kurumuna hazırlanmaları açısından ve gelişmiş ülkelerin zorunlu eğitime verdikleri önem açısından yetersiz kalmaktaydı. Bu yüzden 9 Mayıs 2012 tarihinde yayınlanan genelge ile, 6287 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nda değişiklikler yapılmış ve ülkemizde zorunlu eğitim 8 yıldan 12 yıla çıkarılmıştır.

Kırsal yerleşim alanlarının çok fazla olduğu ülkemizin her bir köşesine 12 yıllık zorunlu eğitim öğretim hizmetini vermek için her bir kırsala okul açmak zor ve çok maliyetli bir iş olduğundan taşınmalı eğitim uygulamasının yapılması zorunlu eğitimin 12 yıla çıkarılmasıyla birlikte kaçınılmaz olmuştur.

Taşınmalı eğitim uygulaması ile kırsal kesimde yaşayan bireyler merkez okullara taşınarak 12 yıl sürecek olan eğitimlerini, daha verimli bir şekilde tamamlama imkânı buldular. Ayrıca kırsal yerleşim birimlerinin her birine öğrencilerin 12 yıllık zorunlu eğitimlerini tamamlayacağı okullar yapmak yerine taşıma merkezi okulların fiziki donanımlarını, eğitim kadrolarını güçlendirmek eğitimin maliyetini oldukça düşürmüştür.

2.2.1.5. Taşınmalı Eğitim Uygulamasının Eğitim Maliyetlerini Azaltması Açısından Önemi

Köylerdeki nüfus; iş arayışı, rahat hayat sürme isteği, sağlık ve eğitim hizmetlerinden iyi bir şekilde yararlanma amacıyla göç vermeye başlamıştır. Ülkemizin 1927 yılındaki nüfusunun % 75,8'i köy ve beldelerde yaşarken köyden kente yapılan göçlerle bu oran 2012 yılında % 22,7 'ye düşmüştür. Nüfusun köyden kente doğru hızlı şekilde yer değiştirmesi kırsaldaki okulların kapasitelerinin düşmesine neden olmuştur. Öğrenci kapasitesi düşen bu okulların her birine 12 yıllık zorunlu eğitimi götürmek yerleşim yerlerinin dağınık olduğu da hesaba katıldığında çok maliyetli olduğu aşikârdır.

Ülke ekonomisinin sadece %15'inin eğitime ayrıldığı düşünülürken bu kısıtlı payı doğru şekilde kullanmak ve eğitim maliyetlerini azaltmak için taşımali eğitim uygulamasına geçilmesi kaçınılmaz olmuştur.

2.3. SİVAS' TA TAŞIMALI EĞİTİM

2.3.1. Sivas Merkezde Taşımali Eğitim Yapan İlkokullar/Ortaokullar

Sivas merkezde 13 tane taşıma merkezi ilkokul/ortaokul bulunmaktadır ve bu 13 taşıma merkezi ilkokula/ortaokula 102 yerleşim biriminden 1279 öğrenci taşınmaktadır. Taşıma merkezi olan okullar şunlardır: Çayboyu İlköğretim Okulu Taşıma Merkezi, Hanlı İlköğretim Okulu Taşıma Merkezi, Demirçelik İlköğretim Okulu Taşıma Merkezi, Ozmuş İlköğretim Okulu Taşıma Merkezi, Beypınar İlköğretim Okulu Taşıma Merkezi, Çeltek İlköğretim Okulu Taşıma Merkezi, Başsöğüt İlköğretim Okulu Taşıma Merkezi, Durdulu İlköğretim Okulu Taşıma Merkezi, Ahmet Türkseven İlköğretim Okulu Taşıma Merkezi, Sivas Toki Ahmet Yesevi İlköğretim Okulu Taşıma Merkezi, Toki Şehit Uzman Çavuş Bahaddin Erturhan İlköğretim Okulu Taşıma Merkezi, Gazibey Şehit Davut Toy İlköğretim Okulu Taşıma merkezi ve Yıldız İlköğretim Okulu Taşıma Merkezidir.

2.3.1.1. Çayboyu İlkokulu/Ortaokulu Taşıma Merkezi: Okul Sivas'ın Çayboyu Mahallesiindedir. Çayboyu İlköğretim Okuluna sadece bir yerleşim yerinden öğrenci taşınmaktadır. Bu yerleşim yeri okula 4 km mesafede olan Dört Eylül Köyü'dür. Köyden 15 öğrenci taşınmaktadır ve bu öğrencilerin 8 tanesi ilkokulda, 7 tanesi ise ortaokulda eğitimlerini sürdürmektedirler.

2.3.1.2. Hanlı İlkokulu/Ortaokulu Taşıma Merkezi: Taşıma merkezi Sivas'a 56 km mesafededir ve okula 9 yerleşim yerinden 98 öğrenci taşınmaktadır. Bu yerleşim yerleri şunlardır:

Eskiapardı Köyü: Köy Hanlı İlkokulu/ortaokuluna 14 km uzaklıktadır. Köyden ilkokula 3, ortaokula ise 2 öğrenci taşınmaktadır.

Yeni Kızılcakışla Köyü: Hanlı İlkokulu/ortaokuluna 13 km uzaklıktadır. Köyden ilkokula 7, ortaokula ise 1 öğrenci olmak üzere toplam 8 öğrenci taşınmaktadır.

Menşurlu Köyü: Hanlı İlkokulu/ortaokuluna 11 km uzaklıktadır. Köyde ilkokul bulunduğu için sadece ortaokul öğrencileri taşınmalı olarak Hanlı Ortaokuluna gelmektedirler. Taşınan öğrenci sayısı 15'tir.

Yeniapardı Köyü: Hanlı İlkokulu/ortaokuluna 14 km uzaklıktadır. Köyden 4 öğrenci taşınmaktadır.

Söğütçük Köyü: Hanlı İlkokulu/ortaokuluna 7 km uzaklıktadır. Köyde ilkokul bulunduğu için sadece ortaokul öğrencileri taşınmalı olarak Hanlı Ortaokuluna gelmektedirler. Taşınan öğrenci sayısı 14'tür.

Gözmen Köyü: Hanlı İlkokulu/ortaokuluna 10 km uzaklıktadır. Köyde ilkokul bulunduğu için sadece ortaokul öğrencileri taşınmalı olarak Hanlı Ortaokuluna gelmektedirler. Taşınan öğrenci sayısı 15'tir.

Kartalca Köyü: Hanlı İlkokulu/ortaokuluna 14 km uzaklıktadır. Köyde ilkokul bulunduğu için sadece ortaokul öğrencileri taşınmalı olarak Hanlı Ortaokuluna gelmektedirler. Taşınan öğrenci sayısı 19'dur.

Kızıllöz Köyü: Köy Hanlı İlkokulu/ortaokuluna 10 km uzaklıktadır. Köyden ilkokula 3, ortaokula ise 8 öğrenci olmak üzere toplam 11 öğrenci taşınmaktadır.

Kızılova Köyü: Köy Hanlı İlkokulu/ortaokuluna 7 km uzaklıktadır. Köyden ilkokula 4, ortaokula ise 3 öğrenci olmak üzere toplam 7 öğrenci taşınmaktadır.

2.3.1.3. Demirçelik İlkokulu/Ortaokulu Taşıma Merkezi: Normal eğitim yapan ve taşıma merkezi olan Demirçelik İlkokulu/Ortaokulu'na 22 yerleşim biriminden 251 öğrenci taşınmaktadır. Taşıma merkezi okul Sivas'a 22 km uzaklıktaki Körtuzla Köyü'ndedir. Demirçelik İlkokulu/Ortaokulu'na taşınan yerleşim yerleri şunlardır:

Tutmaç Köyü: Köy Demirçelik İlkokulu/ortaokuluna 14 km uzaklıktadır. Köyden toplam 5 öğrenci taşınmaktadır.

Demiryazı Yerlikaya Köyü: Köy, Demirçelik İlkokulu/ortaokuluna 20 km uzaklıktadır. Köyden toplam 11 öğrenci Demirçelik Ortaokulu'na taşınmaktadır.

Kızkapan Köyü: Köy, Demirçelik İlkokulu/ortaokuluna 29 km uzaklıktadır. Köyden toplam 1 öğrenci taşınmaktadır.

Gözeli Köyü: Köy, Demirçelik İlkokulu/ortaokuluna 32 km uzaklıktadır. Köyden toplam 13 öğrenci taşınmaktadır.

Kulyusuf Köyü: Köy, Demirçelik İlkokulu/ortaokuluna 25 km uzaklıktadır. Köyden toplam 2 öğrenci taşınmaktadır.

Battalın Ağılı Mezrası(Demiryazı Köyü): Köy, Demirçelik İlkokulu/ortaokuluna 23 km uzaklıktadır. Köyden toplam 2 öğrenci taşınmaktadır.

Ebuhan(Dedeli) Köyü: Köy, Demirçelik İlkokulu/ortaokuluna 15 km uzaklıktadır. Köyden toplam 15 öğrenci taşınmaktadır.

Düzova Köyü: Köy, Demirçelik İlkokulu/ortaokuluna 11 km uzaklıktadır. Köyden toplam 6 öğrenci taşınmaktadır.

Güllük Köyü: Köy, Demirçelik İlkokulu/ortaokuluna 13 km uzaklıktadır. Köyden toplam 22 öğrenci taşınmaktadır.

Körtuzla Köyü: Köy, Demirçelik İlkokulu/ortaokuluna 3 km uzaklıktadır. Köyden toplam 19 öğrenci taşınmaktadır.

Hasbey Köyü: Köy, Demirçelik İlkokulu/ortaokuluna 6 km uzaklıktadır. Köyden ilkokula 13, ortaokula 18 öğrenci olmak üzere toplam 31 öğrenci taşınmaktadır.

Doğanca Tahtit Mezrası: Bu mezra Demirçelik İlkokulu/ortaokuluna 15 km uzaklıktadır. Mezradan toplam 8 öğrenci taşınmaktadır.

Üçtepe Köyü: Köy, Demirçelik İlkokulu/ortaokuluna 15 km uzaklıktadır. Köyden toplam 8 öğrenci taşınmaktadır.

Doğanca Köyü: Köy, Demirçelik İlkokulu/ortaokuluna 9 km uzaklıktadır. Köyden toplam 26 öğrenci Demirçelik Ortaokulu'na taşınmaktadır.

Budaklı Köyü: Demirçelik İlkokulu/ortaokuluna 3 km uzaklıkta bulunan köyden toplam 11 öğrenci Demirçelik Ortaokulu'na taşınmaktadır.

Harmancık Köyü: Demirçelik İlkokulu/ortaokuluna 20 km uzaklıktadır. Köyden toplam 20 öğrenci Demirçelik Ortaokulu'na taşınmaktadır.

Acıpınar Köyü: Köy, Demirçelik İlkokulu/ortaokuluna 9 km uzaklıktadır. Köyden toplam 11 öğrenci ortaokula taşınmaktadır.

Keçili Köyü: Köy, Demirçelik İlkokulu/ortaokuluna 23 km uzaklıktadır. Köyde 13 öğrenci ilkokula, 9 öğrenci ortaokula taşınmalı olarak devam etmektedir.

Kavlak Köyü: Demirçelik İlkokulu/ortaokuluna 22 km uzaklıkta bulunan köyden 3 öğrenci taşınmaktadır.

Karagömlek Köyü: Köy, Demirçelik İlkokulu/ortaokuluna 17 km uzaklıktadır. Köyden toplam 8 öğrenci taşınmaktadır.

Koyuncu Köyü: Demirçelik İlkokulu/ortaokuluna 19 km uzaklıktadır. Köyde ilkokul bulunduğu için ilkokul öğrencileri köylerinde eğitimlerini sürdürmektedirler. Köyden toplam 7 öğrenci Demirçelik Ortaokulu'na taşınmaktadır.

Kovalı Köyü: Köy, Demirçelik İlkokulu/ortaokuluna 9 km uzaklıktadır. Köyde ilkokul bulunduğu için ilkokul öğrencileri köylerinde eğitimlerini sürdürmektedirler. Köyden toplam 13 öğrenci Demirçelik Ortaokulu'na taşınmaktadır.

2.3.1.4. Ozmuş İlkokulu/Ortaokulu Taşıma Merkezi: İl merkezine 26 km olan taşıma merkezine 3 yerleşim biriminden 84 öğrenci taşınmaktadır. Bu yerleşim yerleri şunlardır:

Zengi Köyü: Taşıma merkezine 7 km mesafede olan köyden 32 öğrenci Ozmuş Ortaokulu'na taşınmaktadır.

Karamehmet Çiftliği Köyü: Ozmuş İlkokulu/ortaokuluna 4 km uzaklıktadır. Köyden toplam 39 öğrenci Ozmuş Ortaokulu'na taşınmaktadır.

Porsuk Köyü: Ozmuş İlkokulu/ortaokuluna 6 km uzaklıktadır. Köyden toplam 13 öğrenci Ozmuş Ortaokulu'na taşınmaktadır.

2.3.1.5. Beypınar İlkokulu/Ortaokulu Taşıma Merkezi: İl merkezine 17 km mesafede bulunan Beypınar İlkokulu/Ortaokulu'na 2 yerleşim biriminden 23 öğrenci taşınmaktadır. Taşıma merkezine taşınan köyler şunlar:

Başbüyük Köyü: Köy, Beypınar İlkokulu/Ortaokulu'na 7 km mesafededir. Köyden 15 öğrenci Beypınar Ortaokulu'na taşınmaktadır.

Onbaşılar Köyü: Köy, Beypınar İlkokulu/Ortaokulu'na 7 km mesafededir. Köyden 1 öğrenci Beypınar İlkokulu'na, 7 öğrenci Beypınar Ortaokulu'na taşınmaktadır.

2.3.1.6. Çeltek İlkokulu/Ortaokulu Taşıma Merkezi: İl merkezine 34 km mesafede bulunan taşıma merkezi okula 1 yerleşim yerinden toplam 24 öğrenci taşınmaktadır. Taşıma merkezi okula taşınan köy Hıdırmalı Köyü olup Çeltek İlkokulu/Ortaokulu'na 8 km mesafededir. Köyden 24 öğrenci ortaokula taşınarak eğitim görmektedirler.

2.3.1.7. Gazibey Şehit Davut Toy İlkokulu/Ortaokulu Taşıma Merkezi: Sivas'a 69 km mesafede bulunan taşıma merkezi okula 1 yerleşim biriminden 57 öğrenci taşınmaktadır. Taşınan yerleşim birimi Oğuzlar Mezrası olup; Taşıma merkezine 4 km mesafedeki mezradan 25 ilkokul, 29 ortaokul öğrencisi taşınmaktadır.

2.3.1.8. Başşögüt İlkokulu/Ortaokulu Taşıma Merkezi: İl merkezine 32 km mesafede bulunan taşıma merkezine 5 yerleşim biriminden 59 öğrenci taşınmaktadır. Bu yerleşim birimleri şunlardır:

Akçahan Köyü: Köy Başşögüt İlkokulu/Ortaokulu'na 4 km mesafededir. Köyde ilkokul bulunduğu için ilkokul öğrenciler kendi köylerinde eğitim görmektedirler. Köydeki 16 ortaokul öğrencisi ise Başşögüt Ortaokulu'na taşınmaktadır.

Akçahan Sarıhan Mezrası: Mezra Taşıma merkezi okula 9 km uzaklıktadır. Mezradan 4 ilkokul, 10 ortaokul öğrencisi olmak üzere 14 öğrenci Başşöğüt İlkokulu/Ortaokulu'na taşınmaktadır.

Saban Köyü: Şaban Köyü taşıma merkezine 12 km uzaklıktadır. Köyde ilkokul bulunduğu için sadece ortaokul öğrencileri taşınmaktadır. Taşınan öğrenci sayısı 13'tür.

Yazıbaşı Köyü: Köy, Başşöğüt İlkokulu/Ortaokulu'na 12 km mesafededir. Köyde ilkokul bulunduğu için sadece ortaokul öğrencileri taşınmaktadır. Taşınan öğrencilerin sayısı 11'dir.

Erenler Köyü: Erenler Köyü taşıma merkezine 10 km mesafededir. Köyden Başşöğüt İlkokulu/Ortaokulu'na 13 öğrenci taşınmaktadır.

2.3.1.9. Durdulu İlkokulu/Ortaokulu Taşıma Merkezi: Sivas merkeze 42 km mesafede bulunan taşıma merkezi okula 11 yerleşim yerinden toplam 150 öğrenci taşınmaktadır. Bu yerleşim yerleri şunlardır:

Haydarlı Köyü: Köy, Durdulu İlkokulu/Ortaokulu'na 4 km uzaklıktadır. Haydarlı Köyü'nde ilkokul bulunduğu için köyden sadece ortaokul öğrencileri taşınmaktadır. Köyden 38 öğrenci taşınmalı eğitim görmektedir.

Karalı Köyü: Köy, Durdulu İlkokulu/Ortaokulu'na 4,5 km uzaklıktadır. Karalı Köyü'nde ilkokul bulunduğu için köyden sadece ortaokul öğrencileri taşınmaktadır. Köydeki taşınmalı öğrenci sayısı ise 9'dur.

Bedrili Köyü: Köy, taşıma merkezine 10 km mesafededir. Köyden 13 ortaokul öğrencisi Durdulu İlkokulu/Ortaokulu'na taşınmaktadır.

Kahyalı Köyü: Kahyalı Köyü Durdulu İlkokulu/Ortaokulu'na 10 km uzaklıktadır. Köyden 23 öğrenci Durdulu Ortaokulu'na taşınmaktadır.

Damılı Köyü: Köy, taşıma merkezine 10 km mesafededir. Köyden 8 ilkokul ve 3 ortaokul öğrencisi olmak üzere 11 öğrenci Durdulu İlkokulu/Ortaokulu'na taşınmaktadır.

Damlacık Köyü: Damlacık Köyü taşıma merkezine 13 km mesafededir. Köyden 7 ilkokulu, 2 ortaokul öğrencisi olmak üzere toplam 9 öğrenci taşınmaktadır.

Akçainiş Köyü: Köy, Durdulu İlkokulu/Ortaokulu'na 13 km'dir. Köyden 8 ilkokul öğrencisi taşınmaktadır.

Apa Köyü: Apa Köyü taşıma merkezine 13 km mesafededir. Köyde ilkokul bulunduğu için sadece ortaokul öğrencileri taşınmalı eğitim ile eğitim öğretimlerini devam ettirmektedirler. Taşınmalı eğitim gören öğrenci sayısı 13'tür.

Akkuzulu Köyü: Köy, Durdulu İlkokulu/Ortaokulu'na 17 km uzaklıktadır. Köyden sadece 2 ilkokul öğrencisi taşınmalı eğitim görmektedir.

Damlacık Kalın İstasyonu Köyü: Köy, Durdulu İlkokulu/Ortaokulu'na 15 km mesafede bulunmaktadır. Köyden 3 ilkokul, 1 ortaokul öğrencisi olmak üzere 4 öğrenci taşınmaktadır.

Hayırbey Köyü: Hayırbey Köyü taşıma merkezine 22 km mesafededir. Köyde ilkokul bulunduğu için ilkokullar taşınmalı olarak eğitim görmemektedirler. 20 öğrenci Durdulu Ortaokulu'na taşınmaktadır.

2.3.1.10. Ahmet Türkseven İlkokulu/Ortaokulu Taşıma Merkezi: Sivas'ın Esenyurt Mahallesiinde bulunan okula 16 yerleşim yerinden toplam 184 öğrenci taşınmaktadır. Bu yerleşim yerleri şunlardır:

Hayranlı Köyü: Köy, Taşıma merkezi okula 23 km mesafededir. Köyde ilkokul bulunduğu için sadece ortaokul öğrencileri taşınmaktadır. Taşınan ortaokul öğrencilerinin sayısı 8'dir.

Yukarı Yıldızlı Köyü: Köy taşıma merkezine 28 km mesafede bulunmaktadır. Köyden 10 öğrenci taşınmaktadır.

Çerçideresi Köyü: Çerçideresi Köyü, taşıma merkezine 6 km mesafededir. Köyden 5 öğrenci taşınmaktadır.

Himetcakı Köyü: Köy, taşıma merkezine 9 km'dir. Köyden 6 ilkokul, 12 ortaokul öğrencisi olmak üzere toplam 18 öğrenci taşınmaktadır.

Yenice Köyü: Yenice Köyü taşıma merkezine 3 km uzaklıktadır. Köyden toplam 11 öğrenci taşınmaktadır.

Mescitli Köyü: Ahmet Türkseven İlkokulu/Ortaokulu'na 7 km mesafede olan köyden toplam 13 öğrenci taşınmaktadır.

Serpincik Köyü: Köy taşıma merkezine 8 km mesafede bulunmaktadır. Köyde ilkokul bulunduğu için ilkokullar taşınmalı eğitim yoluyla eğitim-öğretim görmemektedirler. Köyden 10 öğrenci taşınmaktadır.

Akören Köyü: Akören Köyü, taşıma merkezine 15 km uzaklıktadır ve köyden 7 öğrenci taşınmaktadır.

Çelebiler Köyü: Köy, taşıma merkezi okula 11 km uzaklıktadır. Köyde ilkokul olduğu için sadece ortaokul öğrencileri taşınmalı eğitim görmektedirler. Taşınan öğrencilerin sayısı 12'dir.

Köklüce Köyü: Köklüce köyü taşıma merkezi okula 16 km mesafededir. Köydeki ilkokul öğrencileri kendi köylerinde bulunan okullarda eğitim görmektedirler. 26 ortaokul öğrencisi ise taşıma merkezi okulda eğitim görmektedirler.

Çöken-Kumyurt Köyü: Köy, taşıma merkezi okula 16 km mesafede bulunmaktadır. Köyden 13 ilkokul, 14 ortaokul öğrencisi olmak üzere toplam 27 öğrenci taşınmaktadır.

Güllüce Köyü: Güllüce Köyü taşıma merkezi okula 7 km mesafededir ve köyden 1 öğrenci taşınmaktadır.

Aşağıyıldızlı Köyü: Köy taşıma merkezine 21 km mesafededir. Köyden 1 ilkokul, 2 ortaokul öğrencisi olmak üzere toplam 3 öğrenci taşınmaktadır.

Köklüce Köyü Kurudere Mezrası: Mezra, taşıma merkezi okula 20 km mesafededir. Köyden 10 öğrenci taşınmaktadır.

Aydoğmuş Köyü: Aydoğmuş Köyü, taşıma merkezine 25 km mesafededir. Köyden 5 ilkokul, 7 ortaokul öğrencisi olmak üzere toplam 12 öğrenci taşınmalı eğitimden yararlanmaktadır.

Hocabey Köyü: Köy, taşıma merkezine 15 km'dir. Hocabey Köyü'nden 8 ilkokul ve 5 ortaokul öğrencisi olmak üzere toplam 13 öğrenci taşıma merkezi okula taşınmaktadır.

2.3.1.11. Sivas-Toki Ahmet Yesevi İlkokulu/Ortaokulu Taşıma Merkezi:

Sivas'ın Kılavuz Mahallesiinde bulunan taşıma merkezi okula 5 yerleşim biriminden 39 öğrenci taşınmaktadır. Bu yerleşim yerleri şunlardır:

Kızılkavraz Köyü: Köy, Taşıma merkezine 14 km mesafede bulunmaktadır. Köyden 7 ilkokul, 10 ortaokul öğrencisi taşınmaktadır.

Kızılkavraz Hacıahmetler Mezrası: Mezra, taşıma merkezine 6 km uzaklıktadır. Mezradan toplam 10 öğrenci taşınmaktadır. Bunların 4'ü ilkokula, 6'sı ise ortaokula devam etmektedirler.

Çaygören Köyü: Çaygören Köyü, taşıma merkezine 24 km'dir. Köyden 3 ilkokul, 5 ortaokul öğrencisi olmak üzere toplam 8 öğrenci taşınmaktadır.

Dikmencik Köyü: Dikmencik Köyü taşıma merkezine 20 km mesafededir. Köyden toplam 2 öğrenci taşınmaktadır.

Pınarca Köyü: Pınarca Köyü taşıma merkezi olan Ahmet Yesevi İlkokulu/Ortaokulu'na 21 km uzaklıktadır. Köyden 2 öğrenci taşınmaktadır.

2.3.1.12. Toki Şehit Uzman Çavuş Bahattin Erturhan

İlkokulu/Ortaokulu Taşıma Merkezi: Sivas'ın Kardeşler Mahallesiinde bulunan okula 23 yerleşim yerinden toplam 189 öğrenci taşınmaktadır. Bu yerleşim Yerleri şunlardır:

Armutlu Köyü: Köy, taşıma merkezine 33 km uzaklıktadır. Köyden 4'ü ilkokul, 6'sı ortaokul öğrencisi olmak üzere 6 öğrenci taşınmaktadır.

Akçamescit Köyü: Akçamescit Köyü taşıma merkezi okula 27 km uzaklıktadır. Köyden 5 ilkokul, 2 ortaokul öğrencisi olmak üzere toplam 7 öğrenci taşınmaktadır.

Yavu-Bahçeli Mezrası: Mezra taşıma merkezine 17 km'dir. Köyden 3 ilkokul ve 2 ortaokul öğrencisi taşıma merkezine taşınmaktadır.

Sivritepe Köyü: Köyün taşıma merkezine olan uzaklığı 23 km'dir. Köyde ilkokul bulunduğu için sadece ortaokul öğrencileri taşınmaktadır. Taşınan öğrenci sayısı ise 7'dir.

Kızılcakışla Köyü: Kızılcakışla Köyü taşıma merkezine 21 km uzaklıktadır. Köyden toplam 3 öğrenci taşınmaktadır.

İnceyol Köyü: Köyün taşıma merkezine olan uzaklığı 13 km'dir. Köyden toplam 3 öğrenci taşınmaktadır.

Karayün Köyü: Karayün Köyü taşıma merkezi okula 25 km mesafede bulunmaktadır. İlkokul öğrencileri köylerindeki okulda eğitim görmektedirler. Köyden 13 ortaokul öğrencisi taşınmaktadır.

Emirhan İrmaküstü Mezrası: Mezra taşıma yapılan okula 17 km'dir. Mezradan toplam 5 öğrenci taşınmaktadır.

İnceağa Köyü: Taşıma merkezine 8 km mesafede olan köyden 8 öğrenci taşınmaktadır.

İşhan Köyü: İşhan Köyü taşıma merkezine 4 km uzaklıktadır. Köyden 19 öğrenci taşınmaktadır.

Eskiboğazkesen Köyü: Köy taşıma merkezine 14 km uzaklıktadır. Köyden 9 öğrenci taşınmaktadır.

Tepeönü Köyü: Köy, taşıma merkezine 12 km mesafededir. Köyde ilkokul vardır. Bu nedenle sadece ortaokul öğrencileri taşınmalı eğitim görmektedirler. Taşınmalı eğitim gören öğrenci sayısı ise 15'dir.

Yeniboğazkesen Köyü: Yeniboğazkesen Köyü taşıma yapılan okula 19 km uzaklıktadır. Köyden 15 öğrenci taşınmaktadır.

Ulukapı Köyü: Köy taşıma merkezi okula 13 km uzaklıkta bulunmaktadır. Köyden toplam 11 öğrenci taşınmaktadır.

Bingöl Köyü: Bingöl Köyü, taşıma merkezine 7 km uzaklıktadır. Köyden 10 öğrenci taşınmaktadır.

Eğribucak Köyü: Köyün taşıma merkezine olan uzaklığı 23 km'dir. Köyden sadece 1 öğrenci taşınmaktadır.

Tahtikement Köyü: Köy, taşıma merkezine 25 km mesafededir. Köyden toplam 8 öğrenci taşınmaktadır.

Arpayazı Köyü: Arpayazı Köyü, taşıma merkezi okula 23 km uzaklıktadır. Köyden toplam 5 öğrenci taşınmaktadır.

Ağilkaya Köyü: Köyün taşıma merkezine uzaklığı 32 km'dir. Köyden 10 öğrenci taşınmaktadır.

Ağilkaya Köyü Esenyurt Mezrası: Mezra, taşıma merkezine 36 km uzaklıktadır. Mezradan 6 ilkokul öğrencisi taşınmaktadır.

Hacıali Köyü: Köy, taşıma merkezi okula 33 km mesafededir. Köyden toplam 2 öğrenci taşınmaktadır.

Yavu Köyü: Yavu Köyü, taşıma merkezi okula 27 km uzaklıkta bulunmaktadır. Köyden 3 öğrenci taşınmaktadır.

Yassıcabel Köyü: Köyün taşıma merkezine uzaklığı 14 km'dir. Köyde ilkokul bulunmaktadır. Bu nedenle sadece ortaokul öğrencileri taşınmaktadır. Taşımalı öğrenci sayısı ise 17'dir.

2.3.1.13. Yıldız İlkokulu/Ortaokulu Taşıma Merkezi: Sivas'a 50 km mesafede bulunan beldeye sadece bir yerleşim yerinden öğrenci taşınmaktadır. Bu

yerleşim yeri Kuzören Köyü'dür ve bu köyden 30 ortaokul öğrencisi taşınmaktadır.(MEB, SİVAS, 2014).

2.3.2. Sivas'ın İlçelerindeki Taşınmalı Eğitim Yapan İlkokullar/Ortaokullar

Sivas'ın Doğanşar ve İmranlı ilçeleri hariç tüm ilçelerinde taşınmalı eğitim yapılmaktadır. Sivas'ın ilçelerinde bulunan toplam 4926 ilkokul/ortaokul öğrencisi yaşadığı yerleşim yerinden, ilçe merkezlerine taşınarak eğitimlerini devam ettirmektedirler. Tablo 2.5'de ilçelerdeki taşınmalı eğitime ilişkin bilgiler verilmiştir .(MEB, SİVAS, 2014).

Tablo 2.3. Sivas İline Bağlı İlçelerde Bulunan Taşıma Merkezi İlkokullar ve Ortaokullar ve Okullardaki Öğrenci Sayıları

SİVAS'IN İLÇELERİNDEKİ TAŞIMA MERKEZİ İLKOKULLAR VE ORTAOKULLAR					
	İLÇELER	İLÇELERDEKİ TAŞIMA MERKEZİ OKULLAR	TAŞINAN		TOPLAM ÖĞRENCİ
			Kız Öğrenci Sayısı	Erkek Öğrenci Sayısı	
1	AKINCILAR	Türk Telekom Ortaokulu, 80. Yıl İlkokulu	109	112	221
2	ALTINYAYLA	Alparslan İlkokulu/ Ortaokulu, Altinyayla İmam Hatip Ortaokulu, Deli İlyas İlkokulu/ Ortaokulu, Doğupınar Osman Keskin Ortaokulu, Güzeloğlan Ortaokulu Kale Vali Aydın Güçlü Ortaokulu, Şehit Hasan Subaşı Kürkçüyurt Ortaokulu	125	135	260
3	DİVRİĞİ	Atatürk Yatılı Bölge Ortaokulu	20	31	51
4	DOĞANŞAR				
5	GEMEREK	Şehit İlker Uçar Çepni İlkokulu/ Ortaokulu Eğerci İlkokulu/ Ortaokulu Cumhuriyet İlkokulu Özel İdare İlkokulu Sızır Atatürk İlkokulu Yeniçubuk Atatürk İlkokulu	86	79	165
6	GÖLAVA	Gölova Hasan Şakar Yatılı Bölge Ortaokulu	36	36	72
7	GÜRÜN	Atatürk İlkokulu Gürün 80. Yıl Yatılı Bölge Ortaokulu Kemal Özalper İlkokulu	217	259	455

		Ayvalı İlkokulu/Ortaokulu Beypınar Ortaokulu Çamlıca Ortaokulu Dudu Akdere Eskihamal İlkokulu/Ortaokulu Sarıca İlkokulu/Ortaokulu Suçatı İlkokulu/Ortaokulu Tepecik İlkokulu/Ortaokulu Yolgeçen İlkokulu/Ortaokulu			
8	HAFİK	Adem Yavuz Yatılı Bölge Ortaokulu	32	50	82
9	İMRANLI				
10	KANGAL	Alacahan İlkokulu/Ortaokulu Çetinkaya Merkez İlkokulu/Ortaokulu Havuz İlkokulu/Ortaokulu Kuşkayası İlkokulu/Ortaokulu Yatılı Bölge Ortaokulu	183	188	371
11	KOYULHİSAR	Atatürk İlkokulu/Ortaokulu Çamlıyaka İlkokulu/Ortaokulu Yukarıkale İlkokulu/Ortaokulu	138	132	270
12	SUŞEHİRİ	Aşağı Sarıca İlkokulu/Ortaokulu Esenyaka İlkokulu/Ortaokulu Karşıyaka İlkokulu/Ortaokulu Toki Köseadağ İlkokulu/Ortaokulu	398	453	851
13	ŞARKIŞLA	Akçakışla Şehit Yıldırım Kuzucular İlkokulu/Ortaokulu Anafartalar Ortaokulu Atatürk İlkokulu/Ortaokulu Cemel İlkokulu/Ortaokulu Gümüştepe Muhtar Yalın İlkokulu/Ortaokulu Gürçayır İlkokulu/Ortaokulu Kahraman Köseoğlu İlkokulu/Ortaokulu Kızılcakışla Fatih İlkokulu/Ortaokulu	187	199	386
14	ULAŞ	Cumhuriyet Yatılı Bölge Ortaokulu Ulaş İlkokulu	85	87	172
15	YILDIZELİ	Belcik İlkokulu/Ortaokulu Direkli İlkokulu/Ortaokulu Güneykaya İlkokulu/Ortaokulu Kavak Şehit Nadir Bekar İlkokulu/Ortaokulu Kerimümin Halit Orhan Ortaokulu Yakacık Çavuşlu İlkokulu/Ortaokulu Yavu İlkokulu/Ortaokulu Atatürk Ortaokulu	501	555	1056

		Yıldızeli İMKB Cumhuriyet İlkokulu			
16	ZARA	Korkut Gümüşay İlkokulu/Ortaokulu Şh.Teğmen Hacı Bayram Elmas Yatılı Bölge Ortaokulu Şerefiye Vali Aydın Güçlü İlkokulu/Ortaokulu Yapak Vakfı Özköyler İlkokulu/Ortaokulu	241	252	493
GENEL TOPLAM			2358	2568	4926

2.3.3. Sivas Merkez ve İlçelerindeki Taşımali Eğitim Yapan Liseler

Sivas merkezde bulunan 8 lise taşıma merkezi olarak öğrencilere hizmet vermektedir. Sivas'ın Doğanşar, Gölova ve İmranlı ilçeleri hariç, diğer ilçelerinde bulunan liselerde taşımali eğitim ile öğrencilere hizmet verilmektedir. Sivas genelinde toplam 3564 lise öğrencisi taşımali eğitim aracılığıyla eğitimlerini devam ettirmektedirler. Sivas genelindeki taşıma merkezi liselere ait bilgiler Tablo 2.6'da verilmiştir (MEB, SİVAS, 2014).

Tablo 2.4. Sivas Merkez ve İlçelerindeki Taşıma Merkezi Liseler ve Bu liselerdeki Taşımali Öğrencilerin Sayıları

SİVAS'TA BULUNAN TAŞIMA MERKEZİ LİSELER					
	İLÇELER	İLÇELERDEKİ TAŞIMA MERKEZİ OKULLAR	TAŞINAN		
			Kız Öğrenci Sayısı	Erkek Öğrenci Sayısı	TOPLAM ÖĞRENCİ
1	AKINCILAR	Akincılar Türk Telekom Çok Programlı Lisesi	11	19	30
2	ALTINYAYLA	Altınyayla Çok Programlı Lisesi	102	80	182
3	DİVRİĞİ	Divriği Anadolu Lisesi Divriği Sadık Özgür Ticaret Meslek Lisesi Nuri Demirağ Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi	6	5	11
4	DOĞANŞAR				
5	GEMEREK	Atatürk Çok Programlı Lise İmam Hatip Lisesi Yeniçubuk Anadolu Lisesi Şehit Binbaşı Mehmet Aras Çepni Çok Programlı Lisesi	166	136	302

		Gemerek Anadolu Öğretmen Lisesi Sızır Lisesi			
6	GÖLAVA				
7	GÜRÜN	Gürün Türk Telekom Çok Programlı Lisesi Gürün Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi	91	74	165
8	HAFİK	Hafik Çok Programlı Lisesi İmam Hatip Lisesi	16	43	59
9	İMRANLI				
10	KANGAL	Alacan 80. Yıl Çok Programlı Lisesi Çetinkaya Çok Programlı Lisesi Kangal Çok Programlı Lisesi	76	83	159
11	KOYULHİSAR	İmam Hatip Lisesi Mehmet Kavala Çok Programlı Lisesi	49	42	91
12	MERKEZ	A.Samed Bal Anadolu İmam Hatip Lisesi Atatürk Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi Diriliş Ticaret Meslek Lisesi Karşıyaka Kız Teknik ve Meslek Lisesi Kız Teknik ve Meslek Lisesi Sivas Anadolu İmam Hatip Lisesi Sivas Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi Yıldız Çok Programlı Lisesi	197	257	454
13	SUŞEHİRİ	Cengiz Topel Kız Teknik ve Meslek Lisesi Kazım Ayan Anadolu Lisesi Suşehri Anadolu İmam Hatip Lisesi Suşehri Anadolu Öğretmen Lisesi Suşehri Anadolu Sağlık Meslek Lisesi Suşehri Atatürk Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi Suşehri Çok Programlı Lisesi Suşehri Tarım Meslek Lisesi Suşehri Ticaret Meslek Lisesi	183	280	463
14	ŞARKIŞLA	İmam Hatip Lisesi Kız Teknik ve Meslek Lisesi Sarkışla Anadolu Sağlık Meslek Lisesi Şarkışla Ticaret Meslek Lisesi Şarkışla Anadolu Lisesi Şarkışla Anadolu Öğretmen Lisesi Şarkışla Mehmet Akif Ersoy Anadolu Lisesi Şarkışla Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi	349	440	789
15	ULAŞ	Ulas Lisesi	85	95	180

		Cumhuriyet Yatılı Bölge Ortaokulu			
16	YILDIZELİ	Güneykaya Çok Programlı Lisesi Yavu Fahrettin Arar Çok Programlı Lisesi Pamukpınar Anadolu Öğretmen Lisesi Yıldızeli Anadolu İmam Hatip Lisesi Yıldızeli Çok Programlı Lisesi	305	329	634
17	ZARA	Zara Anadolu İmam Hatip Lisesi	25	20	45
GENEL TOPLAM			1661	1903	3564

Ayrıca Sivas'ın Divriği ilçesinden 14, Suşehri ilçesinden 9, Şarkışla ilçesinden 10, Zara ilçesinden 4 ve Sivas merkeze bağlı yerleşim yerlerinden 432 öğrenci olmak üzere toplam 469 özel eğitim öğrencisi taşıma merkezi okullara taşınarak eğitimlerini sağlamaktadırlar (MEB, SİVAS, 2014).

2.4. Metafor

Metafor kelimesi Türkçe'de "benzetme, eğreltilme ve mecaz" anlamlarına karşılık gelmektedir (Aydın, 2006). Metaforlar iki farklı olay, olgu veya durum arasında kıyaslama yaparak bunlar arasındaki benzer ve farklı yönleri mecaz yoluyla anlamamıza yardımcı olurlar (Coşkun, 2010). Cooper ve Perry'e (2001) göre metafor, bir nesneye ait olan ismi başka bir şeye vermeye denir ve metaforlar içinde bulunduğumuz durumları, olayları algılamamıza yardım ederler. Jensen'e (2006) göre metaforlar dili, edebiyatı ve sanatı; toplumun, kültürün bilgi tarifleriyle doldururlar.

Metaforlar; insanların soyut, karmaşık bir kavramı daha anlaşılır bir hale getirmek için kullandığı zihinsel araçlardır (Koçbeker, Saban ve Saban, 2009). Saban'a (2008) göre metaforlar, beyindeki zihinsel şemaların birinden diğerine doğru yönelim sağlarlar ve bu sayede bir olguyu başka bir olguymuş gibi görürüz. Kılıç'a (2010) göre metaforlar duygu, düşünce ve olguları daha anlaşılır mesajlara dönüştüren araçlardır. Ayrıca metaforların; ayrı ayrı duran, önemsiz görülen bilgileri bir araya getirerek anlamlı bir bütün oluşturma özelliği de vardır. Girmen'e (2007)

göre metaforlar anlatılmak isteneni daha güçlü kılmak için daha az sözle daha çok şey anlatmaya yarayan araçlardır.

2.4.1. Metafor Türleri

2.4.1.1. Yapı Metaforları:

Yapı metaforlarında metaforun özelliklerinden bazıları göz önünde bulundurularak kavramsal yapı oluşturulmaya çalışılır. Yapı metaforlarını eğitimde kullanırken kavramların birden çok özelliğinin göz önüne alınması yapı metaforlarının eğitimdeki amacına daha iyi ulaşmasını sağlayacaktır (Köksal, 2010).

2.4.1.2. Yönelim Metaforları:

Fiziksel benzetmeler aracılığıyla meydana getirilen metaforlara yönelim metaforları denir. Yönelim metaforlarında olumlu, iyi, güzel olan durumlar “yukarı” yön ifadesi, kötü, olumsuz durumlar ise “aşağı” yön ifadesi kullanılarak yapılır (Koçak, 2011). Örneğin: Utançtan yerin dibine girdim, moralim çok yüksek.

2.4.1.3. Ontolojik Metaforlar:

Hayatımızdaki soyut kavramları daha anlaşılır hale getirmek, somutlaştırmak için ontolojik metaforları kullanırız. Böylece kavramlar daha belirgin ve üzerinde konuşulabilir, tartışılabilir, yorum yapılabilir hale gelirler (Girmen, 2007). Ontolojik metaforlar eğitimde soyut kavramların öğretiminde kullanılırlar.

Bu metafor türlerinin yanı sıra aktif, pasif, ölü ve kurulumcu metafor gibi metafor türleri de vardır: Aktif metaforlarda, konu ve aracı terim arasındaki metaforik bağ hemen ayırt edilir. Pasif metaforlarda ise konu ve aracı terim arasındaki bağ zor kurulur, çünkü aracı terim çok fazla anlam içerir. Ölü metaforlarda ise bilgi ve tecrübe eksikliğinden dolayı konu ile aracı terim arasındaki bağ kopmuştur. Kurulumcu metaforlarda ise üzerinde durulan düşüncenin önemli özellikleri merkeze alınır. Metaforun anlaşılması için dinleyicinin gerekli ön bilgilere sahip olması gerekir (Jensen, 2006).

Metaforlar sayesinde birçok kültürel ve sosyal durumun nedeni hakkında bilgi ediniriz (Frasher, 2000). Metaforlar birçok alanda olduğu gibi eğitim alanında da kullanılmaktadır ve metaforların eğitim öğretim sürecinde kullanımının birçok faydası vardır. Metaforlar öğrencilere ilham verir, motivasyonunu artırır, bilinen ve bilinmeyen dünya arasında bir köprü görevi görürler. Ayrıca öğretmenler öğretme sürecinde metaforlar kullanarak kendilerine ait öğretme teknikleri geliştirebilmektedirler (Katerina ve Michael, 2009).

Metaforlar öğretmen eğitimi, eğitim yönetimi gibi eğitim öğretim faaliyetlerinin birçok alanında kullanılmaktadır. Öğretimde metafor kullanılmasıyla birlikte öğrencide öğrenme isteği ve yaratıcılık artar (Polat, 2010).

2.5. İlgili Araştırmalar

2.5.1. Yurtdışında Yapılan Araştırmalar:

Küçük'ün (2010) Taşımali İlköğretim Okullarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerin karşılaştıkları sorunları öğrenmek amacıyla Aksaray İl merkezinde yaptığı araştırmada, 71 yönetici ve 497 öğretmene konu ile ilgili anket uygulanmıştır. Araştırmanın modeli genel tarama modelidir. Araştırma sonuçlarına göre taşımali ilköğretim uygulaması ile ilgili taşıma, yemek, eğitim hizmetleri, okul- veli ilişkileri açısından sorunlar yaşanmaktadır. Yaşanan sorunlar taşıma merkezi okulun bulunduğu yere göre, öğrencileri cinsiyetine, yaşına ve okulun mevcuduna göre değişiklikler göstermektedir.

Ağırkaya (2010) tarafından taşımali eğitim uygulamasında öğretmenler ve öğrencilerin karşılaştıkları sorunları belirlemek amacıyla, Konya İli Kulu İlçesindeki 18 taşıma merkezi okulda görev yapan 95 öğretmen ve bu okullarda taşımali eğitim uygulaması yoluyla öğretimini sürdüren 700 öğrenci araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin, servis şoförlerinin davranışlarından, yemeklerde yaşanan sorunlardan ve bu sorunların giderilmesi ile ilgili gerekli işlemlerin yapılmamasından şikâyetçi oldukları belirlenmiştir. Öğretmenler ise taşımali eğitim yoluyla merkez okullara taşınan öğrencilerin eğitim,

sosyal uyum, kültürlenme süreçleri konusunda öğretmenlere çok fazla görev verilmesinden dolayı olumsuz yönde etkilendikleri belirlenmiştir.

Altunsaray (1996) Taşımali ilköğretim uygulaması adıyla Balıkesir ilinde 30 taşıma merkezi okul, 103 köy ve köylerden taşıma merkezi okullara gelen 1547 öğrenci üzerinde araştırma yapmıştır. Araştırmada durum belirleme yöntemi kullanılmıştır. Yapılan araştırmanın sonucuna göre, taşımali eğitim uygulamasının öğrencilerinin eğitim kalitesini artırdığı fakat öğrencilerin, yemeklerin düzgün olmaması konusunda ve taşıma merkezi okulların donanımsal yönden yetersiz olmaları konusunda sıkıntılar çektiği, MEB'in ve Valiliğin bu konularda gerekenleri yapmadığı ortaya çıkmıştır.

Arı (2000) Uşak ilinde normal, taşımali ve yatılı ilköğretim okullarının değerlendirilmesi konulu bir araştırma yapmıştır. İlişkisel tarama yönteminin kullanıldığı araştırmanın örneklemini 3 normal ilköğretim okulu, 3 taşımali ilköğretim okulu ile 3 YİBO ve bu okullardaki 536 öğrenci ile 115 öğretmen oluşturmuştur. Araştırma sonuçlarına göre öğretmenler, okulların donanımsal yetersizliklerinden şikâyetçiler. Ayrıca öğretmenler yatılı ve taşımali eğitim veren okullarda çalışmak istemediklerini belirtmişlerdir. Yatılı veya taşımali eğitim gören öğrencilerin normal ilköğretim okullarında eğitim gören öğrencilere göre öğleden sonra derse motive olma düzeylerinin düşük olduğu belirlenmiştir. Yatılı olarak eğitim gören öğrencilerde anne baba özlemi, isteksizlik, sinirlilik gibi davranışların görüldüğü belirlenmiştir. Öğrencilerin büyük bir kısmı yatılı eğitim görmek yerine normal eğitim görmeyi tercih ettikleri verilerden elde edilen bulgulardandır.

Şan (2012) Seydişehir ilçesinde gerçekleştirdiği araştırmada ilköğretimdeki taşımali eğitim öğrencilerinin sorunlarını incelemiştir. Taşıma merkezi okullarda gerçekleştirilen araştırmada tarama modeli kullanılmış olup araştırmanın örneklemini 182 yönetici, 424 öğrenci ve 200 veli oluşturmuştur. Araştırmadan elde edilen verilere göre erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre taşımali eğitim uygulamasına ilişkin olumsuz görüşlere sahip oldukları, taşıma merkezi ile öğrencinin geldiği köy arasındaki mesafe uzadıkça öğrencilerin bu eğitime ilişkin düşüncelerinin kötü yönde değiştiği ortaya çıkmıştır. Ayrıca öğretmen, öğrenci, yönetici ve velilerin taşımali eğitim uygulamasında beslenme, ulaşım gibi konularda iyileştirmelerin yapılması

gerektiği ve bu uygulamanın devam etmesi konusunda hemfikir oldukları ortaya çıkmıştır.

Taşkıran (2010) taşıma merkezi okullarda, öğrenci başarısını çeşitli değişkenler açısından karşılaştırılmak amacıyla Antalya ilinde bir araştırma yapmıştır. Yapılan araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır ve araştırmanın örneklemini dört okuldaki 851 öğrenci oluşturmuştur. Araştırma sonuçlarına göre normal eğitim gören öğrencilerin taşımali eğitim öğrencilerine göre akademik başarılarının yüksek olduğu, normal eğitim gören kız öğrencilerin akademik başarılarının en yüksek gurubu oluşturduğunu, taşımali yolla eğitim- öğretim gören erkek öğrencilerin ise akademik başarısı en düşük gurubu oluşturduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca taşınan okulların merkez okullara olan uzaklığının başarıyı etkilemediği ortaya çıkmıştır.

Koçkan (2004) normal ve taşımali eğitim-öğretim yapan ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin matematik dersine yönelik tutumlarının incelemek amacıyla Kırşehir ilinde bir araştırma yapmıştır. Araştırmada tarama modeli yöntem olarak kullanılmış olup, araştırma il merkezi ile üç ilçedeki 1166 öğrenciyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmadan elde edilen bilgilere göre matematik dersine yönelik tutumlar ile öğrencilerin taşımali ya da normal eğitim görmeleri arasında anlamlı bir fark yoktur. Taşımali eğitim öğrencilerinin matematik başarısı ile cinsiyet unsuru arasında anlamlı bir farklılık yoktur. Normal ve taşımali ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin matematik notları ile bu derse yönelik tutumları arasında anlamlı bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır.

Recepoğlu (2006) taşımali ilköğretim uygulamasında, taşıma merkezi olan ilköğretim okullarının sorularını belirlemek amacıyla Çankırı, Karabük ve Kastamonu illerinde araştırma yapmıştır. Betimsel araştırma modelindeki çalışmanın örneklemini 38 yönetici, 256 öğretmen, 440 öğrenci ve 155 servis şoförü oluşturmaktadır. Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre taşıma merkezi okulların donanımsal olarak yetersiz olduğu, öğrencilerin yemek yemesi için düzgün bir bölümün olmadığı, öğrencilerin sosyal ve sportif etkinliklere gerektiği gibi katılmadıkları yönetici, öğretmen ve öğrenciler tarafından belirtilmiştir. Öğrenciler taşıma yapan servislerde emniyet kemerinin olmadığını, şoförlerin sigara içtiklerini

ve araca öğrencilerin dışında kişilerin de alındığını dile getirmişlerdir. Taşımali öğrencileri taşıyan servis şoförleri de öğrencilerle yolculuk sırasında ilgilenecek refakatçi öğretmen veya personelin olmamasını sorun olarak bildirmişlerdir.

Kabaş (2006) taşımali ilköğretim uygulamasında karşılaşılan sorunları incelemek amacıyla Bolu İlinde bir araştırma yapmıştır. Alan taraması tipinde olan çalışmanın örneklemini 21 yönetici, 233 öğretmen ve 550 öğrenci velisi oluşturmuştur. Araştırma sonucundan elde edilen verilere göre yönetici, öğretmen ve veliler öğrencilerin servislerde ayakta yolculuk yapmadıklarını açıklamışlardır. Veliler ise Taşımali eğitimin ekstra bir külfete neden olmadığını bildirmişlerdir. Yönetici, öğretmen ve veliler ise kış mevsiminde yolların bozulmasının taşımali eğitim sürecini güçleştirdiğini bildirmişlerdir.

Yalçın (2006) Kütahya ilinde yerleşik ve taşımali eğitim yapan ilköğretim okullarındaki öğrencilerin toplumsallaşmasında beden eğitimi ve sporun önemini araştırmıştır. Anket yönteminin kullanıldığı araştırmanın örneklemini yerleşik eğitim yapan okullardaki 503 ilköğretim ikinci kademe öğrencisi ile taşıma merkezi okullardaki 509 ilköğretim ikinci kademe öğrencisi oluşturmuştur. Araştırma sonuçlarına göre taşımali öğrencilerde toplumsallaşma boyutu açısından yerleşik eğitim yapan öğrencilere göre farklar ortaya çıkmıştır. Yerleşik eğitim gören öğrencilerin spor yapmaya vakitleri ve imkânları çok olduğu için taşımali öğrencilere göre sosyalleşme düzeylerinin yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Taşımali eğitim öğrencilerinin okulla ilgili etkinliklere katılmakta çekindikleri ve bu öğrencilerin evleri ile okulları arasındaki uzaklık öğrencilerin yalnızlık hissine kapılmalarına neden olduğu ortaya çıkmıştır.

Kefeli (2005) Bolu ilinin Mudurnu ilçesinde gerçekleştirdiği araştırmada ilköğretim uygulamalarının değerlendirmesini normal, taşımali ve yatılı ilköğretim okullarını karşılaştırarak yapmıştır. Araştırmasında ilişkisel tarama modeli kullanmıştır ve araştırmasının evrenini 2 normal ilköğretim, 5 taşımali ilköğretim ve bir yatılı ilköğretim okulundaki 1230 öğrenci ile 67 öğretmen oluşturmuştur. Araştırmanın sonucuna göre taşımali ilköğretim öğrencileri ile YİBO öğrencilerinin öğleden sonraki derslere motive olmakta zorluk çektikleri, okuldayken öğrencilerin en fazla hissettiği rahatsızlığın baş ağrısı olduğu ve bu rahatsızlığı da en fazla yatılı

ilköğretim öğrencilerinin, daha sonra da taşınmalı ilköğretim öğrencilerinin hissettiği ortaya çıkmıştır. Taşınmalı ilköğretim öğrencilerinin başarılarının normal eğitim yapan öğrencilerden düşük, YİBO öğrencilerinden yüksek olduğu gözlemlenmiştir.

Boğa (2010) tarafından Ankara İlinin Haymana ilçesinde taşınmalı ilköğretim uygulamasının, taşınan yerleşim birimlerindeki köy halkı ve velilerin görüşlerine göre incelenmesi konulu araştırma gerçekleştirilmiştir. Anket kullanılarak veri elde edilen bu araştırmanın örneklemini 128 öğrenci velisi, 35 köyün ileri geleni ile 73 köy halkı oluşturmuştur. Araştırmanın sonuçlarına değinecek olursak taşınmalı eğitim uygulamasının öğrenciler üzerinde sosyal yoksunluk oluşturduğu ve öğrencilerin gerektiği gibi sosyo-kültürel faaliyetlere katılmadıklarını ortaya çıkarmıştır. Bu uygulamanın öğrencisi taşınan köylerdeki bireylerde endişe yarattığı ve göçe neden olduğunu araştırmaya katılanlar tarafından bildirilmişlerdir. Ayrıca servis şoförlerinin öğrencilere olumsuz model olduklarını ifade edilmiştir. Bu nedenlerden dolayı öğrencilerin, taşıma merkezi okullara taşınmaları yerine köylerinde eğitim görmek istediklerini belirtmişlerdir.

Taşdemir (2010) İstanbul'un Şile ilçesinde taşınmalı eğitime ilişkin veli görüşlerini içeren bir araştırma yapmıştır. Araştırmada veriler anket yoluyla elde edilmiş olup araştırmanın örneklemini çocuğu taşınan 463 veli oluşturmuştur. Araştırmadan elde edilen bilgilere göre veliler, taşınmalı eğitim uygulamasına genel olarak iyimser bakmaktadırlar. Veliler taşıma yapılan araçlarda öğrencilere yardımcı olacak personelin olmamasından, çocukların kurs ve dersanelere servislerle taşınma imkânı olmadığı için gidemediklerinden ve taşıma yapılan araçlara öğrenci dışındaki bireylerin de binmesinden şikâyetçi olduklarından bahsetmişlerdir. Ayrıca araştırmadan velilerin taşınmalı eğitimden memnun olduğu, Şile ilçesinde taşınmalı eğitim kurallarına gerektiği gibi uyulduğu, ülkemizde ilk defa öğretmenlerin taşıma merkezi okullara taşındığı ifade edilmiştir.

Tepe (2011) tarafından Antalya ilinin Alanya ilçesinde, taşınmalı ilköğretim okullarında okuyan öğrencilerin beslenme sorunlarını öğrenmek amacıyla öğretmen görüşlerine başvurularak bir araştırma yapılmıştır. Nitel araştırma yönteminin kullanıldığı çalışmada; araştırmanın örneklemini ölçüt örneklenmesi yöntemiyle seçilen on kişilik çalışma grubu oluşturmuştur. Araştırma sonucunda taşınmalı eğitim

gören öğrencilerin genel olarak verilen yemeklerden şikâyetçi olmadıkları belirlenmiştir. Ayrıca anketin örneklemini oluşturan öğretmenler Antalya'daki taşımali okullarda çalıştıkları süre boyunca yemek kaynaklı herhangi bir olumsuz sağlık problemiyle karşılaşmadıklarını belirtmişlerdir.

Özgün (2007) İstanbul'da taşımali eğitimin okul-veli-öğrenci açısından olumlu ve olumsuz etkileriyle ilgili bir araştırma yapmıştır. Araştırmada tarama modeli kullanılmış olup; araştırmanın örneklemini 12 okuldaki 121 öğretmen ve yönetici, 582 öğrenci ve 455 öğrenci velisi oluşturmaktadır. Araştırmadan elde edilen verilere göre taşımali eğitim yoluyla eğitim gören öğrencilerin kısa sürede okuma-yazma öğrendikleri, yetenek ve davranışlarında olumlu yönde gelişmeler olduğu gözlemlenmiştir. Taşımali gelen öğrencilerin zamanla sosyalleşme düzeylerinin arttığı, Türkçe'yi daha iyi konuşmaya başladıkları belirlenmiştir. Taşıma merkezinde görev yapan öğretmenler ise köy okullarına nazaran fiziki olarak daha iyi okullarda çalıştıkları, mesleki açıdan kendilerini olumlu yönde ilerletme fırsatı bulduklarını ifade edilmişlerdir. Taşımali eğitime ilişkin edinilen olumsuz veriler ise, öğrencilere verilen yemeklerin az olması ve yemek salonlarının olmaması, taşımali eğitime ilişkin devletin yeterli para ayırmaması, servislerde öğrenci dışında kişilerin de taşınması, taşıma merkezi okulların eğitimsel araç-gereç bakımından yetersiz olması, taşıma merkezi okullarda branş öğretmeni sayısının az olması ve sınıflardaki öğrenci mevcutlarının çok olmasıdır.

Turan (2011) tarafından Zonguldak ilinde taşımali ilköğretim uygulamasında karşılaşılan güçlükleri öğrenmek amacıyla bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini Zonguldak ilinin 3 ilçesindeki 9 taşıma merkezi okulun 180 öğretmeni, 18 yöneticisi ve 360 öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma tarama modelinde yapılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre taşıma yapılan araçların yönetici ve öğrenciler tarafından orta düzeyde güvenilir olduğu ortaya çıkmıştır. Servislerin gecikme sebebinin, öğrencilerin servisleri sabah bekletmeleri ve kötü hava koşulları olduğu belirlenmiştir. Taşıma merkezi okullarda öğrenciler için öğle yemeğinin yenileceği bir yerin olmadığı ifade edilmiştir. Ayrıca idareci ve öğretmenler, öğlenleri birbirine yakın türde yemekler verildiğini ve yemeklerinde gerekli sıcaklıkta olmadığını belirtilmiştir. Taşımali öğrencilerin ders dışı etkinliklere

daha az katıldıkları ve ders başarılarının diğer öğrencilere göre düşük olduğu belirlenmiştir.

Yüce (2008) tarafından taşınmalı eğitim-öğretim yapan ilköğretim okullarındaki ikinci kademe öğrencilerinin sosyal bilgileri derslerine yönelik tutumlarını değerlendirmek amacıyla Ankara'nın Sincan ilçesinde bir araştırma yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini 137 taşınmalı eğitim öğrencisi ile 137 yerleşik öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın sonunda elde edilen verilere göre taşınmalı eğitim uygulamasıyla eğitim-öğretimi sürdüren öğrencilerin sosyal bilgileri dersindeki tutumlarının taşınmalı eğitim öğrencisi olmayan öğrencilere göre daha düşük olduğu belirlenmiştir. Ders tutumlarındaki düşmelerin ders notlarındaki başarıyı da düşürdüğü ortaya çıkmıştır.

Ülker (2009) tarafından Muğla ilinde taşınmalı ilköğretim uygulamasının genel durumu ve değerlendirilmesi konulu bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Araştırmada tarama modeli kullanılmış olup; araştırmanın örneklemini Muğla ilinin taşıma merkezi okullarındaki 255 idareci oluşturmuştur. Araştırmanın sonuçlarına göre idareciler, taşıma merkezi okulların ulaşım açısından kolay yerde bulunduğu, taşıma yapan araçların genellikle kendileri için belirlenen yolu kullandıklarını ifade etmişlerdir. Okul idarecileri genellikle yemek dağıtımıyla her gün ilgilenen birinin olduğunu ifade etmişlerdir. İdarecilerden 11-15 yıl arasında mesleki tecrübeye sahip olanlar yemek hizmetlerinin çok az yeterli olduğunu ifade ederken, diğer kıdemlerde olan idarecileri ise öğrencilere sunulan yemek hizmetlerinin kısmen yeterli olduğunu ifade etmişlerdir. Ayrıca idareciler, taşınmalı eğitim öğrencilerinin velilerinin, okulla ilgili toplantılara katılıma gerekli ilgiyi göstermediklerini belirtmişlerdir.

Ak ve Sayıl (2006) "Yatılı, Taşınmalı ve Normal Eğitim Yapılan İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Davranış-Uyum Sorunları, Okullarına İlişkin Tutum, Algıladıkları Sosyal Destek ve Okul Başarıları Arasındaki İlişkiler" adlı makalelerinde aileleri ile birlikte ya da yatılı olarak eğitim gören ilköğretim öğrencilerinin uyum ve davranış problemleri ile akademik başarıları arasındaki ilişkiyi araştırılmışlardır. Araştırma yöntem olarak niceliksel ve ilişkisel bir yöntem kullanılmış olup; veriler öğretmen bilgi formu, sosyal destek ölçeği, tutum ölçeği ile kişisel bilgi formlarıyla elde edilmiştir. Araştırmanın örneklemini, 83 yatılı

ilköğretim okulu öğrencisi, 175 taşımali ilköğretim öğrencisi ve 180 normal ilköğretim öğrencisi olmak üzere 438 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre yatılı olarak ilköğretimini devam ettiren öğrencilerin diğer okul türlerine kıyasla problemlili davranışlar sergiledikleri, soysal destek ve okula karşı geliştirdikleri tutumlar açısından olumsuzluklar yaşadıkları gözlemlenmiştir.

Bilek ve Kale (2012) “Taşıma Merkezi Okullarda Görev Yapan Öğretmenlerin Görüşlerine Göre Taşımali Eğitim Uygulaması” adlı makalede taşıma merkezi okullarda görev yapan eğitimcilerin taşımali eğitim uygulaması ile ilgili düşüncelerini araştırmışlardır. Araştırma, nitel araştırma yöntemi ile tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini, mesleki tecrübesi en az 2 sene olan 23 öğretmen oluşturmuştur. Araştırmadan elde edilen sonuçlardan bahsedecek olursak taşımali ilköğretim uygulaması birleştirilmiş sınıf uygulamasına kıyasla akademik başarıyı artırmaktadır. Taşımali ilköğretim uygulaması ile kırsaldan gelen öğrenciler daha çok bireyle iletişim kurma şansına sahip oldukları için taşımali öğrencilerin sosyalleşme düzeyleri artmaktadır. Taşımali eğitimde akademik başarıyı düşüren sebeplerin başında köylerinden taşıma merkezi okula servislerle taşınırken öğrencilerin çok yorulmaları gelmektedir. Taşımali eğitim öğrencilerinin başarısını düşüren diğer bir neden de bu öğrencilerin ek ders ve etüt imkânlarından yararlanamamasıdır. Ayrıca taşımali eğitim yoluyla eğitim gören öğrencilerin okula gelmek için sabahleyin erkenden kalkıyor olması, kahvaltılarını düzgün yapamamalarına neden olmaktadır ve bu durum da gelişimsel süreçleri ve akademik başarıları yönünden olumsuzluk yaratmaktadır. Taşımali eğitim uygulamasında karşılaşılan diğer bir sorun da öğrencilerin velilerle okul arasındaki iletişimin az olmasıdır. Ayrıca servis araçlarının eski ve köy yollarının kötü olması da öğrencileri olumsuz yönde etkilemektedir.

Kılıç, Şimşek, Yaban ve Yaman (2007) “Taşımali ve Normal Eğitim Kapsamındaki Öğrencilerin Beslenme Durumlarının Değerlendirilmesi” başlıklı makalelerinde, taşımali ve normal eğitim yapan ilköğretim okullarındaki öğrencilerin beslenme düzeylerini değerlendirmişlerdir. Araştırmanın örneklemini Antalya’nın Serik ilçesi ile Sivas’ın Gemerek İlçesindeki 250’ si normal 250’ si taşımali eğitim öğrencisi olan 500 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada yöntem olarak anket

kullanılmış olup; katılımcılarla yüz yüze görüşmeler yapılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre taşımali eğitim yapan öğrencilerin %10'unun normal ilköğretim okullarındaki öğrencilerin %16 'sının zayıf olduğu, iki eğitim türündeki öğrencilerin de günde 3 öğün yemek yemedikleri anlaşılmıştır. Taşımali öğrencilerin %35,2'sinin, normal ilköğretim okulundaki öğrencilerin ise %22,8'inin günde 3 öğünden az yedikleri bilgisine ulaşılmıştır. Taşımali eğitim öğrencilerine öğle arası aynı türden yiyeceklerin verilmesinden dolayı öğrenciler yemeklerden memnun olmadıklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca öğle yemeklerini yetersiz bulan öğrencilerin okul kantinlerinden besin değeri az olan yiyecek ve içecekleri tükettikleri gözlemlenmiştir.

Aksu ve Kaya (2004) “ Fırsat ve Olanak Eşitliğinin Sağlanmasında Bir Adım Olarak Taşımali Eğitim: Bir Örnek Olay Çalışması” adlı makalesinde, öğrencilerin akademik başarı seviyesindeki farklılıkların azaltılması için taşımali eğitim sisteminde yapılması gerekenlerin ne olduğunu ortaya çıkarmayı amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini, Gaziantep Nizip ilçesinin İkizce Köyünde bulunan İkizce İlköğretim okulundaki 208 taşıma merkezi öğrencisi ile 128 taşımali yolla eğitim gören öğrenci oluşturmuştur. Örnek olay yönteminin kullanıldığı çalışmada öğrencilerin akademik başarılarını kıyaslamak için 2003-2004 eğitimi öğretim yılının birinci dönemindeki notlardan yararlanılmıştır. Araştırmadan elde edilen verilere göre taşımali eğitim yoluyla eğitimini sürdüren öğrencilerin taşıma merkezindeki öğrencilere kıyasla akademik başarıları yüksektir. Taşımali öğrenciler daha az devamsızlık yapmaktadırlar. Taşımali eğitim sistemi kızların eğitim öğretim sürecine daha fazla katılmalarına olanak sağlamaktadır. Ayrıca okul sistemini oluşturan öğrenci ve öğretmenler taşımali eğitim uygulamasından memnundurlar.

Küçüköğlü A. ve Küçüköğlü K. (2006) “Taşımali İlköğretim Uygulaması Üzerine Bir Araştırma” adlı makalede taşımali eğitim uygulamasına ait problemlerin neler olduğunu belirlemeye çalışmıştır. Araştırmada tarama modeli kullanılmış olup; araştırmanın örneklemini Erzurum ilinin Aşkale ilçesindeki taşıma merkezi okulların öğretmen ve idarecileri oluşturmuştur. Araştırmadan elde edilen verilere göre taşımali eğitim okullaşma düzeyini olumlu yönde etkilemiştir. Bu eğitim sistemi ile birlikte sınıflardaki öğrenci sayısı artmıştır. Bu sistemle birlikte öğretmenlerin işi

zorlaştı ve idarecilerin yönetim görevi ile ilgili iş yükü çoğaldı. Bu sistem birleştirilmiş sınıf uygulamasını azaltmıştır. Taşımali eğitim sistemi, gözle görülür şekilde akademik başarı sağlamamakla birlikte eğitime harcanan para açısından ve diğer birçok sorun açısından çözüm sunmamıştır.

Işık ve Maya (2003) “ Taşımali İlköğretim Uygulaması ve Bu Uygulamaya Son Verilmesiyle İlgili Veli Görüşleri” adlı makalede, taşımali eğitim uygulamasından vazgeçilip kapatılan okulların yeniden eğitim öğretime açılmasına ilişkin velilerin düşünceleri araştırılmıştır. Bu araştırma, alan araştırması modelindedir. Araştırmada 2000-2001 eğitim-öğretim döneminde Çanakkale il merkezine bağlı taşımali eğitim uygulaması ile eğitim öğretim dışına bırakılan daha sonra da taşımali eğitim uygulamasından çıkıp tekrar eğitim öğretim hizmeti vermeye başlayan dört köyden biri örneklem olarak seçilmiştir. Araştırmadan elde edilen bilgilere göre örneklem kapsamındaki köy için taşımali eğitim uygulamasının uygun bir yöntem olmadığı belirlenmiştir. Bir diğer sonuç ise taşımali eğitim uygulamasına geçilmeden önce gerekli hazırlık yapılmamıştır. Bu nedenle de taşımali eğitim sistemi, eğitimsel ve idari sorunlar doğurmuştur. Bu tür sorunların çözülmesi ve tekrar yaşanmaması için taşımali eğitim uygulaması içindeki bireylerin görüşlerinin alınmasının şart olduğu bilgisi elde edilmiştir.

Orak, Sezer, Tozlu, Uçak ve Yeşilyurt (2007) “İlköğretimde Taşımali Eğitim Araştırması Van İl Merkezi Örneği” adlı makalesinde taşımali eğitim uygulamasına ait idareci, öğretmen ve öğrencilerin düşüncelerini belirlemeye çalışılmıştır. Araştırmada anket yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini, 2004-2005 eğitim öğretim yılında Van ilinde taşımali eğitim ile eğitim öğretim yapan beş okuldaki öğretmen, idareci ve ikinci kademe öğrencileri oluşturmuştur. Araştırmadan elde edilen verilere göre idareci, öğretmen ve öğrenciler öğle arası yemeklerini yiyecekleri düzgün bir bölümün olmamasından şikâyetçiler. Taşımali ilköğretim öğrencileri, okula uyum sorunu yaşadıklarını ve bu sorunlarının çözümünü ilgili okullarında rehberlik hizmetlerinin verilmesi gerektiğini bildirmişler. Taşımali öğrencilerin olumsuz yol ve iklim şartlarından etkilendiklerini ve bu konuyla ilgili gerekli önlemlerin alınması gerektiğini bildirmişler. Ayrıca

servislere öğrenci olmayan kişilerin de alındığını ve bu durumun öğrencilerin ayakta gitmek zorunda kalmalarına neden olduğu araştırmadan elde edilen bilgilerdendir.

Koçak(2002) “ Neden Taşımali Eğitim?” adlı makalesinde taşımali eğitim sistemi ile ilgili açıklamalarda bulunmuştur. Araştırmada taşımali eğitimi gerekli kılan nedenlerden, taşımali eğitime karşı olanların görüşlerinden bahsetmiştir. İlgili araştırmadan elde edilen verilere değinecek olursak MEB, bu uygulama ile birlikte uygulamanın başlangıcından 1991- 1992 öğretim yılının sonuna kadar 83 500 000 0000 lira tasarruf elde etmiştir. Bu sistem ile öğrencilerin eğitimsel başarı düzeylerinin yükseldiği, taşınan öğrencilerin eğitimsel materyal bakımından daha iyi okullarda eğitim görme fırsatına sahip oldukları, taşımali öğrencileri müstakil sınıflarda eğitim gördükleri ve taşımali eğitim gören öğrencilerin velilerinin, taşıma süreciyle ilgili olumsuz düşünce içinde olmadıkları bilgileri elde edilmiştir. Araştırmadan elde edilen verilere göre taşımali öğrencilerin etkinliklere katılmaya isteksiz olmaları çalışmada belirlenen tek olumsuzluktur.

2.5.2. Yurtdışındaki Yapılan Araştırmalar:

Zars (1998) “ Long Rides, Tough Hides: Enduring Long School Bus Rides” adlı çalışmasında Amerika Birleşik Devletlerindeki Taşımali eğitim sisteminden bahsetmiştir. Zars çalışmada taşımali eğitim sürecinin öğrencilerin akademik başarılarına etkisine, ailelere etkisine ve yapılan uzun yolculuğun gerçek maliyetinin ne olduğuna değinmiştir. Taşımali eğitim yoluyla eğitimlerini sürdüren öğrencilerin gün boyu okulda oturduklarına, buna ek olarak birkaç saat yolculuk yaptıklarına, diğer çocuklar gibi ayakta zaman geçirme, koşma oynama gibi etkinliklere katılamadıklarına değinmiştir. Bu durumun çocuklarda obezite gibi sağlık problemlerine neden olduğundan bahsedilmiştir. Ayrıca araştırmacı öğrencilerin Kışları sabahleyin karanlıkta okul otobüsüne binip, okul dönüşü yine karanlıkta otobüsten indiklerini belirtmiştir.

Spence (2000) “ Long School Bus Rides: Their Effect On School Budgets, Family Life and Student Achievement.Rural Education Issue Digest.” başlıklı çalışmasında ABD ‘deki taşımali eğitim sisteminin öğrenci başarısına, aile yaşamına ve aile bütçesine etkilerini araştırmıştır. Yapılan çalışmada taşımali eğitim ile her

gün milyonlarca öğrencinin okul otobüsleri ile uzun mesafeler yol aldığı, bu durumun ülkedeki taşıma sistemi üzerinde çok büyük etkileri olduğu bilindiği, fakat buna rağmen taşınmalı eğitim sisteminin ailelerin bütçesine ve öğrencilerin yaşamına olan etkileri hakkında yüzeysel bilgilere sahip olunduğuna değinilmiştir. Araştırmada kırsaldaki okulları kapatarak öğrencileri uzun yolculuk yapmaya maruz bırakmadan önce öğrencilerin bu sistem ile karşılaştıkları olumsuz etkiler ve ailelerin ödedikleri yüksek taşıma bedeli gibi gerçeklerin hesaba katılması gerektiğinden bahsedilmiştir. Çalışmada taşınmalı eğitim sisteminin ailelerin yaşamını, öğrencilerin okuldaki performanslarını olumsuz olarak etkilediğine ve taşınmalı eğitim öğrencilerinin okulda yapılan sosyal aktivitelere katılamadıklarına değinilmiştir.

Jimerson'un (2007) "Traveling by School Bus in Consolidated Districts in West Virginia" adlı çalışmasında, Batı Virginia'da taşınmalı olarak eğitim gören lise öğrencileri üzerinde 2006 yılında çalışmalar yapmıştır. Araştırmada diğer taşıma araçları ile okul otobüslerini kıyaslamıştır. Okul otobüslerinin diğer taşıma araçlarına göre 24 dakikalık bir zaman kaybına neden olduğuna değinilmiştir. Araştırmada 24 dakikalık zaman kaybının; öğrencilerin aileleriyle vakit geçirme, sosyal aktiviteler katılma gibi birçok ders dışı faaliyetlere katılımını engellediğine değinilmiştir. Ayrıca öğrencilerin %31.1'den fazlasının 1 saatten fazla yolculuk yaparak eğitimlerini devam ettirdiklerinden ve Batı Virginia hükümetinin otobüslerle taşınmalı olarak yapılan yolculuk süresinin bir saatten az olması için herhangi bir çaba göstermediğinden bahsedilmiştir.

Champ (2002) tarafından gerçekleştirilen "The Cold and Bumpy Ride: Busing to School in Rural Saskatchewan During the 1950s" adlı çalışmada Kanadaya'ya bağlı Saskatchewan eyaletinde 1950'den beri devam eden kırsaldaki öğrencilerin otobüslerle taşınma sürecine değinmiştir. Araştırmacı öğrenci taşınma sürecinin maliyetinden, kışın öğrenci taşınması için kar araçlarına ihtiyaç duyulduğundan, kimi ailelerin taşınmalı eğitimi olumlu bulurken kimilerinin olumsuz bulduğundan bahsetmiştir. Okul taşıtlarının koltuklarında emniyet kemerlerinin olmasının gereği ve önemi üzerinde durulmuştur. Araştırmada taşıma yapılan yolların bozukluğunun taşıma sürecine olumsuz etkisine, uzun yolculukların öğrencilerde yorgunluk, sinirlilik, yolculuğa bağlı mide bulantısı gibi rahatsızlıklar doğurduğuna değinilmiştir.

Homley ve Ramage (2005) “Parent’s Perceptions of the Rural School Bus Ride” adlı çalışmada kırsaldaki öğrencilerin otobüslerle taşınması sürecini, taşımali öğrencilerin aileleriyle görüşmeler yaparak incelemiştir. ABD’nin Ohio eyaletinde gerçekleştirilen bu çalışmada çocukları taşımali olarak eğitimlerini sürdüren 26 aile ile görüşülmüştür. Araştırmada, okul otobüslerinin durumu, uzun otobüs yolculuğu ve güvenlik konuları üzerinde araştırmalar yapılmıştır. Araştırma sonucunda taşımali olarak eğitimini sürdüren küçük yaştaki öğrencilerin, otobüsteki büyük öğrencilerin kötü davranış ve kaba konuşmalarına maruz kaldıklarına değinmiştir.

Henderson (2009) “The School Bus: A Neglected Children’s Environment” adlı çalışmasında taşımali öğrencilerin okul otobüsündeki ve otobüs dışındaki davranışları, öğretmenlerin görüşüne göre taşımali öğrencilerin davranışları, taşımali olarak okula gelme ile okul başarısı arasındaki ilişki ile aileler ve okul otobüsü sürücülerinin görüşlerine göre taşıma sürecinin güvenliği konularını araştırmıştır. Araştırmadan taşımali öğrencilerin okulda ciddi disiplin sorunlarına sebep oldukları, taşımali lise öğrencilerinin genel olarak ödevlerini yapmama ve okumayı unutma davranışları sergiledikleri, öğrencilerin yolculuk sırasında gösterdiği olumsuz davranışları okula taşıdıkları sonuçları elde edilmiştir. Okul otobüslerini süren şoförlerin önceliklerinin öğrencileri güvenli bir şekilde evlerine sağ salim bırakma olduğu, çocukları yolculuk yaparken birçok ailenin de anlamsız bir şekilde onların güvenli bir şekilde yolculuk yapıp yapmadıkları kontrol etme hissine kapıldıkları ortaya çıkmıştır.

BÖLÜM III

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmada kullanılan model, araştırmanın katılımcıları, araştırmada kullanılan veri toplama aracının hazırlanması ve geliştirilmesi, araştırmanın verilerinin toplanması ve çözümlenmesi aşamalarının nasıl gerçekleştirildiğine yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Deseni

Araştırmada, öğrencilerin ve öğretmenlerin “Taşımalı Eğitime ” yükledikleri anlamları ortaya çıkarmaya yönelik metaforları belirlemeye, algı ve olayların gerçekçi ve bütüncül biçimde ortaya konmasına olanak sağlayan ve derinlemesine analiz yapabilme zemini oluşturan nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın deseni de olgu bilim biçiminde düzenlenmiştir. Bireylerin bir olguya ilişkin yaşantılarını ve bu yaşantılara yüklediği anlamları ortaya çıkarma, olgu bilim araştırma deseninin amacıdır. Bir olguya ilişkin yaşanmışlıkları ve anlamları gün yüzüne çıkartmak olgu bilim araştırmalarıyla yapılır. Olgu bilim araştırmaları bir olguyu daha iyi anlamımızı sağlayacak örnekler ve açıklamalar içeren bilgiler elde etmemizi sağlar.

3.2. Evren Ve Örneklem (Çalışma Grubu)

Araştırmanın çalışma gurubunu, 2013-2014 eğitim- öğretim yılında, Sivas il merkezinde bulunan 5 taşıma merkezi ortaokulda taşımalı sistemle eğitim gören 481 ortaokul öğrencisi ile bu okullarda görev yapan 50 öğretmen oluşturmuştur. Araştırmada maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır. Maksimum çeşitlilikli örneklemlerde, evrende araştırılan durumlara ait kendi bünyesinde birbirine benzeyen değişik durumlar saptanır ve araştırma belirlenen durumlar ışığında yapılır(Akgün, Büyüköztürk, Çakmak, Demirel ve Karadeniz, 2012). Örneklem belirlenirken araştırma yapmak için Sivas ilinin konum olarak değişik yerlerinde

bulunan 4 köy ortaokulu ve şehir merkezinde bulunan 1 ortaokul seçilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin seçilen okullara göre frekans ve yüzde dağılımları Tablo 3.1.'de gösterilmiştir.

Tablo 3.1. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Okullarına ve Cinsiyetlerine Göre Frekans ve Yüzdeleri

Öğrencilerin Bulunduğu Sınıflar	Öğrencilerin Cinsiyeti	Demirçelik Ortaokulu		Durdulu Ortaokulu		Hanlı Ortaokulu		Ozmuş Ortaokulu		TOKİ Şehit Uzman Çavuş Bahaddin Erturhan Ortaokulu		Genel Toplam
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
5.Sınıf	Kız	19	65	16	47	4	31	17	74	4	36	60
	Erkek	10	35	18	53	9	69	6	26	7	24	50
6. Sınıf	Kız	16	41	13	52	6	55	7	41	7	39	49
	Erkek	27	59	12	48	5	45	10	59	11	61	65
7. Sınıf	Kız	20	43	13	50	9	53	8	53	9	50	59
	Erkek	27	57	13	50	9	47	8	47	9	50	66
8. Sınıf	Kız	22	39	9	47	12	48	11	58	3	25	57
	Erkek	34	61	10	53	13	52	9	52	9	75	75
Genel Toplam		175		104		67		76		59	481	

Araştırmaya Demirçelik Ortaokulundan 175 öğrenci, Durdulu Ortaokulundan 104 öğrenci, Hanlı Ortaokulundan 67 öğrenci, Ozmuş Ortaokulundan 76 öğrenci ve TOKİ Şehit Uzman Çavuş Bahaddin Erturhan Ortaokulundan 59 öğrenci olmak üzere toplam 481 öğrenci katılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin 225(% 46.7)'i kız, 256 (% 53.3)'sı erkektir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin çalıştıkları okullarına ve cinsiyetlerine göre frekans ve yüzdeleri Tablo 3.2. 'de verilmiştir.

Tablo 3.2. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Çalıştıkları Okullarına ve Cinsiyetlerine Göre Frekans ve Yüzdeleri

Okullar	Kadın	Erkek	<i>f</i>	%
Demirçelik Ortaokulu	5	8	13	26
Durdulu Ortaokulu	8	4	12	24
Hanlı Ortaokulu	5	3	8	16
Ozmuş Ortaokulu	2	3	5	10
TOKİ Şehit Uzman Çavuş	7	5	12	24
Bahattin Erturhan Ortaokulu				
TOPLAM	27	23	50	% 100

Araştırmaya Demirçelik Ortaokulundan 13 öğretmen, Durdulu Ortaokulundan 12 öğretmen, Hanlı Ortaokulundan 8 öğretmen, Ozmuş Ortaokulundan 5 öğretmen ve TOKİ Şehit Uzman Çavuş Bahaddin Erturhan Ortaokulundan 12 öğretmen olmak üzere toplam 50 öğretmen katılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin 27 (% 54)'si kadın, 23 (% 46)'ü ise erkektir.

3.3. Veri Toplama Aracının Hazırlanması Ve Geliştirilmesi

Araştırmanın veri toplama aracı hazırlanırken ilk olarak bireylerin bir olguya ilişkin yaşantılarını ve bunlara yüklediği anlamları ortaya çıkarmada metaforların araç olarak kullanıldığı araştırmalar incelenmiştir. (Gündüz ve Ocak, 2006; Kınay, Sevim ve Veyis, 2012; Çelikten, 2006; Aydın ve Pehlivan, 2010). İncelenen araştırmaların ışığında ve veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından “Taşımali Eğitim Metaforları Anketi” geliştirilmiştir. Anketin pilot uygulaması görev yaptığım

okuldaki 8. sınıf öğrencileri üzerinde yapılmıştır. Pilot uygulama sonrasında Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde görevli ölçme değerlendirme uzmanlarının görüşleri alınarak veri toplama aracının geçerliliğine, güvenilirliğine ve uygunluğuna karar verilmiştir. İki bölümden oluşan anketin birinci bölümü kişisel bilgileri içerirken anketin ikinci bölümünde ankete katılacaklara “Taşımali eğitimi.....benzer, çünkü..... ” sorusu yöneltilmiş ve taşımali eğitim hakkında bir metafor geliştirerek metaforlarını açıklamaları istenmiştir. (Uygulanan veri toplama aracı EK 2’de sunulmuştur.)

3.4 Verilerin Toplanması

İl Milli Eğitim Müdürlüğü aracılığıyla Sivas Valiliği’nden alınan 25.11.2013 tarihli ve 3533956 sayılı izin doğrultusunda, belirlenen süre içerisinde araştırmanın örnekleminde bulunan okullara gidilerek veriler toplanmıştır.

Veri toplama sürecinde araştırmaya katılan öğretmen ve öğrencilere taşımali eğitim kavramına ilişkin metafor oluşturmaları için 2 bölümden oluşan anket formu dağıtılmıştır. Öğrenci anket formunun ilk bölümünde cinsiyetini, kaç yıldır taşımali yolla eğitim gördüğüne dair bilgileri yazacağı kısım; öğretmen anket formunun ilk bölümünde ise cinsiyetini ve kaç yıldır taşıma merkezi bir okulda görev yaptığını yazacağı bölüm yer almıştır. Anket formlarının ikinci bölümünde ise Taşımali Eğitime ilişkin benzetme yaparak metafor üretecekleri ve yaptıkları benzetmelerin nedenini açıklayacakları “ Taşımali eğitim benzer, çünkü..... ” ifadesi yer almıştır.

Araştırmaya katılanlara metaforlarını yazmadan önce metafor kavramı ile ilgili tüm açıklamalar yapılmıştır. Özellikle taşımali eğitimi bir şeye benzetmeleri ve benzetmelerinin gerekçelerini ortaya koymaları gerektiği birkaç kez vurgulanmıştır. Katılımcılardan benzetme yaparken “Çünkü” kavramına yer vermeleri, kendi benzetmeleri için “sebep” veya “mantıksal dayanak” üretmeleri istenmiştir. Araştırmaya katılacaklara, metafor üretmeleri için yaklaşık 15 dakika süre verilmiştir. Ankete katılacakların akıllarına gelen ilk metaforlardan istifade edilmek istendiği için bu sürenin yeterli olduğu düşünülmüştür. Katılımcıların metaforlarını aktarmış oldukları “ Taşımali eğitim.....benzer, çünkü.....” ifadesi bu çalışmanın temel veri kaynağı olmuştur.

3.5. Verilerin Çözümü ve Yorumlanması

481 öğrenci ile 50 öğretmenden toplanan verilerin düzenlenmesi 5 aşamada gerçekleştirilmiştir.

3.5.1. Aşama 1: Kâğıtların Okunması ve Numaralandırılması Aşaması:

Araştırmanın ilk aşamasında öğrenci ve öğretmenlerden elde edilen anket formları okunmuş ve her birine katılımcı kelimesinin kısaltması olan “K” ile başlayan numaralar verilmiştir.(K1, K2 vb.)

3.5.2. Aşama 2: Eleme ve Arıtma Aşaması:

Bu aşama, okunan ve numara verilen anket formlarından bazılarının elendiği aşamadır. Yapılan eleme işleminin nedenleri:

- Ankete yazılan cümleler anlamlı ve okunaklı olmadığı için elenen anket formları.
- Kurulan metafor ile metaforu kurma nedeni arasında bağ olmadığı için elenen anketler: Oluşturulan bazı anket formlarında metafor ile nedeni arasında anlamlı ilişki kurulamadığı için bu anket formları elenmiştir.

“ Taşımali eğitim benim için bir zafere benzer, çünkü taşımali eğitimi biraz sevmiyorum. Çünkü sabahleyin yatağımızdan kalkıp geliyoruz. Servisler geç gelsin. Dersler altı ders olsun.”(K198)

“Taşımali eğitim yokluğa benzer, çünkü her sabah gidip geliyorum. Akşam geri geliyorum. Çünkü okul güzel, çünkü çok eğlenceli, okul bizim geleceğimiz.” (K199)

- Taşımali eğitimi hiçbir şeye benzetmediği için elenen anket formları: Araştırmaya katılan katılımcılardan bazıları taşımali eğitim ile ilgili metafor üretememiştir. Bu nedenle bu katılımcıların anket formları geçersiz sayılmıştır.

“ Taşımali eğitimi hiçbir şeye benzetmiyorum, çünkü niye benzetiyim.”(K116)

“Taşımali eğitim hiçbir şeye benzetemiyorum, çünkü ben memnunum.”(K114)

- **Metafor oluşturmama:** Bazı katılımcıların araştırma formunun geçersiz sayılmasının nedeni ise metafor oluşturmamalarıdır. Taşımalı eğitime ilişkin hiçbir benzetme yapmadan, doğrudan görüşlerini açıkladıkları için anket formları geçersiz sayılmıştır.

“Taşımalı eğitim hoşumuza gidiyor çünkü arabayla gidip gelmek zevkli oluyor.”(K166)

“Benim için taşımalı eğitim bazen güzel oluyor, bazen güzel olmuyor. Çünkü biz bu okulda sıkılıyoruz. Hocalar çok sıkıcı oluyor. Keşke köy okulunda okusak orada her şey daha iyi olur.”(K211)

3.5.3. Aşama 3: Yeniden Organize Etme ve Derleme Aşaması:

Geçersiz metaforlar ayrıştırıldıktan sonra sınıf düzeylerine göre geçerli metaforlardan oluşan bir metafor listesi hazırlandı. Hazırlanan metafor listesi; öğretmen ve öğrenci kategorilerinde kaç kişi hangi metaforu üretmiş şeklinde sorulara cevap verecek hale getirildi.

3.5.4. Aşama 4: Kategori Geliştirme Aşaması:

Ankete katılanların üretmiş olduğu metaforlar, birbiri ile ilişkili metaforlar bulunarak gruplandırılmıştır. Herhangi bir gurubu temsil etmeyecek nitelikteki metaforlar değerlendirilmeye alınmamıştır.

3.5.5 Aşama 5 :Veri Analizi için Verilerin Bilgisayara Aktarılarak

Tablolaştırılması :

Öğretmenlerin ve öğrencilerin oluşturduğu metaforların tanımlanmasından ve bu metaforların gruplandırılmasından sonra bütün veriler bilgisayara aktarılmış, her bir metaforu ve kategoriye temsil eden öğrenci sayısı (*f*) ve yüzdesi (%) hesaplanmıştır.

BÖLÜM IV

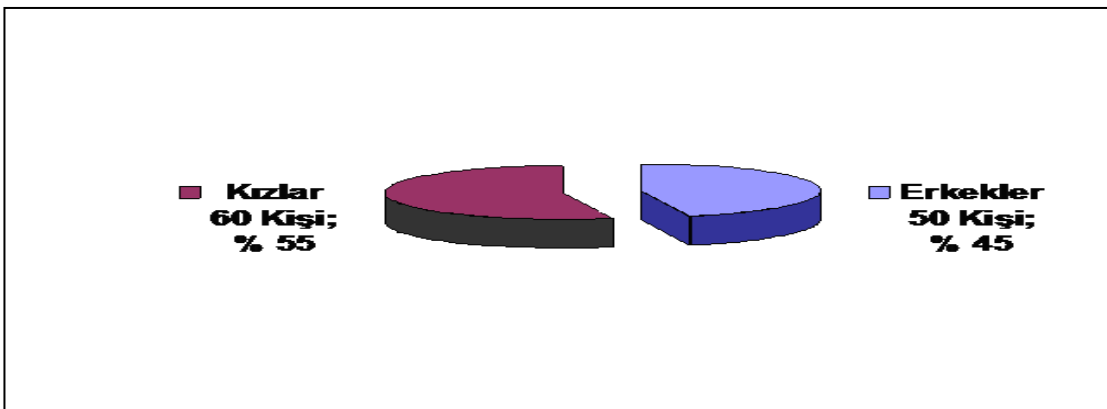
4. BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, araştırmanın temel amacına uygun olarak öğretmenlerin ve öğrencilerin taşınmalı eğitim uygulamasına ilişkin metaforlarını incelemek için; toplanan verilerin çözümlenmesiyle ortaya çıkan bulgulara ve elde edilen bulguların yorumlarına yer verilmiştir. Öğrencilere ait bulgular ve yorumlar sınıf bazında incelenmiştir.

4.1. 5. Sınıf Öğrencilerinin Taşınmalı Eğitime İlişkin Oluşturdukları Metaforlar ve Oluşturulan Metaforlara İlişkin Kategoriler ve Bunlara İlişkin Yorumlar:

Taşınmalı eğitime ilişkin; Demirçelik Ortaokulu'ndan 19 kız, 10 erkek öğrenci, Durdulu Ortaokulu'ndan 16 kız, 18 erkek öğrenci, Hanlı Ortaokulu'ndan 4 kız, 9 erkek öğrenci, Ozmuş Ortaokulu'ndan 17 kız, 6 erkek öğrenci ve TOKİ Şehit Uzman Çavuş Bahaddin Erturhan Ortaokulu'ndan 4 kız, 7 erkek öğrenci metafor oluşturmuştur. Metafor oluşturan toplam 5. sınıf öğrenci sayısı 110'dur. Geçerli metafor sayısı ise 90'dır. 20 öğrencinin oluşturduğu metafor amaca uygun ve anlamlı olmadığı için geçersiz kabul edilmiştir.

Şekil 1. Araştırmaya Katılan 5. Sınıf Öğrencilerinin Cinsiyete Göre Dağılımını Gösteren Grafik

Tablo 4.1. 5. Sınıf Öğrencilerinin Taşınalı Eğitime İlişkin Oluşturduğu Metaforlar

Metafor Kodu	Metafor	<i>f</i>	%	Kategori Numarası
1	Zorluk	4	4.4	3
2	Eğitim/ Eğitim Almak	14	15.4	1
3	Öğrenmek	3	3.3	1
4	Otobüs	1	1.1	2
5	Öğrenci	1	1.1	1
6	Taşınma	1	1.1	2
7	Yolculuk	27	29.7	2
8	Yolculuk ve Eğitim	1	1.1	2
9	Gidip Gelmek	4	4.4	2
10	Okul Kuralları	1	1.1	1
11	Servisli Okullar	1	1.1	2
12	Eziyet	1	1.1	3
13	Eğlence ve Yolculuk	1	1.1	4
14	Seyahat Etmek	1	1.1	2
15	Anne ve Baba	1	1.1	5
16	Öğrenci Taşıtı	1	1.1	2
17	Güzel Bir Şey	3	3.3	5
18	Bir Yere Ulaştırmak	1	1.1	2
19	Servisle Okula Gitmek	1	1.1	2
20	Melek	1	1.1	5
21	Sevgi	1	1.1	5
22	Gezmek	1	1.1	4
23	Okul Öğrenci Birliği	1	1.1	1
24	Turist	1	1.1	4
25	İş Yeri	1	1.1	2
26	Arkadaşlarla Eğlenmek	1	1.1	4
27	Göç	4	4.4	2
28	Arkadaş Edinmek	1	1.1	5
29	Ulaşım	1	1.1	2
30	Eğitim Yolculuğu	1	1.1	2
31	Macera Yolculuğu	1	1.1	2
32	Heyecanlı Yolculuk	1	1.1	2
33	Tatile Gitmek	1	1.1	2
34	Okumak	1	1.1	1
35	Uzak Bir Yer	1	1.1	2
36	Başka Bir Yerde Eğitim	1	1.1	2
37	İmkânsızlık	1	1.1	3
38	Yük Taşımak	1	1.1	3
TOPLAM		90	% 100	

Araştırmaya katılan 5. sınıf öğrencileri en çok yolculuk (% 29.7), eğitim/eğitim almak (% 15.4) ve göç (% 4.4) metaforlarını üretmişlerdir.

Tablo 4.2. 5. Sınıf Öğrencilerinin Taşımali Eğitime İlişkin Oluşturdukları Metaforlara Ait Kavramsal Kategoriler

Kategori Numarası	Kategoriler	Kategorileri Oluşturan Metaforlar ve Metaforların Kodları	f	%
1	Eğitim-Öğretim	Eğitim/Eğitim Almak(2), Öğrenmek(3), Öğrenci(5), Okul Kuralları(10), Okul Öğrenci Birliği(23), Okumak(34).	21	23.1
2	Yolculuk	Otobüs(4), Taşınma(6), Yolculuk(7), Yolculuk ve Eğitim(8), Gidip Gelmek(9), Servisli Okullar(11), Seyahat Etmek(14), Bir Yere Ulaştırmak(18), Servisle Okula Gitmek(19), İş Yeri(25), Göç(27), Ulaşım(29), Eğitim Yolculuğu(30), Macera Yolculuğu(31), Heyecanlı Yolculuk(32), Uzak Bir Yer(35), Başka Bir Yerde Eğitim(36), Yük Taşımak(38).	51	56.1
3	Zorluk	Zorluk(1), Eziyet(12), İmkansızlık(37),	6	6.6
4	Eğlence	Eğlence ve Yolculuk(13), Gezmek(22), Turist(24), Tatile Gitmek(33), Arkadaşlarla Eğlenmek(26).	5	5.5
5	Sevgi	Anne ve Baba(15), Güzel Bir Şey(17), Melek(20), Sevgi(21), Arkadaş Edinmek(28).	7	7.7
TOPLAM			90	% 100

4.1.1. 5. Sınıf Öğrencilerinin Oluşturduğu Kavramsal Kategorilerin

Analizi:

4.1.1.1. Kategori 1: “Eğitim- Öğretim” Kavramı Olarak Taşımali Eğitim:

Bu kategoride metafor üreten öğrenciler taşımali eğitimin eğitimsel boyutuna değinmişlerdir. Taşımali eğitimin onların daha iyi bir okulda, iyi bir eğitim almalarına katkı sağladığını düşünmüşlerdir.

Öğrencilerin “Eğitim-Öğretim” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.3.’de verilmiştir.

Tablo 4.3. 5. Sınıf Öğrencilerinin “Eğitim-Öğretim” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Eğitim-Öğretim”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	<i>f</i>	%
Eğitim/ Eğitim Almak	9	4	13	14.3
Öğrenmek	2	1	3	3.3
Öğrenci	1	1	2	2.2
Okul Kuralları		1	1	1.1
Okul Öğrenci Birliği	1		1	1.1
Okumak	1		1	1.1
TOPLAM	14	7	21	% 23.1

Bu kategoriye ilişkin 14 kız, 7 erkek öğrenci metafor üretmiştir. Kategoriyi en çok “eğitim/eğitim alma” metaforları oluşturmuştur. Öğrencilerin“Eğitim/Öğretim” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforlardan bazıları şunlardır:

“Taşımali Eğitim öğrenmeye benzer çünkü burada birçok şeyi öğreniriz.”
(K5).

“ Taşımali eğitim almaya benzer, çünkü bu okulumuzda daha iyi eğitim görüyoruz.” (K72).

“ Taşımali eğitim eğitime benzer, çünkü yeni yeni öğretmenler, daha iyi eğitim, yeni arkadaşlar, daha güzel eğitim, çok güzel bu eğitim.”(K74).

4.1.1.2. Kategori 2: “Yolculuk” Kavramı Olarak Taşımali Eğitim: Bu kategoride metafor üreten öğrenciler, taşımali eğitimin servislerle kendi yaşadıkları yerlerden taşıma merkezi okulun bulunduğu yere olan yolculuk sürecine değinmişlerdir. Birçok öğrenci metaforlarında yolculuk sürecinin zorluklarından, sıkıntılarından bahsetmişlerdir. Kendi yerleşim yerlerinde okumayı tercih ettiklerini, öğle arası evlerinde olup annelerinin yaptığı yemekleri yemeyi istediklerini belirtmişler. Bazı öğrenciler ise daha iyi bir eğitim almak için yolculuk yaptıklarına

ve yapılan yolculuğun maceralı, heyecanlı ve güzel olduğuna metaforlarında değinmişlerdir.

Bu kategorideki öğrenciler Taşınmalı Eğitimi; Otobüs, Taşınma, Yolculuk, Yolculuk ve Eğitim, Gidip Gelmek, Servisli Okullar, Seyahat Etmek, Bir Yere Ulaştırmak, Servisle Okula Gitmek, İş Yeri, Göç, Ulaşım, Eğitim Yolculuğu, Macera Yolculuğu, Heyecanlı Yolculuk, Tatile Gitmek, Uzak Bir Yer, Başka Bir Yerde Eğitim metaforlarına göre değerlendirmişlerdir.

Öğrencilerin “Yolculuk” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.4.’de verilmiştir.

Tablo 4.4. 5. Sınıf Öğrencilerinin “Yolculuk” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Yolculuk”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	<i>f</i>	%
Otobüs	1		1	1.1
Yolculuk	15	12	27	29.7
Yolculuk ve Eğitim	1		1	1.1
Gidip Gelmek		3	3	3.3
Servisli Okullar	1		1	1.1
Seyahat Etmek	1		1	1.1
Bir Yere Ulaştırmak	1	1	2	2.2
Servisle Okula Gitmek		2	2	2.2
İş Yeri	1		1	1.1
Ulaşım	1		1	1.1
Eğitim Yolculuğu	1		1	1.1
Macera Yolculuğu	1		1	1.1
Heyecanlı Bir Yolculuk	1		1	1.1
Uzak Bir Yer		1	1	1.1
Başka Bir Yerde Eğitim		1	1	1.1

Göç		4	4	4.4
Öğrenci Taşıtı	1		1	1.1
Yük Taşımak		1	1	1.1
TOPLAM	26	25	51	% 56.1

Yolculuk kategorisine ilişkin tablo 4.4. incelendiğinde; yolculuk kategorisini 26 kız, 25 erkek öğrenci olmak üzere 51 öğrencinin oluşturduğu ve en çok “yolculuk” metaforunun kurulduğu gözlemlenmektedir. Öğrencilerin “ yolculuk” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforlardan bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim yolculuğa benzer, çünkü yol gidiyoruz, yolculuk yapmış gibi oluyor. Çok sıkıcı oluyor hem de çok tehlikeli oluyor. Kışın kaza falan yapıyoruz.” (K78)

“Taşımali eğitim macera yolculuğuna benzer, çünkü okul hayatımızda yüzlerce macera yaşarız. Zaten okul demek eğitim ve macera demektir. Çünkü taşımali eğitimi güzelleştiren de maceralı bir yolculuktur.”(K91)

“Taşımali eğitim iş yerine benzer, çünkü sabah gidiyoruz akşam da geliyoruz. İş yerine giden birisi sabah gider akşam gelir.” (K62)

“Taşımali eğitim göçe benzer, çünkü her gün uzun bir yoldan göç eder gibi bir yükü gidip geliyoruz.”(K79)

“Taşımali eğitim otobüse benzer, çünkü bizi okula götürüp getiriyor.”(K8)

“Taşımali eğitim bir eğitim yolculuğuna benzer, çünkü bizlerin eğitim görmesi için yapılmıştır. Bizlerin daha güvende olması içindir.” (K85)

4.1.1.3. Kategori 3: “Zorluk” Kavramı Olarak Taşımali Eğitim: Bu kategoride metafor üreten öğrenciler taşımali eğitim yoluyla eğitim öğrenimlerini devam ederlerken karşılaştıkları zorluklardan bahsetmişlerdir. Sabahleyin okula gitmek için çok erken kalkmak zorunda kaldıklarına, Kış mevsiminde yolda kaldıklarına, okulda öğle aralarında yedikleri yemeklerin soğuk ve kötü olduğundan

bahsetmişler. Taşımali eğitimi zorluk, imkânsızlık, eziyet metaforlarıyla değerlendirmişlerdir.

Öğrencilerin “Zorluk ” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.5.’de verilmiştir.

Tablo 4.5. 5. Sınıf Öğrencilerinin “Zorluk” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Zorluk”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	<i>f</i>	%
Zorluk	3	1	4	4.4
Eziyet		1	1	1.1
İmkansızlık		1	1	1.1
TOPLAM	3	3	6	% 6.6

Zorluk kategorisine ilişkin tablo 4.5. incelendiğinde; bu kategoriyi 3 kız, 3 erkek öğrenci olmak üzere 6 öğrencinin oluşturduğu ve en çok “zorluk” metaforunun kurulduğu gözlemlenmektedir. Öğrencilerin “zorluk” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforlardan bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim eziyete benzer, çünkü sabah erkenden kalkıyoruz. Üzerimizi giyiniyoruz, iki saat uğraşyoruz, ara sıra servisi kaçırmıyoruz.” (K31)

“Taşımali eğitim zorluğa benzer, çünkü sabahleyin çok erken kalkıyoruz, bazen servisi kaçırmıyoruz. Okula gidemiyoruz. Bazen de yemekler kötü geliyor, taşımaliolar aç kalıyor. Bazen de yemek gelmiyor yine aç kalıyoruz. Buradaki yemekler soğuk oluyor, tuzsuz oluyor. Kışın yolda kalıyoruz gelmekte zorlanıyoruz.” (K102)

“Taşımali eğitim imkânsızlığa benzer, çünkü bir dersin ödevini yapıp da evde unutunca eve gidip alamıyorum. Onun için imkânsızlığa benzetiyorum.” (K109)

“Taşımali eğitim zorluğa benzer, çünkü sabah erkenden kalkıyoruz, hazırlanmak zor oluyor. Kış günleri servis gelemiyor tatil oluyor, konulardan geri

kalıyoruz, kışın bazen yolda kalıyoruz. Geri eve dönüyoruz ve gelmekte zorlanıyoruz. Bekleme yeri soğuk oluyor.”(K103)

4.1.1.4. Kategori 4: “Eğlence” Kavramı Olarak Taşınabilir Eğitim: Bu kategoride metafor üreten öğrenciler taşınabilir eğitimi zevkli ve eğlenceli bir süreç olarak değerlendirmişlerdir. Eğlence kategorisini; Eğlence ve Yolculuk, Gezmek, Turist, Tatil Gitmek, Arkadaşlarla Eğlenmek metaforları oluşturmuştur.

Öğrencilerin “Eğlence ” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.6.’da verilmiştir.

Tablo 4.6. 5. Sınıf Öğrencilerinin “Eğlence” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Eğlence”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	<i>f</i>	%
Eğlence ve Yolculuk	1		1	1.1
Gezmek	1		1	1.1
Turist	1		1	1.1
Tatile Gitmek	1		1	1.1
Arkadaşlarla Eğlenmek	1		1	1.1
TOPLAM	5		5	% 5.5

Eğlence kategorisine ilişkin tablo 4.6. incelendiğinde; kategoriye 5 öğrenciye ait metaforlar oluşturmuştur. Bu kategorinin tamamını kız öğrencilerin metaforları oluşturmaktadır. “ Eğlence” kategorisine ilişkin öğrencilerin oluşturdukları metaforlardan bazıları şunlardır:

“ Taşınabilir eğitim turistlere benzer, çünkü turistler bazı yerleri geziyorlar, biz de aynı turistle gibi geziyoruz.” (K59)

“Taşımali eğitim arkadaşlarımla eğlenmeye benzer, çünkü bu okul çok güzel ve okulumu seviyorum.” (K68)

“Taşımali eğitim gezmeye benzer, çünkü servisimize bindiğimizde her yeri seyrederek gelirim, bu çok hoşuma gider.” (K54)

“Taşımali eğitim tatile gitmeye benzer, çünkü tatilde zevk alacağım şeyler yaparım yani ben okula gitmekten zevk alıyorum. Köyde olması aslında bir şeyi değiştirmez okuyan her yerde okur.” (K98)

4.1.1.5. Kategori 5: “Sevgi” Kavramı Olarak Taşımali Eğitim: Bu kategoride metafor üreten öğrenciler taşımali eğitimi; arkadaş edinme, mutlu olma, yardımlaşma süreci olarak değerlendirmişlerdir. Sevgi kategorisinde öğrenciler; Anne ve Baba, Güzel Bir Şey, Melek, Sevgi, Arkadaş Edinmek metaforları üretmişlerdir.

Öğrencilerin “Sevgi ” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı tablo 4.7.’de verilmiştir.

Tablo 4.7. 5. Sınıf Öğrencilerinin “Sevgi” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Sevgi”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	f	%
Anne ve Baba		1	1	1.1
Güzel Bir şey	1	2	3	3.3
Melek		1	1	1.1
Sevgi	1		1	1.1
Arkadaş Edinmek	1		1	1.1
TOPLAM	3	4	7	% 7.7

Sevgi kategorisine ilişkin tablo 4.7. incelendiğinde; kategoriye 3 kız, 4 erkek öğrenci olmak üzere 7 öğrencinin oluşturduğu ve en çok “Güzel Bir Şey”

metaforunun kurulduğu gözlemlenmektedir. Öğrencilerin “Sevgi” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforlardan bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim bence çok güzel bir şeye benzer, çünkü köyde okul olsaydı sıcak olmazdı, böyle kantini, bilgisayarı olmazdı.”(K38)

“Taşımali eğitim meleğe benzer, çünkü bizleri okula götürüyorlar, okulda okumayı yazmayı öğreniyoruz, eğer taşımali servis gelmeseydi bizler bu okula gelemezdik.”(K45)

“Taşımali eğitim annem, babama benzer, çünkü yardım ediyorlar.” (K35)

5. sınıf öğrencilerinin oluşturdukları metaforlar cinsiyete göre incelendiğinde kız öğrenciler toplamda 51 geçerli metafor üretmişlerdir. Kız öğrenciler en çok “yolculuk” metaforunu üretmişlerdir. Kız öğrencilerin en az sayıda metafor ürettikleri kategoriler ise “zorluk” ve “sevgi” kategorileridir. Ayrıca “eğlence” kategorisinin tamamını kız öğrencilerin metaforları oluşturmuştur.

Erkek öğrenciler ise toplamda toplam 39 geçerli metafor üretmişlerdir. Erkek öğrencilerin en fazla sayıda yolculuk kategorisinde, “yolculuk” metaforunu üretmişlerdir. Erkek öğrenciler eğlence kategorisinde hiç metafor üretmemişlerdir.

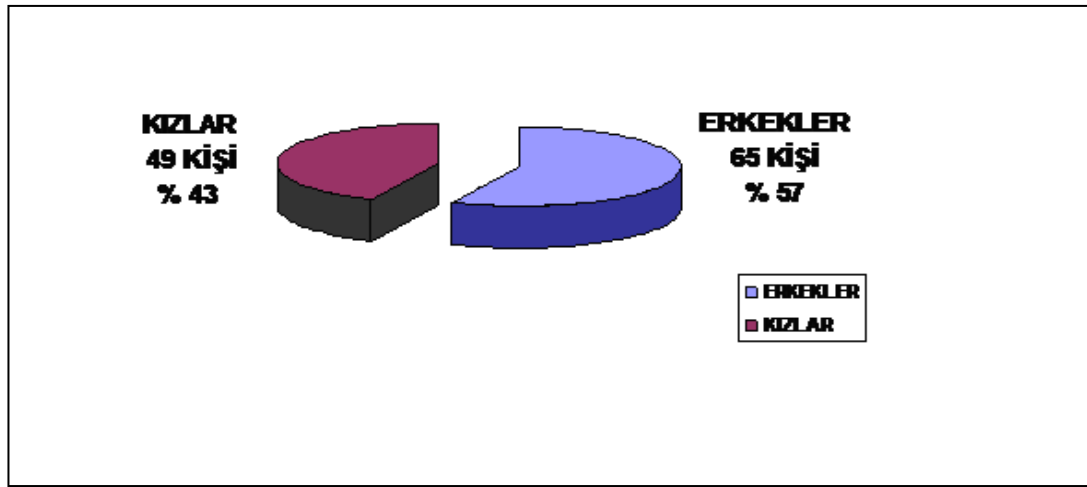
5. sınıf öğrencilerinin taşımali eğitim sürecine ilişkin metaforlar genel olarak değerlendirilecek olursa öğrenciler taşımali eğitimi 51 metaforla en çok yolculuğa benzetmişlerdir. Öğrenciler taşımali eğitim sürecini otobüs, minibüs, köy arabası, toplu taşıma araçları, tren gibi araçlarla yolculuk etmeye benzetmişlerdir ve taşıma araçlarıyla yolculuk yaparken karşılaştıkları olumlu ve olumsuz şeylere değinmişlerdir.

4.2. 6. Sınıf Öğrencilerinin Taşımali Eğitime İlişkin Oluşturdukları Metaforlar ve Oluşturulan Metaforlara İlişkin Kategoriler ve Bunlara İlişkin Yorumlar:

Taşımali eğitime ilişkin; Demirçelik Ortaokulu’ndan 16 kız, 27 erkek öğrenci, Durdulu Ortaokulu’ndan 13 kız, 12 erkek öğrenci, Hanlı Ortaokulu’ndan 6 kız, 5 erkek öğrenci, Ozmuş Ortaokulu’ndan 7 kız, 10 erkek öğrenci ve TOKİ Şehit Uzman

Çavuş Bahaddin Erturhan Ortaokulu'ndan 7 kız, 11 erkek öğrenci metafor oluşturmuştur. Metafor oluşturan toplam 6. sınıf öğrenci sayısı 114'dür. Geçerli metafor sayısı ise 90'dır. 24 öğrencinin oluşturduğu metafor amaca uygun ve anlamlı olmadığı için geçersiz kabul edilmiştir.

Şekil 2. Araştırmaya Katılan 6. Sınıf Öğrencilerinin Cinsiyete Göre Dağılımını Gösteren Grafik

Tablo 4.8. 6. Sınıf Öğrencilerinin Taşımah Eğitimle İlişkin Oluşturduğu Metaforlar

Metafor Kodu	Metafor	f	%	Kategori Numarası
1	Eğlence	2	2.2	1
2	Normal Eğitim	2	2.2	7
3	Eziyet	2	2.2	4
4	Bir Alçaklık	1	1.1	4
5	Yolculuk	14	15.4	2
6	İşçilik	1	1.1	2
7	Uzak Kalmak	1	1.1	8
8	Yolculuklu Eğitim	3	3.3	3
9	Uzak Bir Yer	1	1.1	8
10	Seyahat	2	2.2	2
11	Başka Bir Yere Uçmak	1	1.1	2
12	Eğitim Almaya Giden Çocuk	1	1.1	7
13	Gidip Gelmeli Eğitim	1	1.1	2
14	Aile	1	1.1	5
15	Tren	2	2.2	2
16	Eğlenceye Yolculuk	1	1.1	1

17	Tehlike	3	3.3	3
18	Servis	5	5.5	2
19	Otobüsle Gidip Gelmek	1	1.1	2
20	Eğitim için Zorlanmak	1	1.1	4
21	Eğitim için Çile Çekmek	1	1.1	4
22	İyi Eğitim Almak	1	1.1	7
23	Sevgi	1	1.1	5
24	Otobüs	1	1.1	2
25	Minibüsle Gelmek	1	1.1	2
26	Koruyucu Anne Baba	1	1.1	6
27	Guguklu Saat	1	1.1	2
28	Ağaç	1	1.1	6
29	Severek Gelmek	1	1.1	5
30	Minibüs	1	1.1	2
31	Okul	4	4.4	6
32	Kısa Yoldan Gelmek	2	2.2	2
33	Gelecek	1	1.1	6
34	Oradan Oraya Gitmek	2	2.2	2
35	Kısa Yolculuk	1	1.1	2
36	Hayat	1	1.1	2
37	Yayan Gelmek	1	1.1	2
38	Olumlu Bir Şey	2	2.2	7
39	Güzel Eğitim	1	1.1	7
40	Okula Yayan Gelmek	1	1.1	2
41	Bizi Yayan Getirmemeye	1	1.1	2
42	Eğitim Aracı	2	2.2	7
43	Öğrenmek	2	2.2	7
44	Zafer	3	3.3	7
45	Engel	1	1.1	4
46	Koruyucu Kalkan	2	2.2	6
47	Uzun Bir Yolculuk	1	1.1	2
48	Bir Köyden Bir Köye Gitmek	2	2.2	2
49	Her Gün Köyden Yolculuk	1	1.1	2
50	Okula Gidip Gelmek	1	1.1	2
51	Çalışmak	1	1.1	4
52	Çok Güzel Bir Şey	1	1.1	1
TOPLAM		90	% 100	

Araştırmaya katılan 6. sınıf öğrencileri taşınmalı eğitime ilişkin en fazla yolculuk (% 15.4), servis (% 5.5) ve Okul (% 4.4) metaforlarını üretmişlerdir.

Tablo 4.9. 6. Sınıf Öğrencilerinin Taşımali Eğitime İlişkin Oluşturdukları Metaforlara Ait Kavramsal Kategoriler

Kategori Numarası	Kategoriler	Kategorileri Oluşturan Metaforlar ve Metaforların Kodları	f	%
1	Eğlenmek	Eğlence (1), Eğlenceye Yolculuk (16), Çok Güzel Bir Şey (52).	4	4.4
2	Yolculuk Yapmak	Yolculuk(5), İşçilik(6), Yolculuklu Eğitim(8), Seyahat(10), Başka Bir Yere Uçmak(11), Gidip Gelmeli Eğitim(13), Tren(15), Servis(18), Otobüsle Gidip Gelmek(19), Otobüs(24), Minibüsle Gelmek(25), Guguklu Saat(27), Minibüs(30), Kısa Yoldan Gelmek(32), Oradan Oraya Gitmek(34), Kısa Yolculuk(35), Hayat(36), Yayan Gelmemek(37), Okula Yayan Gelmemek(40), Bizi Yayan Getirmemek(41), Uzun Bir Yolculuk(47), Bir Köyden Bir Köye Gitmek(48), Her Gün Köyden Yolculuk(49), Okula Gidip Gelmek(50).	48	52.8
3	Tehlike	Tehlike(17).	3	3.3
4	Zorluk	Eziyet(3), Bir Alçaklık(4), Eğitim İçin Zorlanmak(20), Eğitim İçin Çile Çekmek(21), Engel(45), Çalışmak(51).	7	7.7
5	Sevgi	Aile(14), Sevgi(23), Severek Gelmek(29).	3	3.3
6	Güven	Koruyucu Anne Baba(26), Ağaç(28), Okul(31), Gelecek (33),Koruyucu Kalkan(46).	9	9.9
7	Eğitim Almak	Normal Eğitim(2), Eğitim Almaya Giden Çocuk(12), İyi Eğitim Almak(22), Olumlu Bir Şey(38), Güzel Eğitim(39), Eğitim Aracı(42), Öğrenmek(43), Zafer(44).	14	15.4
8	Özlem	Uzak Kalmak(7), Uzak Bir Yer(9).	2	2.2
TOPLAM			90	% 100

4.2.1. 6. Sınıf Öğrencilerinin Oluşturduğu Kavramsal Kategorilerin

Analizi:

4.2.1.1. Kategori 1: “Eğlenmek” Kavramı Olarak Taşımali Eğitim:

Eğlenmek kategorisini oluşturan metaforlarda öğrenciler taşımali eğitim sürecinin eğlenceli geçtiğinden, servisle yolculuk yaparken müzik dinlediklerden, kitap

okuduklarından bahsetmişlerdir. Eğlenmek kategorisini; Eğlence, Çok Güzel Bir Şey, Eğlenceye Yolculuk metaforları oluşturmuştur.

Öğrencilerin “Eğlenmek” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.10.’da verilmiştir.

Tablo 4.10. 6. Sınıf Öğrencilerinin “Eğlenmek” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Eğlenmek”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	<i>f</i>	%
Eğlence	2		2	2.2
Çok Güzel Bir şey	1		1	1.1
Eğlenceye Yolculuk	1		1	1.1
TOPLAM	4		4	% 4.4

Eğlenmek kategorisine ilişkin toplam 4 metafor üretilmiştir. Metaforların tümünü kız öğrenciler oluşturmuştur. Öğrencilerin Eğlenmek kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforlardan bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim eğlenceye yolculuğa benzer, çünkü taşımali eğitim eğlence dolu, güle oynaya yolculuk yapıyoruz.”(K142)

“Taşımali eğitim çok güzel bir şeye benzer, çünkü evden okula gelirken servisimiz uçuyor sanki. Biz de şarkı söylüyoruz.”(K223)

4.2.1.2. Kategori 2: “Yolculuk Yapmak” Kavramı Olarak Taşımali Eğitim: Yolculuk kategorisini oluşturan metaforlarda öğrenciler taşımali eğitim sürecini; seyahat etmeye, bir yerden başka bir yere gitmeye, okul taşıtlarına, hayat gibi devam eden bir sürece benzediğine değinmişlerdir. Taşımali eğitim sürecinin yolculuk boyutuna ve yolculuk yaparken karşılaştıkları olumlu ve olumsuz şeylere değinmişlerdir. Örneğin; Kışın yolculuk yaparken zorlandıklarından, üşüdüklerinden, bazen servislerinin bozulduğu ve traktörler yardımıyla okula geldiklerinden bahsetmişlerdir. Bu olumsuzluklarının yanı sıra öğrenciler taşımali eğitim sürecinin

gelecekleri için önemli olduğuna taşınmalı eğitim sayesinde okumayı yazmayı öğrendiklerine değinmişlerdir. Yolculuk Yapmak kategorisini; Yolculuk, İşçilik, Yolculuklu Eğitim, Seyahat, Başka Bir Yere Uçmak, Gidip Gelmeli Eğitim, Tren, Servis, Otobüsle Gidip Gelmek, Otobüs, Minibüsle Gelmek, Guguklu Saat, Minibüs, Kısa Yoldan Gelmek, Oradan Oraya Gitmek, Kısa Yolculuk, Hayat, Yayan Gelmemek, Okula Yayan Gelmemek, Bizi Yayan Getirmemek, Uzun Bir Yolculuk, Bir Köyden Bir Köye Gitmek, Her Gün Köyden Yolculuk, Okula Gidip Gelmek metaforları oluşturmuştur. Öğrencilerin “Yolculuk Yapmak ” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.11.’de verilmiştir.

Tablo 4.11. 6. Sınıf Öğrencilerin “Yolculuk Yapmak ” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Yolculuk Yapmak”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	<i>f</i>	%
Yolculuk	3	9	12	13.2
İşçilik		1	1	1.1
Yolculuklu Eğitim		2	2	2.2
Seyahat		2	2	2.2
Başka Bir Yere Uçmak	1		1	1.1
Gidip Gelmeli Eğitim	1		1	1.1
Tren		2	2	2.2
Servis	3	4	7	7.7
Otobüsle Gidip Gelmek	1		1	1.1
Otobüs	1		1	1.1
Minibüsle Gelmek		2	2	2.2
Guguklu Saat	1		1	1.1
Minibüs		1	1	1.1
Kısa Yoldan Gelmek		2	2	2.2
Oradan Oraya Gitmek	1	1	2	2.2
Kısa Yolculuk		1	1	1.1
Hayat	1		1	1.1
Yayan Gelmemek		1	1	1.1

Okula Yayan Gelmemek	1	1	1.1
Bizi Yayan Getirmemek	1	1	1.1
Uzun Bir Yolculuk	1	1	1.1
Bir Köyden Bir Köye Gitmek	2	2	2.2
Her Gün Köyden Yolculuk	1	1	1.1
Okula Gidip Gelmek	1	1	1.1
TOPLAM	14	34	48 % 52.8

“Yolculuk Yapmak” kategorisine ilişkin metaforlar incelendiğinde bu kategoride 48 tane metafor üretilmiştir. Metaforların 34 tanesini erkekler, 14 tanesini kızlar üretmiştir. En çok “yolculuk” metaforu üretilmiştir. Bu kategoride öğrencilerin oluşturduğu metaforlarından bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim hayata benzer, çünkü her zaman Yaz-Kış demeden sabahları erkenden kalkıp okula geliyoruz. Hayatımız bununla geçiyor.”(K179)

“Taşımali eğitim kısa yolculuğa benzer, çünkü biz okula çok uzak yerden gelmiyoruz. Yani Ankara’dan Sivas’a eğitim görmek için gelmiyoruz. Kendi ilimizdeki okula gidiyoruz. Bence taşımali eğitim kısa yolculuğa benzer.” (K178)

“Taşımali eğitim guguklu saate benzer, çünkü haftada beş defa köye gidip geliyorum, hoşuma gitmiyor.”(K163)

“Taşımali eğitim seyahate benzer, çünkü kendimi seyahatte hissediyorum, buraya gelmek çok zevkli, çok iyi öğretmenlerim ve arkadaşlarım var. Burada kendimi huzurlu ve rahat hissediyorum. Ben okulumu çok seviyorum.”(K136)

“Taşımali eğitim trene benzer, çünkü bütün öğrencileri içine alıp okula götürüyor. Okuldan eve getiriyor. Bir de çok ses çıkarıyor. Çok bağıyor.”(K138)

“Taşımali eğitim başka bir yere uçmaya benzer, çünkü bir yerden başka bir yere gitmeye, başka bir ülkeye uçmaya benzer. Kendi evimizden başka bir eve geliyoruz. Kendimizin evinden uzak oluyoruz. Sabah servisçi şu saatte gelin diyor. Kendi yarım saat sonra geliyor. Büz de üşüyüp donuyoruz.”(K133)

“Taşımali eğitim yolculuğa benzer, çünkü her sabah yatağımızdan kalkıp okula gidiyoruz ama okula gittiğimize geliyor. Çünkü okulda öğretmenlerimiz bize okumayı ve yazmayı öğretiyor. Yani sabah buraya geldiğimize geliyor. Ben anasınıfı öğretmeni olmayı istiyorum. Bu yüzden de saat 07:00 olsa yataktan kalkıp gelirim. Çünkü okulu seviyorum.”(K207)

4.2.1.3. Kategori 3: “Tehlike” Kavramı Olarak Taşımali Eğitim: Tehlike kategorisini oluşturan metaforlarda öğrenciler taşımali eğitim sürecinin yaralanmalara veya ölümlere sebep olabilecek tehlikeli bir süreç olduğuna değinmişlerdir. Servislerle yolculuk yaparlarken Kışın servis aracının kayması ile olumsuzluklar yaşayabileceklerinden bahsetmişlerdir.

Öğrencilerin “Tehlike” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.12.’de verilmiştir.

Tablo 4.12. 6. Sınıf Öğrencilerin “Tehlike” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Tehlike”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	f	%
Tehlike		3	3	3.3
TOPLAM		3	3	% 3.3

“Tehlike” kategorisine ilişkin toplam 3 metafor kurulmuştur ve metaforların tamamını erkek öğrenciler oluşturmuştur. Bu kategoriye ilişkin oluşturulan metaforlardan bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim tehlikeye benzer, çünkü Kışın her an kazaya gidebiliriz. Çünkü kışın araba kayar ölebiliriz. Çok kötü olur.”(K146)

4.2.1.4. Kategori 4: “Zorluk” Kavramı Olarak Taşımali Eğitim: Zorluk kategorisini oluşturan metaforlarda öğrenciler taşımali eğitim sürecinin zorluklarından bahsetmişlerdir. Sabah çok erken kalktıklarından, Kışın üşüdüklerinden, bazen ıslandıklarından, serviste diğer öğrencilerin küfür edip

yerlerini aldıklarından, taşınmalı eğitimin bir babanın eve gelir sağlamak için yaptığı büyük çaba gibi bir çaba olduğundan bahsetmişlerdir.

Öğrencilerin “Zorluk” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.13.’de verilmiştir.

Tablo 4.13. 6. Sınıf Öğrencilerinin “Zorluk” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Zorluk”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	<i>f</i>	%
Eziyet	1		1	1.1
Eziyete Yolculuk	1		1	1.1
Bir Alçaklığa	1		1	1.1
Eğitim İçin Çile Çekmek	1		1	1.1
Okula Gitmek İçin Bir Engel	1		1	1.1
Eğitim İçin Zorlanmak	1		1	1.1
Çalışmak	1		1	1.1
TOPLAM	7		7	% 7.7

“Zorluk” kategorisini toplam 7 metafor oluşturulmuştur ve metaforların tamamını kız öğrenciler oluşturmuştur. Bu kategoride oluşturulan metaforlardan birkaç tanesi şunlardır:

“Taşınmalı eğitim, eğitim için zorlanmaya benzer, çünkü karda servisi bekliyoruz bu yüzden üşüyoruz, yağmurda ıslanıyoruz. Yemek yerken annemin yemeğini özliyorum. Bu yüzden eğitim için zorlanıyorum.”(K152)

“Taşınmalı eğitim okula gitmek için bir engele benzer, çünkü sabahın soğuşunda bekler, eve gitmemek için sabırla dururuz. Taşıtımız gelince gönlümüz ferahlar, okula gideceğimiz için seviniriz. O yol boyunca okulumu düşünür, yapacaklarımı planlarım. Okula gelince sanki evime gelmişim gibi bir mutluluk kaplar içimi. Bu engeli aşar okuluma gelirim. Başarmak için bir engeli aşmalıyız. Benim engelim okula taşıt ile gelmek. Ben bu engeli aşarak okulumda okuyacağım. Benim için bu engel sorun değil.”(K197)

“Taşımali eğitim çalışmaya benzer, çünkü anne ve babalarımız gibi evden herkesle vedalaşp, onlara sarılıp evden çıkmaktır. Babalarımız nasıl çalışıyor eve bir gelir kazandırmak istiyorsa bizde onlara belli dönemlerde çalışıp çabalayıp karne götürüyoruz. Ben taşımali eğitimi buna benzetiyorum.”(K222)

“Taşımali eğitim eziyete yolculuğa benzer, çünkü yolculuk etmek gibi. Ama küfür ediyorlar ve yerlerimizi alıyorlar. Sürekli rahatsız oluyorum. Ayrıca köyümüz okula çok uzak.”(K120)

4.2.1.5. Kategori 5: “Sevgi” Kavramı Olarak Taşımali Eğitim: Sevgi kategorisini oluşturan metaforlarda öğrenciler taşımali eğitim sürecini aile, arkadaşlık ve sevgi kavramlarıyla özdeşleştirmiştir.

Öğrencilerin “Sevgi” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.14.’de verilmiştir.

Tablo 4.14. 6. Sınıf Öğrencilerinin “Sevgi” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Sevgi”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	<i>f</i>	%
Sevgi	1		1	1.1
Okula severek gelmek		1	1	1.1
Aile		1	1	1.1
TOPLAM	1	2	3	% 3.3

Sevgi kategorisini 2 erkek öğrenci ile 1 kız öğrencinin metaforu oluşturmuştur. Bu kategoriye ilişkin oluşturulan metaforlardan bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim aynen aileye benzer, çünkü her gün aynı arkadaşlarımla beraber gidip geldiğim için aynen bir aileye benzer.”(K158)

“Taşımali eğitim okula severek gelmeye benzer, çünkü okul iyi bir eğitim yuvasıdır. Çünkü okulda öğreniriz ve okur meslek sahibi oluruz.”(K165)

4.2.1.6. Kategori 6: “Güven” Kavramı Olarak Taşınabilir Eğitim: Güven kategorisini oluşturan metaforlarda öğrenciler taşınabilir eğitim sisteminin onlara bir ailenin güvenini ve sıcaklığını verdiğinden bahsetmişlerdir. Ayrıca servis araçlarının onları soğuktan, yürüyerek okula gidip yorulmaktan koruduğuna değinmişlerdir.

Öğrencilerin “Güven” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.15.’de verilmiştir.

Tablo 4.15. 6. Sınıf Öğrencilerinin “Güven” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Güven”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	<i>f</i>	%
Koruyucu Kalkan		2	2	2.2
Okul	2	2	4	4.4
Gelecek	1		1	1.1
Koruyucu Anne ve Baba		1	1	1.1
Ağaç		1	1	1.1
TOPLAM	3	6	9	% 9.9

Güven Kategorisini 3 kız öğrenci ile 6 kız öğrencinin metaforu oluşturmuştur. Bu kategoriye ilişkin öğrencilerin oluşturduğu metaforlardan bazıları şunlardır:

“Taşınabilir eğitim bir ağaca benzer, çünkü ağaç bize hayat verir, bizi doğal afetlerden korur. Okul da bizi korur.”(K164)

“Taşınabilir eğitim geleceğe benzer, çünkü sabah yedide okula gelip kar kış demeden çalışıyor, geleceğimizi hazırlıyor. Bunun için okula gelmemiz gerekiyor. Bizler köylerde yaşadığımız için okula kadar yürümüyor, servislere biniyoruz.”(K175)

“Taşınabilir eğitim koruyucu kalkana benzer, çünkü otobüs bizi tehlikeden korur. Karlı zamanlarda bizi ısıtır kalorifer gibi. Annenin aynı bir bebeği ısıttığı gibi

koruduğu gibi otobüs yani okul aracı bizi ısıtır ve korur ve bana göre de olumlu taşımali gelmek.”(K200)

4.2.1.7. Kategori 7: “Eğitim Almak” Kavramı Olarak Taşımali Eğitim:

Eğitim Almak kategorisini oluşturan metaforlarda öğrenciler taşımali eğitim sistemi sayesinde eğitimlerini sürdürdüklerine, bu sistem sayesinde meslek sahibi olduklarına değinmişlerdir. Taşımali eğitim öğrencileri ile diğer öğrenciler arasındaki tek farkın servisle okula gelmek olduğundan bahsetmişlerdir.

Öğrencilerin “Eğitim Almak” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.16.’da verilmiştir.

Tablo 4.16. 6. Sınıf Öğrencilerinin “Eğitim Almak” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Eğitim Almak”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	<i>f</i>	%
İyi Eğitim Almak		1	1	1.1
Normal Eğitim		2	2	2.2
Eğitim Almaya Giden Çocuk	1		1	1.1
Olumlu Bir Şey	1		1	1.1
Güzel Eğitim	1		1	1.1
Öğrenmek		2	2	2.2
Zafer	2	2	4	4.4
Eğitim Aracı	1	1	2	2.2
TOPLAM	6	8	14	% 15.4

“Eğitim Almak” kategorisini 6 kız öğrenci ile 8 erkek öğrencinin metaforları oluşturmuştur. Bu kategoriye ilişkin öğrencilerin metaforlarından bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim öğrenmeye benzer, çünkü ileride bir meslek sahibi olmak istiyorum. Öğretmen ya da polis olmak istiyorum. Sabahları biraz üşüyorum ama bu eğitimi almak istiyorum.”(K209)

“Taşımali eğitim benim için bir zafere benzer, çünkü ben okumak istiyorum, yola devam edip meslek sahibi olmak istiyorum. Eğitimim için okul için çaba gösteriyorum çünkü taşımali eğitim benim için tatil değil, çile değil, benim için bir zaferdir.”(K195)

“Taşımali eğitim, eğitim aracına benzer, çünkü o araç bizim eğitimimizi sağlıyor. Belki de o araç olmasaydı istediğimiz mesleğimiz elimizde olmazdı. O araç bizim için çok önemli. Ben okulumu çok seviyorum.”(K193)

4.2.1.8. Kategori 8: “Özlem” Kavramı Olarak Taşımali Eğitim: Özlem kategorisini oluşturan metaforlarda öğrenciler evlerinden ve ailelerinden uzakta eğitim gördüklerini bu nedenle yaşadıkları yalnızlık ve can sıkıntısından bahsetmişlerdir. Öğrencilerin “Özlem” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.17.’de verilmiştir.

Tablo 4.17. 6. Sınıf Öğrencilerinin “Özlem” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Özlem”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	f	%
Uzak Kalmak	1		1	1.1
Uzak Bir Yer	1		1	1.1
TOPLAM	2		2	% 2.2

“Özlem” kategorisini 2 kız öğrencinin metaforu oluşturmuştur. Bu kategoriye ilişkin öğrenci metaforlarından bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim uzak bir yere benzer, çünkü ailemden uzaktayız. Okulumuzdan, evimizden ve köyümüzden çok uzağız.”(K131)

“Taşımali eğitim uzak kalmaya benzer, çünkü ben ailemden çok uzak kalıyorum. Buraya gelmekten canım sıkılıyor.”(K129)

6. sınıf öğrencilerinin oluşturdukları metaforlar cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde kız öğrenciler toplamda 37 geçerli metafor üretmişlerdir. “Eğlenmek”, “zorluk” ve “özlem” kategorilerinin tamamının kız öğrencilerin metaforları oluşturmuştur. Kız öğrencilerin “tehlike” kategorisine ait hiçbir metafor üretmemişlerdir.

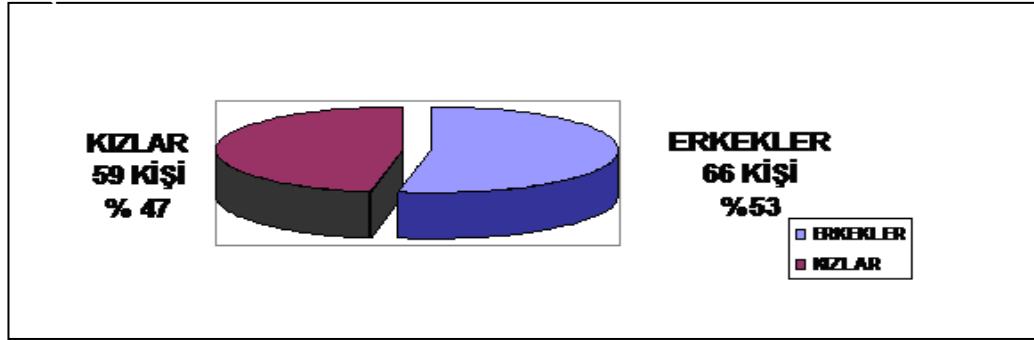
Erkek öğrenciler ise toplamda 53 geçerli metafor üretmişlerdir. Erkek öğrencilerin en fazla sayıda “yolculuk yapmak” kategorisinde, “yolculuk” metaforunu üretmişlerdir. “Tehlike” kategorisinin tamamı erkek öğrencilerin metaforlarından oluşmuştur. “Eğlenmek”, “zorluk” ve “özlem” kategorilerinde hiçbir erkek öğrenci metafor üretmemiştir.

6. sınıf öğrencilerinin taşımali eğitim sürecine ilişkin metaforlarını genel olarak değerlendirilecek olursa öğrenciler taşımali eğitimi 48 metaforla en çok “yolculuk yapmaya” benzetmişlerdir. Yolculuk Yapmak kategorisini oluşturan metaforlarda öğrenciler taşımali eğitim sürecini; seyahat etmeye, bir yerden başka bir yere gitmeye, okul taşıtlarına, hayat gibi devam eden bir sürece benzediğine değinmişlerdir. Taşımali eğitim sürecinin yolculuk boyutuna ve yolculuk yaparken karşılaştıkları olumlu ve olumsuz şeylere değinmişlerdir. Örneğin Kışın yolculuk yaparken zorlandıklarından, üşüdüklerinden, bazen servislerinin bozulduğu ve traktörler yardımıyla okula geldiklerinden bahsetmişlerdir. Bu olumsuzluklarının yanı sıra taşımali eğitim sürecinin gelecekleri için önemli olduğuna, taşımali eğitim sayesinde okumayı yazmayı öğrendiklerine değinmişlerdir.

4.3. 7. Sınıf Öğrencilerinin Taşımali Eğitime İlişkin Oluşturdukları Metaforlar ve Oluşturulan Metaforlara İlişkin Kategoriler ve Bunlara İlişkin Yorumlar:

Taşımali eğitime ilişkin; Demirçelik Ortaokulu’ndan 20 kız, 27 erkek öğrenci, Durdulu Ortaokulu’ndan 13 kız, 13 erkek öğrenci, Hanlı Ortaokulu’ndan 9 kız, 8 erkek öğrenci, Ozmuş Ortaokulu’ndan 8 kız, 7 erkek öğrenci ve TOKİ Şehit Uzman Çavuş Bahaddin Erturhan Ortaokulu’ndan 9 kız, 9 erkek öğrenci metafor oluşturmuştur. Metafor oluşturan toplam 7. sınıf öğrenci sayısı 125’dir. Geçerli metafor sayısı ise 108’dur. 17 öğrencinin oluşturduğu metafor amaca uygun, geçerli ve anlamlı olmadığı için araştırmaya dahil edilmemiştir.

Şekil 3. Araştırmaya Katılan 7. Sınıf Öğrencilerinin Cinsiyete Göre Dağılımını Gösteren Grafik

Tablo 4.18. 7. Sınıf Öğrencilerinin Taşınmalı Eğitime İlişkin Oluşturduğu Metaforlar

Metafor Kodu	Metafor	f	%	Kategori Numarası
1	Bilgi arabası	1	0.91	1
2	Eğitim Yolu	1	0.91	1
3	Aile	1	0.91	2
4	Bilgi Sepeti	1	0.91	1
5	Güneş	1	0.91	3
6	Çile	2	1.82	4
7	Eğitim Almak	3	2.73	1
8	Çiçek	1	0.91	4
9	Yokluk	1	0.91	4
10	Ağaç	1	0.91	5
11	Beklemek	1	0.91	4
12	Hastalık	1	0.91	3
13	Çin İşkencesi	3	2.73	3
14	Kötü Araba	1	0.91	4
15	Hapishane	2	1.82	4
16	Eziyet	1	0.91	4
17	Otobüs Yolculuğu	3	2.73	6
18	Çok Zor İşlere	2	1.82	4
19	Yolda Kalmak	1	0.91	4
20	Servis	3	2.73	6
21	Zorluk	1	0.91	4
22	Yalnızlık	1	0.91	3
23	Mutluluk	1	0.91	2
24	Bitmeyen Soğuk	2	1.82	4
25	Yorucu Bir Yol	3	2.73	4
26	Sürekli Soğuk	1	0.91	4
27	Dikenli Bir Yol	2	1.82	4
28	Soğuk	2	1.82	4
29	Kışın Çok Zor Olan Bir Eğitim	1	0.91	4

30	Soğukta Beklemek	1	0.91	4
31	Erken Kalkmak	1	0.91	4
32	Özlemek	1	0.91	5
33	Yol	1	0.91	6
34	Aileden Ayrılmak	1	0.91	3
35	Tatil	1	0.91	7
36	Göç Etmek	5	4.55	6
37	Taşınmak	1	0.91	6
38	Açık Bir Gelecek	1	0.91	8
39	Yolculuk	14	10.92	6
40	Seyahat	1	0.91	6
41	Arkadaşlık	1	0.91	2
42	Otobüsler	1	0.91	6
43	Okul	1	0.91	1
44	Güvenli Yolculuk Yapmak	1	0.91	5
45	Gezi	1	0.91	7
46	Parlak Bir Eğitim	1	0.91	8
47	Zaman Kaybı	1	0.91	9
48	Okul Sevgisi	1	0.91	2
49	Bir Sürü Arkadaş	1	0.91	2
50	Kargo Uçağı	1	0.91	6
51	Ayda Yürüyen İnsan	1	0.91	9
52	Taşıyıcı, Kollayıcı	1	0.91	5
53	İşçi	1	0.91	6
54	Yolculuk Yaparak Eğitim Görmek	2	1.82	1
55	Kitap	1	0.91	1
56	Hem İyi Hem Kötü	1	0.91	10
57	Zor Günler	1	0.91	4
58	Sabah İşe Gidenler	1	0.91	6
59	Uzak Diyarlara Yolculuk	1	0.91	6
60	Bazen Zorluk, Bazen Kolaylık	1	0.91	10
61	Aydınlık Bir Yola	1	0.91	8
62	Okumak	1	0.91	1
63	Karanlıktaki Işığa	1	0.91	8
64	Bilgi	1	0.91	1
65	Karınca	2	1.82	11
66	Transit	1	0.91	6
67	At Arabası	1	0.91	6
68	Okul Çantası	2	1.82	12
69	Arabayla Gezmek	1	0.91	6
70	Minibüs	1	0.91	6
71	Kalemlik	1	0.91	12
72	Çalışkan Bir İnsan	1	0.91	11
73	Getir Götür İş	1	0.91	6
74	Yürümek	1	0.91	6
TOPLAM		110	% 100	

Araştırmaya katılan 7. sınıf öğrencileri en fazla yolculuk (% 10.92) ve göç etmek (%4.55) metaforlarını üretmişlerdir.

Tablo 4.19. 7. Sınıf Öğrencilerinin Taşınabilir Eğitime İlişkin Oluşturdukları Metaforlara Ait Kavramsal Kategoriler

Kategori Numarası	Kategoriler	Kategorileri Oluşturan Metaforlar ve Metaforların Kodları	f	%
1	Eğitim Almak	Bilgi Arabası(1), Eğitim Yolu(2), Bilgi Sepeti(4), Eğitim Almak(7), Okul(44), Yolculuk Yaparak Eğitim Almak(55), Kitap(56), Okumak(63), Bilgi(65).	12	10.92
2	Sevgi	Aile(3), Mutluluk(23), Arkadaşlık(42), Okul Sevgisi(49), Bir Sürü Arkadaş(50),	5	4.55
3	Sıkıcı Bir Süreç	Güneş(5), Hastalık(12), Çin İşkencesi(13), Yalnızlık(22), Aileden Ayrılmak(34), Özlemek(32).	8	7.28
4	Zorluk	Çile(6), Çiçek(8), Yokluk(9), Beklemek(11), Kötü Araba(14), Hapishane(15), Eziyet(16), Çok Zor İşler(18), Yolda Kalmak(19), Zorluk(21), Bitmeyen Soğuk(24), Dikenli Bir Yol(27), Sürekli Soğuk(25), Soğuk(28), Kışın Çok Zor Olan Bir Eğitim(29), Aşılmaz Dağ, Soğukta Beklemek(30), Erken Kalkmak(31), Zor Günler(58).	27	24.57
5	Güven	Ağaç(10), Güvenli Yolculuk Yapmak(45), Taşiyıcı, Kollayıcı(53).	3	2.73
6	Yolculuk	Otobüs Yolculuğu(17), Servis(20), Yol(33), Göç Etmek(36), Taşınmak(37), Yolculuk(40), Seyahat(41), Otobüsler(43), Kargo Uçağı(51), İşçi(54), Sabah İşe Gidenlere(59), Uzak Diyarlara Yolculuk(60), Transit(67), At Arabası(68), Arabayla Gezmek(70), Minibüs(71), Getir Götür işi(74), Yürümemek(75).	37	33.67
7	Eğlence	Tatil(35), Gezi(46).	2	1.82
8	İyi Bir Gelecek	Açık Bir Gelecek(39), Parlak Bir Eğitim(47), Aydınlık Bir Yol(62), Karanlıktaki Işık(64).	4	3.64
9	Boşa Giden Zaman	Zaman Kaybı(48), Ayda Yürüyen insan(52)	2	1.82
10	Çelişki	Hem İyi Hem Kötü(57), Bazen Zorluk, Bazen Kolaylık(61).	2	1.82
11	Çalışmak	Karınca(66), Çalışkan Bir İnsan(72).	3	2.73
12	Okul Eşyası	Okul Çantası(69), Kalemlik(72).	3	2.73
TOPLAM			108	% 100

4.3.1. 7. Sınıf Öğrencilerinin Oluşturduğu Kavramsal Kategorilerin Analizi:

4.3.1.1. Kategori 1: “Eğitim Almak” Kavramı Olarak Taşınabilir Eğitim:

Eğitim Almak kategorisini oluşturan metaforlarda öğrenciler taşınabilir eğitimi; daha iyi eğitim alarak eğitimlerini devam ettirmelerini sağlayan bir süreç olarak değerlendirmişlerdir. Öğretmenlerin bilgi aktarıcı rollerinden, taşınabilir eğitim sisteminin meslek sahibi olmalarına yardımcı olduğundan, eğer eğitim almazlarsa cahil kalacaklarından bahsetmişlerdir. Bunların yanı sıra sabah okula gelmek için erken kalktıklarını ve üşüdüklerini belirtmişler.

Öğrencilerin “Eğitim Almak” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.20.’de verilmiştir.

Tablo 4.20. 7. Sınıf Öğrencilerinin “Eğitim Almak” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Eğitim Almak”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	<i>f</i>	%
Bilgi Arabası	1		1	0.91
Eğitim Yolu	2		2	1.82
Bilgi Sepeti		1	1	0.91
Eğitim Almak		2	2	1.82
Okul	1		1	0.91
Yolculuk Yaparak Eğitim Almak	2		2	1.82
Kitap	1		1	0.91
Okumak		1	1	0.91
Bilgi	1		1	0.91
TOPLAM	8	4	12	% 10.92

“Eğitim Almak” kategorisini 8 kız öğrenci ile 4 erkek öğrencinin metaforları oluşturmuştur. Öğrencilerin “eğitim almak” kategorisine ilişkin oluşturduğu metaforlardan bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim bilgi arabasına benzer, çünkü bizi okula getirir. Bir şeyler öğrenmemizi sağlar. Hem bizim köyde eğlenecek arkadaş yok. Burada çok iyi arkadaşlarımız var.”(K225)

“Taşımali eğitim okula benzer, çünkü okul bizim okuyup iyi bir meslek sahibi olmamız için vardır. Taşımali eğitim de bizim iyiliğimiz için vardır. Taşımali eğitim olmasa köyünde okul olmayan öğrenciler cahil kalır.”(K295)

“Taşımali eğitim kitaba benzer, çünkü kitabı bilgi almak için okuruz. Taşımali eğitimi de okula gitmek için kullanırız.”(K322)

“Taşımali eğitim okumaya benzer, çünkü sabah kalktığımızda servise binip geliyoruz. Sonra derse giriyoruz öğretmenlerimiz, müdürlerimiz ve müdür muavinlerimiz bize ellerinden geldiğince iyi bir meslek kazanmamız için çabalıyorlar.”(K331)

4.3.1.2. Kategori 2: “Sevgi” Kavramı Olarak Taşımali Eğitim: “Sevgi” kategorisini oluşturan metaforlarda öğrenciler taşımali eğitim yoluyla eğitim almaktan mutluluk duyduklarına, yolculuk yaparken çok eğlendiklerine, taşımali eğitim sayesinde birçok arkadaş edindiklerine ve servisteki arkadaşlarını bir aile olarak gördüklerine değinmişlerdir.

Öğrencilerin “Sevgi” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.21.’de verilmiştir.

Tablo 4.21. 7. Sınıf Öğrencilerinin “Sevgi” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Sevgi ”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	f	%
Mutluluk	1		21	0.91
Aile	1		1	0.91

Arkadaşlık	1	1	0.91	
Bir Sürü Arkadaş	1	1	0.91	
Okul Sevgisi	1	1	0.91	
TOPLAM	2	3	5	% 4.55

“Sevgi” kategorisini 2 kız öğrenci ile 3 erkek öğrencinin metaforları oluşturmuştur. Bu kategoriye ilişkin öğrenci metaforlarından bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim aileye benzer, çünkü hep birlikte gidip geliyoruz sanki aile gibi. Aileler de hep birlikte gidip hep birlikte geliyor.”K(227)

“Taşımali eğitim mutluluğa benzer, çünkü ben taşımali eğitimi çok seviyorum. Hayata ilk taşımali eğitim olarak başladım ve bunlar benim en mutlu günlerimdi.”K(258)

“Taşımali eğitim arkadaşlığa benzer, çünkü serviste çeşitli aktiviteler yapıyoruz. Serviste birçok arkadaşla tanışıyorum. Serviste kendimizi tanıtabiliyoruz. Serviste başka yerlere giderek onları tanıyabiliyoruz.”K(292)

4.3.1.3. Kategori 3: “Sıkıcı Bir Süreç” Kavramı Olarak Taşımali Eğitim:

Sıkıcı Bir Süreç kategorisinde öğrenciler taşımali eğitimi; Çin işkencesine, her gün aynı şeylerin yapıldığı sıkıcı bir işe, hastalığa benzetmişleridir. Öğrenciler taşıma araçlarıyla yaşadıkları yerlerden ayrılınca kendilerini terk edilmiş, mutsuz ve yalnız hissettiklerine, üzüldüklerine değinmişlerdir.

Tablo 4.22. 7. Sınıf Öğrencilerinin “Sıkıcı Bir Süreç” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Sıkıcı Bir Süreç ”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	f	%
Çin İşkencesi	3		3	2.73
Yalnızlık	1		1	0.91
Güneş	1		1	0.91

Hastalık	1	1	0.91
Aileden Ayrılmak	1	1	0.91
Özlemek	1	1	0.91
TOPLAM	6	2	8
			% 7.28

“Sıkıcı Bir Süreç” kategorisini 5 kız öğrenci ile 2 erkek öğrencinin metaforları oluşturmaktadır. Bu kategoriye ilişkin metaforlardan bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim yalnızlığa benzer, çünkü ben taşımali gelirken sanki bir otobüsün içinde tek başıma gelirmiş gibi oluyorum. Gelirken kendimi çok yalnız hissediyorum ve mutsuzum.”(K257)

“Taşımali eğitim Çin işkencesine benzer, çünkü yolculuklar çok sıkıcı. Okul sıkıcı.”(K244)

“Taşımali eğitim Güneş’e benzer, çünkü sabah doğar işini yapar ve akşamda batar. Aynen biz de öyleyiz. Sabah okula geliriz, dersimizi görür, akşam olunca gideriz. Her gün aynı şeyleri yaparız.”(K230)

4.3.1.4. Kategori 4: “Zorluk” Kavramı Olarak Taşımali Eğitim: Zorluk kategorisini oluşturan metaforlarda öğrenciler taşımali eğitim sürecinin sıkıntılarında bahsetmişlerdir. Öğrenciler; sabah erken kalktıklarından, üşüdüklerinden, kışın yolda kaldıklarından, yolculuk sırasında yorulduklarından, yemeklerin düzenli olmadığından, servislerin geç geldiğinden, servis araçlarının içlerinin soğuk olduğundan, yolculuk sırasında mide bulantısı, karın ağrısı gibi çeşitli rahatsızlıklar yaşadıklarından, taşımali öğrencilerin çeşitli yasaklamalara maruz kaldıklarından bahsetmişlerdir. Bazı öğrenciler ise eğitim alma arzularının ve öğretmenlerine olan sevgilerinin tüm olumsuzlukları unutturduğundan bahsetmişlerdir.

Öğrencilerin “Zorluk” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.23.’de verilmiştir.

Tablo 4.23. 7. Sınıf Öğrencilerinin “Zorluk” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Zorluk”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	f	%
Çile	2		2	1.82
Çiçek		1		0.91
Yokluk	1		1	0.91
Beklemek	1		1	0.91
Kötü Araba		1	1	0.91
Hapishane	2		2	1.82
Eziyet	1		1	0.91
Çok Zor İşler	1	1	2	1.82
Yolda Kalmak		1	1	0.91
Zorluk		1	1	0.91
Bitmeyen Soğuk		2	2	1.82
Dikenli Bir Yol	2		2	1.82
Soğuk	1	1	2	1.82
Kışın Çok Zor Olan Bir Eğitim	1		1	0.91
Soğukta Beklemek		1	1	0.91
Zorlu Bir Yol		1	1	0.91
Erken Kalkmak		1	1	0.91
Zor Günler	1		1	0.91
Aşılmaz Dağ	2		2	1.82
Bir Kötü Araba		1	1	0.91
Yorucu Bir Yol	1		1	0.91
TOPLAM	15	12	27	% 24.57

“Zorluk” kategorisine ilişkin kız öğrenciler 15, erkek öğrenciler ise 12 metafor üretmişlerdir. Öğrencilerin oluşturdukları metaforlardan bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim yorucu bir yola benzer, çünkü sabahları erken kalkıp yarım saat yol gidiyoruz. Akşama kadar yoruluyoruz. Kışın arabamız yolda kalıyor ve bundan çok rahatsız oluyoruz.”(K268)

“Taşımali eğitim aşılmaz dağa benzer, çünkü sabah kalkıyoruz servis bekliyoruz. Servisi kaçırma durumumuz oluyor, buzlu yollarda korkma durumumuz oluyor, üşüyoruz.”(K273)

“Taşımali eğitim yokluğa benzer, çünkü ben kendi köyümde ortaokul olsun isterdim. Çünkü kendi köyümüz bizim içinde iyi. Sabah kalkıyoruz bazen servise yetişemiyoruz. Köyde okulumuz olsaydı ailemiz bizi kontrole gelirdi ama buraya ailelerimiz gelemiyorlar.”(K238)

“Taşımali eğitim çileye benzer, çünkü sabahları erkenden kalkıp geliyoruz. Bizler okumayı çok istiyoruz. Ama bir de şu var: kışları ne zaman nerede kalacağımız belli olmuyor. Biz her sabah bu korkuyla servise biniyoruz. Okumayı ve iyi eğitim almayı o kadar çok istiyoruz ki hiçbir şeyi gözümüz görmüyoruz. Öğretmenlerimi ve arkadaşlarımız bize o kadar çok destek oluyorlar ki.”(K234)

“Taşımali eğitim eziyete benzer, çünkü midemiz bulanır, başımız döner, karnımız ağrır. En kötüsü de yemeklerin düzenli olmaması.”(K249)

“Taşımali eğitim dikenli bir yola benzer, çünkü sabah kalkıyoruz, servis bekliyoruz ve üşüyoruz. Olumlu yönleri de var. Bir sürü hocalarımız var, eğitimimizi daha da iyi görüyoruz. Çok adaletli bir şey. Yani sabah erken kalkıp servis beklemek zorumuza gidiyor. Keşke okul köyümüzde olsaydı. Aynen buradaki bina gibi okulumuz, hocalarımız olsaydı ve güçlük çekmeseydik. Bitmeyen soğuklar nedeniyle buz adama döndük.”(K264)

“Taşımali eğitim hapisaneyeye benzer, çünkü okulda taşımali bir öğrenciyse uyman gereken kurallar vardır. Mesela canın istediği zaman markete gidemiyorsun.

İlla izin alman gerekiyor. İzin vermeyen öğretmenler var. Bu yüzden taşımalı eğitim hapishaneye benzer.”(K248)

4.3.1.5. Kategori 5: “Güven” Kavramı Olarak Taşımalı Eğitim:

Güven kategorisinde öğrenciler; taşıma araçlarının güvenli ve parasız olduğundan, okulda rahatça yemeklerini yediklerinden ve araştırma yaptıklarından bahsetmişlerdir.

Öğrencilerin “Güven” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.24.’de verilmiştir.

Tablo 4.24. 7. Sınıf Öğrencilerinin “Güven” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Güven ”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	f	%
Ağaç	1		1	0.91
Güvenli Yolculuk Yapmak		1	1	0.91
Taşıyıcı, kollayıcı		1	1	0.91
TOPLAM	1	2	3	% 2.73

“Güven” kategorisine ilişkin kız öğrenciler 1, erkek öğrenciler ise 2 metafor üretmişlerdir. Öğrencilerin oluşturdukları metaforlardan bazıları şunlardır:

“Taşımalı eğitim güvenli yolculuk yapmaya benzer, çünkü servisler çok imkânlı. Çünkü çok güvenli, çok sıcak, bir de parasız. Sivas’takiler genellikle paralı oluyor. Servisler sayesinde okulumuza sağ salim geliyoruz. Ben bunu olumlu görüyorum.”(K297)

4.3.1.6. Kategori 6: “Yolculuk” Kavramı Olarak Taşımalı Eğitim:

“Yolculuk” kategorisini oluşturan metaforlarda öğrenciler taşımalı eğitim sürecini; otobüs, minibüs gibi araçlarla yolculuk etmeye, işe gitmeye, çeşitli taşıtlara, taşınmaya, göç etmeye benzediğine değinmişlerdir. Taşımalı eğitim sürecinin yolculuk boyutuna ve yolculuk yaparken karşılaştıkları olumlu ve olumsuz şeylerden

bahsetmişlerdir. Bazı öğrenciler senelerdir servisle yolculuk yaptığı için çok sıkıldıklarından, sabahları çok erken kalktıklarından, servislerin bazen kendilerini çok beklettiğinden ve üşüdüklerinden, yolculuk sırasında midelerinin bulandığından bahsetmişler. Bazı öğrencileri ise eğitim yolculuğunun olumlu yönlerinden bahsetmişlerdir. Yolculuk yaparken uykularının dağıldığı ve derslerde daha dinç olduklarından, yolculuğun arabayla gezme gibi zevkli bir iş olduğundan, okula yürüyerek gelmedikleri için yorulmadıklarından, yolculuk sonunda sevdikleri ve eğitim gördükleri okullarına ulaştıklarından bahsetmişlerdir. Öğrencilerin “Yolculuk” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.25.’de verilmiştir.

Tablo 4.25. 7. Sınıf Öğrencilerinin “Yolculuk” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Yolculuk”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	<i>f</i>	%
Otobüs Yolculuğu	1	1	2	1.82
Servis		3	3	2.73
Yol		1	1	0.91
Göç Etmek	2	3	5	4.55
Taşınmak	1		1	0.91
Yolculuk	5	8	13	11.83
Seyahat		1	1	0.91
Otobüsler		1	1	0.91
Kargo Uçağı	1		1	0.91
İşçi		1	1	0.91
Sabah İşe Gidenler		1	1	0.91
Uzak Diyarlara Yolculuk	1		1	0.91
Transit		1	1	0.91
At Arabası		1	1	0.91
Arabayla Gezmek	1		1	0.91
Minibüs		1	1	0.91

Getir Götür İşi	1	1	0.91
Yürümemek	1	1	0.91
TOPLAM	13	24	37
			% 33.67

“Yolculuk” kategorisine ilişkin kız öğrenciler 13, erkek öğrenciler ise 24 metafor üretmişlerdir. Bu kategoriye ilişkin öğrencilerin oluşturduğu metaforlardan bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim yürümemeye benzer, çünkü biz arabayla geliyoruz, yürüyerek değil de arabayla gidip geliyoruz.”(K348)

“Taşımali eğitim servise benzer, çünkü saat 6’da kalkıp buralara geliyoruz. Sabahın kötünde kalkıp servis bekliyoruz soğukta.”(K301)

“Taşımali eğitim yolculuğa benzer, çünkü bazen servisler çalışmıyor. Durakta bir sürü bekliyoruz ve sınavlardan, derslerden geri kalıyoruz ve geri kaldığımız için sınavlardan düşük not alıyoruz.”(K296)

Taşımali eğitim taşınmaya benzer, çünkü buraya geliyoruz, derse giriyoruz, zil çalıyor, öğlen oluyor yemekhaneye gidiyoruz. Ama ben gitmiyorum çünkü oranın yemeklerini sevmiyorum. Bazen keşke bizim köyde de ortaokul olsa diyorum. Eve gidip kendi annemin yaptığı yemekleri yemek istiyorum. Eve gidip, bazen oturup sıcak bir çay içmek istiyorum. Bazen çok sinirleniyorum ama neye yarar.”(K280)

“Taşımali eğitim kargo uçağına benzer, çünkü bizleri bir paket misali uzaklara daha güzel yerlere iletir. Eğer taşımali eğitim olmasaydı biz köydeki okullarda okuduğumuzla kalabilirdik.”(K311)

“Taşımali eğitim sabah işe gidenlere benzer, çünkü onlarda sabah kalkıyor. Kendi arabaları, taksi vb. şeylere biniyor gidiyorlar.”(K325)

“Taşımali eğitim uzak diyarlara yolculuk yapmaya benzer, çünkü ben köyümden başka bir yere geliyorum. Beşinci sınıftan beri kendi köyümde okudum. Şimdi ise başka bir okula gittim. Yani ben uzak bir yerlere her gün her gün bir yolculuk yapmış gibi oluyorum. Keşke diyorum kendi kendime keşke bende hep bu

okulda okusaydım. Benim köyüm burada olsaydı. Her gün yolculuk yapmaz, durakta bekleyip üşümezdim.”(K326)

“Taşımali eğitim göç etmeye benzer, çünkü her gün evimizden ayrılıp başka bir yere gidiyoruz. Bu da tıpkı göç etmeye benziyor. Evimizden ayrılıp öğlen başka yemekler yemek çok tuhaf oluyor. Yemekler başka geldiği için yemekleri yemiyoruz. Bazen servis çok eğlenceli oluyor, bazense yorucu. Ama buraya gelip daha iyi bir eğitim almak çok daha güzeldir.”(K281)

4.3.1.7. Kategori 7: “Eğlence” Kavramı Olarak Taşımali Eğitim:

“Eğlence” Kategorisinde öğrenciler taşımali eğitim sürecini tatile ve geziye benzetmişlerdir. Diğer köyleri gezdiklerini ve yeni yeni arkadaşlar edindiklerini söylemişlerdir.

Öğrencilerin “Eğlence” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.26.’da verilmiştir.

Tablo 4.26 7. Sınıf Öğrencilerinin “Eğlence” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Eğlence”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	<i>f</i>	%
Tatil	1		1	0.91
Gezi		1	1	0.91
TOPLAM	1	1	2	% 1.82

“Eğlence” kategorisine ilişkin 1 kız ve 1 erkek öğrenci metafor üretmiştir. Bu kategoride üretilen metaforlar şunlardır:

“Taşımali eğitim tatile benzer, çünkü sabahları servisle okula geliyoruz ve bunu ben bir tatile benzetiyorum. Yeni arkadaşlar ediniyorum. Onlarla arkadaşlık yapıyoruz, yeni öğretmenlerle tanışıyoruz. Ben bunu tatile benzetiyorum.”(K278)

“Taşımali eğitim geziye benzer, çünkü köyden köye gidip gelerek köyleri tanırız. Öğrenciler böylece bir gezi yapıyormuş olur. Öğrenciler köyler hakkında bilgi edinir. Kendileri de gidip gelebilir.”(K302)

4.3.1.8. Kategori 8: “İyi Bir Gelecek” Kavramı Olarak Taşımali Eğitim:

“İyi Bir Gelecek” kategorisinde öğrenciler taşımali eğitim sayesinde bütün ihtiyaçlarının parasız olarak karşılandığından ve iyi bir meslek sahibi olma fırsatı yakaladıklarından belirtmişlerdir.

Öğrencilerin “İyi Bir Gelecek” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.27.’de verilmiştir.

Tablo 4.27 7. Sınıf Öğrencilerinin “İyi Bir Gelecek” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “İyi Bir Gelecek”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	f	%
Aydınlık Bir Yol	1		1	0.91
Açık Bir Gelecek		1	1	0.91
Karanlıktaki Işık	1		1	0.91
Parlak Bir Eğitim	1		1	0.91
TOPLAM	3	1	4	% 3.64

“İyi Bir Gelecek” kategorisine ilişkin toplam 4 metafor üretilmiştir. Bu metaforlardan 1 tanesi erkek öğrenciye, geriye kalan 3 metafor ise kız öğrencilere aittir. Oluşturulan metaforlardan bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim karanlıktaki ışığa benzer, çünkü bizi eğitim görmemiz için okula götürür. Bu sayede okuyup meslek sahibi oluruz. Bize ışık tutar.”(K332)

“Taşımali eğitim açık bir geleceğe benzer, çünkü servisler paralı değil. Şehirlerdeki servisler genellikle paralı bu yüzden değişik bir önlem. Çünkü bütün

ihtiyaçlarımız karşılanıyor. Okumamızı istiyorlar. İyi bir meslek sahibi olalım. Türkiye gelişsin diye uğraşıyorlar. Onların emeklerine karşılık vererek okuyalım. Gelecekte güzel bir meslek sahibi olalım.”(K287)

“Taşımali eğitim aydınlık bir yola benzer, çünkü eğitimimizi sürdürmemiz için bir araca ihtiyacımız var. Bunun için taşımali gelmenin ucunda bir eğitim, bir aydınlık yol var.”(K330)

4.3.1.9. Kategori 9: “Boşa Giden Zaman” Kavramı Olarak Taşımali Eğitim: “Boşa Giden Zaman” kategorisinde öğrenciler taşımali eğitim yoluyla araçlarla yolculuk yaparlarken zamanlarının boşa gittiğinden bahsetmişlerdir. Boşa giden zamanı değerlendirmek için serviste kitap okuyabileceklerinden söz etmişlerdir.

Öğrencilerin “Boşa Giden Zaman” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.28.’de verilmiştir.

Tablo 4.28. 7. Sınıf Öğrencilerinin “Boşa giden Zaman ” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Boşa Giden Zaman”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	f	%
Zaman Kaybı		1	1	0.91
Ayda Yürüyen İnsan	1		1	0.91
TOPLAM	1	1	2	% 1.82

“Boşa Giden Zaman” kategoride toplam 2 metafor üretilmiştir. Bu metaforlar şunlardır:

“Taşımali eğitim zaman kaybına benzer, çünkü yolda geçirdiğimiz her zaman boşa kayıp oluyor. O yüzden taşımali eğitimde fazla zaman kaybı oluyor. Orda yolda geçen zamanı kitap okuyarak değerlendirirsek bence daha iyi olabilir.”(K307)

“Taşımali eğitim ayda yürümeye benzer, çünkü taşımali yolda ilerlerken zaman kaybediyoruz. Ayda yürüyenlerde aynı şekilde zaman kaybediyor.”(K312)

4.3.1.10. Kategori 10: “Çelişki” Kavramı Olarak Taşınalı Eğitim:

Çelişki kategorisinde öğrenciler taşınalı eğitimin hem iyi hem kötü tarafında değinerek metafor üretmişlerdir. Taşınalı eğitim sayesinde İyi eğitim görmelerini olumlu, sabahları erken kalkıp soğukta servis beklemelerini ise olumsuz olarak değerlendirmişlerdir.

Öğrencilerin “Çelişki” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.29.’da verilmiştir.

Tablo 4.29. 7. Sınıf Öğrencilerinin “Çelişki” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Çelişki ”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	f	%
Hem İyi Hem Kötü	1		1	0.91
Bazen Zorluk Bazen Kolaylık	1		1	0.91
TOPLAM	2		2	% 1.82

“Çelişki” kategorisini 2 kız öğrencinin metaforu oluşturmuştur. Bu metaforlar şunlardır:

“Taşınalı eğitim bazen zorluğa bazen kolaylığa benzer, çünkü sabah kalktığımızda acaba servise geç mi kalacağım, bazen ise servis geldi mi gelmedi mi diye çelişkiye kapılıyorum. Bu yüzden de hem zorluğu hem de kolaylığı var taşınalı eğitimin.”(K327)

“Taşınalı eğitim hem iyi hem kötüye benzer, çünkü iyi olan taraftan iyi eğitim görürüz. Kötü olan tarafından erkenden sabahın soğukunda durakta beklememiz. Bazen soğukta servislerimiz buz tutuyor. Soğukta bekliyoruz ama buradaki okulda güzel eğitim görüyoruz.”(K323)

4.3.1.11. Kategori 11: “Çalışmak” Kavramı Olarak Taşınalı Eğitim:

“Çalışmak” kategorisinde öğrenciler taşınalı eğitim yapılan araçları, kendilerini yolculuk sırasında sürekli taşıdıkları için karıncalara ve çalışkan insanlara benzetmişlerdir.

Öğrencilerin “Çalışmak” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.30.’da verilmiştir.

Tablo 4.30. 7. Sınıf Öğrencilerinin “Çalışmak” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Çalışmak ”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	<i>f</i>	%
Karınca		2	2	1.82
Çalışkan Bir İnsan	1		1	0.91
TOPLAM	1	2	3	% 2.73

Çalışmak kategorisini 1 kız öğrenci ile 2 erkek öğrencinin metaforları oluşturmuştur. Öğrencilerin çalışmak kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforlardan bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim çalışkan bir insana benzer, çünkü her gün bizleri üzerinde taşıdığı için.”(K344)

“Taşımali eğitim karıncaya benzer, çünkü karıncalar hiç yerlerinde durmaz. Hep bir yerden bir yere gider servisler gibi ve birde hiç durmadan sırtında yük taşır servis gibi. Çünkü serviste karınca gibi bizi taşır koltuklarında.”(K334)

4.3.1.12. Kategori 12: “Okul Eşyası” Kavramı Olarak Taşımali Eğitim:

Öğrenciler bu kategoride taşımali eğitim ile okul eşyalarını özdeşleştirmişlerdir. Öğrenciler Taşımali araçlarını kalemlik ve okul çantasına, kalemlik ve okul çantası içindeki eşyaları ise kendilerine benzetmişlerdir.

Tablo 4.31. 7. Sınıf Öğrencilerinin “Okul Eşyası” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Okul Eşyası ”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	<i>f</i>	%
Kalemlik	1		1	0.91
Okul Çantası	2		2	1.82
TOPLAM	3		3	% 2.73

“Okul Eşyası” kategorisine ilişkin toplamda 3 kız öğrenci metafor üretmiştir. Üretilen metaforlardan bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim kalemlige benzer, çünkü kalemligin içine kalem, kalemtıraş ve silgi gibi bazı eşyalar koruz. Bizler de servise bineriz. Yani kalemlik servis oluyoruz, biz de birer eşya oluyoruz.”(K343)

“Taşımali eğitim okul çantasına benzer, çünkü biz çantaya birçok eşyamızı koyarız. Mesela kitap, defter, silgi gibi birçok eşya koyarız. Her gün onu sırtımızda taşır okula götürürüz. Okul taşıtı da bizi okula getirir.”(K345)

7. sınıf öğrencilerinin oluşturdukları metaforlar cinsiyete göre incelendiğinde kız öğrenciler toplamda 56 geçerli metafor üretmişlerdir. Kız öğrenciler 15 metafor ile en fazla “Zorluk” kategorisinde metafor üretmişlerdir. Kız öğrenciler en az ise birer metaforla “Güven”, “Eğlence”, “Boşa Giden Zaman” ve “Çalışmak” kategorilerinde metaforlar üretmişlerdir. “Okul Eşyası” ve “Çalışmak” kategorilerinin tamamını kız öğrencilerin metaforları oluşturmuştur.

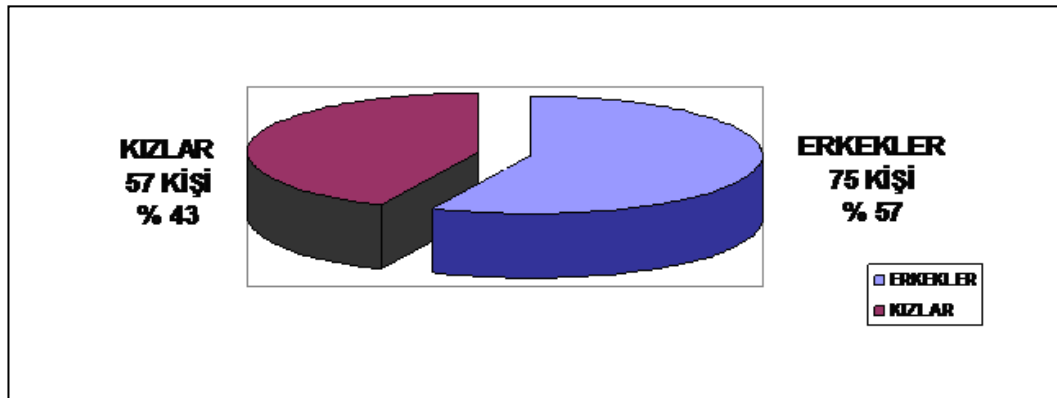
Erkek öğrenciler ise toplamda 52 geçerli metafor üretmişlerdir. Erkek öğrenciler 24 metafor ile en fazla “Yolculuk” kategorisinde metafor üretmişlerdir. Erkek öğrenciler “Çalışmak” ve “Çelişki” kategorisinde hiç metafor üretmemişlerdir.

7. sınıf öğrencilerinin taşımali eğitim sürecine ilişkin metaforlar genel olarak değerlendirilecek olursak öğrenciler taşımali eğitimi 37 metaforla en çok yolculuğa benzetmişlerdir. Öğrenciler taşımali eğitim sürecini; otobüs, minibüs gibi araçlarla yolculuk etmeye, işe gitmeye, çeşitli taşıtlara, taşınmaya, göç etmeye benzetmişlerdir. Taşımali eğitim sürecinin yolculuk boyutuna ve yolculuk yaparken karşılaştıkları olumlu ve olumsuz şeylerden bahsetmişlerdir. Öğrenciler senelerdir servisle yolculuk yaptıkları için çok sıkıldıklarından, sabahları çok erken kalktıklarından, servislerin bazen kendilerini çok beklettiğinden ve üşüdüklerinden, yolculuk sırasında midelerinin bulandığından bahsetmişler. Bazı öğrencileri ise eğitim yolculuğunun olumlu yönlerinden bahsetmişlerdir. Yolculuk yaparken uykularının dağıldığı ve bu sayede derslerde daha dinç olduklarından, yolculuğun arabayla gezme gibi zevkli bir iş olduğundan, okula yürüyerek gelmedikleri için yorulmadıklarından, yolculuk sonunda çok sevdikleri ve eğitim gördükleri okullarına ulaştıklarından bahsetmişlerdir.

4.4. 8. Sınıf Öğrencilerinin Taşımali Eğitime İlişkin Oluşturdukları Metaforlar ve Oluşturulan Metaforlara İlişkin Kategoriler ve Bunlara İlişkin Yorumlar:

Taşımali eğitime ilişkin; Demirçelik Ortaokulu'ndan 22 kız, 34 erkek öğrenci, Durdulu Ortaokulu'ndan 9 kız, 10 erkek öğrenci, Hanlı Ortaokulu'ndan 12 kız, 13 erkek öğrenci, Ozmuş Ortaokulu'ndan 11 kız, 9 erkek öğrenci ve TOKİ Şehit Uzman Çavuş Bahaddin Erturhan Ortaokulu'ndan 3 kız, 9 erkek öğrenci metafor oluşturmuştur. Metafor oluşturan toplam 8. sınıf öğrenci sayısı 132'dir. Geçerli metafor sayısı ise 120'dir. 12 öğrencinin oluşturduğu metafor amaca uygun olmadığı, bazı öğrencilerin yazdıklarının anlamsız olduğu ve okunaklı olmadığı için, bazı öğrencilerin metaforlarında ise benzetme ile benzetme nedeni arasında anlamlı bir ilişki olmadığı için geçersiz kabul edilmiştir.

Şekil 4. Araştırmaya Katılan 8. Sınıf Öğrencilerinin Cinsiyete Göre Dağılımını Gösteren Grafik

Tablo 4.32. 8.Sınıf Öğrencilerinin Taşımali Eğitime İlişkin Oluşturduğu Metaforlar

Metafor Kodu	Metafor	f	%	Kategori Numarası
1	Gezmek	1	0.84	2
2	Seyahat Etmek	4	3.36	1
3	Köy Arabası	2	1.68	1
4	Yolculuk/Yolculuk Yapmak	17	14.28	1
5	Kendimize Ait Şoför	1	0.84	3
6	Toplu Taşıma Aracı	1	0.84	1
7	Her Gün Şehre Gitmek	1	0.84	1
8	Annemizin Bize Bakması	1	0.84	4

9	Otobüs	8	6.72	1
10	Eziyet	13	10.92	6
11	Yağmur Sonrası Gökkuşluğu	1	0.84	4
12	Yorgunluk	1	0.84	5
13	Yorulmak	1	0.84	5
14	Sıkıntı	1	0.84	6
15	Eğlence ve Sıkıntı	1	0.84	2
16	Otobüs ve Çile	2	1.68	6
17	Bize Verilen Ayrıcalık	1	0.84	3
18	İşkence	2	1.68	6
19	Çok İyi Bir Şey	2	1.68	7
20	Okuma Fırsatı	1	0.84	3
21	Ayrımcılık	4	3.36	8
22	Büyük Bir Şans	1	0.84	3
23	Zorluk	5	4.2	6
24	Armağan	1	0.84	3
25	Ödül	1	0.84	3
26	İnsanların Yararına Bir İş	1	0.84	3
27	Askeri İçtima	2	1.68	6
28	Askerlik	1	0.84	6
29	Eğitim Yolculuğu	1	0.84	9
30	Bir Amacın Ucundan Tutmak	1	0.84	4
31	Hayat aracım	1	0.84	3
32	Yolculuklu Eğitim	1	0.84	1
33	Polislik	1	0.84	10
34	Mutluluk	1	0.84	7
35	Bir İş	2	1.68	10
36	Göç	1	0.84	1
37	Göçmen Kuşlar	1	0.84	1
38	Uçak	1	0.84	1
39	Güneş	1	0.84	1
40	Kısa Süreli Tren Yolculuğu	1	0.84	1
41	Gidip Gelmek	1	0.84	1
42	Yeni Görev Alıp Başka Yerde Çalışmak	1	0.84	10
43	Çile	2	1.68	6
44	Eğlence	1	0.84	2
45	Eğitim Almak	3	2.52	9
46	Modern Hayat	1	0.84	3
47	Kötü Bir Duygu	1	0.84	6
48	İğrenç Bir Duygu	1	0.84	8
49	Rezillik	3	2.52	6
50	Gerekli Eğitim	1	0.84	4
51	Berbat Bir Şey	1	0.84	8
52	Okula Üzüntülü Gelmek	1	0.84	6
53	Ekmek Parası Kazanmak	1	0.84	4
54	Eğitim	4	3.36	9
55	Okula Eğlenerek Gelmek	1	0.84	7
56	Topluma Karışmak	2	1.68	11
57	Toplu Taşıma	1	0.84	1
58	Bir Bilgiye Ulaşmak	1	0.84	9
59	Sevinç	1	0.84	7
TOPLAM		120	% 100	

8. sınıf öğrencileri en fazla yolculuk/yolculuk yapmak (%14.28), eziyet (%10.92) ve otobüs (% 6.72) metaforlarını üretmişlerdir.

Tablo 4.33. 8. Sınıf Öğrencilerinin Taşımah Eğitimle İlişkin Oluşturdukları Metaforlara Ait Kavramsal Kategoriler

Kategori Numarası	Kategoriler	Kategorileri Oluşturan Metaforlar ve Metaforların Kodları	f	%
1	Yolculuk Yapmak	Seyahat Etmek (4), Köy Arabası (3), Yolculuk/Yolculuk Yapmak (4), Toplu Taşıma Aracı (6), Her Gün Şehre Gitmek (7), Otobüs (9), Yolculuklu Eğitim (32), Göç (36), Göçmen Kuşlar (37), Uçak (38), Güneş (39), Kısa Süreli Tren Yolculuğu (40), Gidip Gelmek (41), Toplu Taşıma (59).	42	35.28
2	Eğlence	Gezmek (1), Eğlence ve Sıkıntı (15), Eğlence (44).	3	2.52
3	Fırsat	Kendine Ait Şoför (5), Bize Verilen Ayrıcalık (17), Okuma Fırsatı (20), Büyük Bir Şans (22), Armağan (24), Ödül (25), İnsanların Yararına Bir İş (26), Hayat Aracım (31), Modern Hayat (46).	9	7.56
4	İyi Bir Gelecek İçin Zorluklara Katlanmak	Annemizin Bize Bakması (8), Yağmur Sonrası Gökkuşluğu (11), Bir Amacın Ucundan Tutmak (30), Gerekli Eğitim (50), Ekmek Parası Kazanmak (54).	5	4.2
5	Yorulmak	Yorgunluk (12), Yorulmak (13).	2	1.68
6	Zorluk	Eziyet (10), Sıkıntı (14), Otobüs ve Çile (16), İşkence (18), Zorluk (23), Askeri İhtima (27), Askerlik (28), Çile (43), Rezillik (49), Kötü Bir Duygu (47), Okula Üzüntülü Gelmek (52).	33	27.72
7	Mutluluk	Çok İyi Bir Şey (19), Mutluluk (34), Okula Eğlenerek Gelmek (57), Sevinç (61).	5	4.2
8	Ayrımcılık	Ayrımcılık (21), İğrenç Bir Duygu (48), Berbat Bir Şey (51).	6	5.04
9	Eğitim Almak	Eğitim Yolcululuğu (29), Eğitim Almak (45), Eğitim (55), Bir Bilgiye Ulaşmak (60).	9	7.56
10	İşe Gitmek	Polislik (33), Bir İş (35), Yeni Görev Alıp Başka Yerde Çalışmak (42).	4	3.36
11	Sosyalleşmek	Topluma Karışmak(59)	2	1.68
TOPLAM			120	% 100

4.4.1. 8. Sınıf Öğrencilerinin Oluşturduğu Kavramsal Kategorilerin Analizi:

4.4.1.1. Kategori 1: “Yolculuk Yapmak” Kavramı Olarak Taşınmalı Eğitim: Yolculuk kategorisini oluşturan metaforlarda öğrenciler taşınmalı eğitim sürecinin; otobüs, minibüs, köy arabası, toplu taşıma araçları, tren gibi araçlarla yolculuk etmeye benzediğine değinmişlerdir. Bazı öğrenciler ise bu yolculuğu göçe, Güneş’in doğup batışındaki sürekliliğe, göçmen kuşlara ve uçağa benzetmişlerdir. Bu kategoride taşınmalı eğitim sürecinin yolculuk boyutuna ve yolculuk yaparken karşılaştıkları olumlu ve olumsuz şeylerden bahsetmişlerdir. Kış mevsiminde servislerin yolda kaldıklarından, sabah bazen servisleri kaçırdıklarından, sürekli gidip geldiklerine ve bu durumun çok sıkıcı olduğundan bahsetmişlerdir. Bazı öğrenciler ise bu yolculuk sayesinde eğitimlerini devam ettirdiklerine değinmişlerdir.

Öğrencilerin “Yolculuk Yapmak” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.34.’de verilmiştir.

Tablo 4.34. 8. Sınıf Öğrencilerinin “Yolculuk Yapmak” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Yolculuk Yapmak”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	<i>f</i>	%
Seyahat Etmek		4	4	3.36
Yolculuk/Yolculuk Yapmak	11	6	17	14.28
Köy Arabası	2		2	1.68
Toplu Taşıma Aracı	1	1	2	1.68
Her Gün Şehre Gitmek		1	1	0.84
Otobüs	3	5	8	6.72
Yolculuklu Eğitim		1	1	0.84
Göç		1	1	0.84
Göçmen Kuşlar	1	1	2	1.68
Uçak	1		1	0.84
Güneş	1		1	0.84
Kısa Süreli Tren Yolculuğu	1		1	0.84
Gidip Gelmek	1		1	0.84
TOPLAM	22	20	42	% 35.28

“Yolculuk Yapmak” kategorisine ilişkin toplamda 42 metafor üretilmiştir. Bu metaforların 22 tanesini kız öğrenciler, 20 tanesini ise erkek öğrenciler oluşturmuştur. Öğrencilerin oluşturduğu metaforlarından bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim uçağa benzer, çünkü hiç durmadan devam ediyoruz. Uçak da sürekli devam ettiği için benzettim.” (K434)

“Taşımali eğitim kısa süreli tren yolculuğuna benzer, çünkü tren sürekli durup birini alır veya indirir. Bu yüzden kısa süreli tren yolculuğuna benzer.”(K436)

“Taşımali eğitim sürekli yolculuk yapmaya benzer, çünkü her gün gidip geliyoruz. Sabah hep bir telaş içinde uyanıyoruz. İçimizde hep servisi kaçırma telaşı var. Aslında kendi köyümüzde okul olsa daha iyi olur ve daha rahat oluruz.”(K430)

“Taşımali eğitim göçmen kuşlara benzer, çünkü kuşlar zamanı gelince gidiyor ve geliyor. Taşımalielerde zamanı gelince okula gider ve gelir.”(K433)

“Taşımali eğitim Güneş’e benzer, çünkü Güneş doğduğu anda servise binip okula gidiyoruz. Gün geçtikten sonra Güneş batmaya geliyor, servise binip okula gidiyoruz.”(K435)

“Taşımali eğitim toplu taşıma araçlarına benzer, çünkü illerde duraklarda insanlar bekler ve ona binerler, gidecekleri yerlere giderler. Taşımali eğitimde ona benzer. Bizi köyümüzden servisler alır ve bu köye okumaya geliriz ve akşam köyümüze geri döneriz.”(K477)

“Taşımali eğitim köy arabalarına benzer, çünkü sabah Sivas’a gitmek için kalkar ve Sivas’a gider. Biz de Sivas’a değil bilgi arkasından koşmaya, yani okula gideriz.”(K353)

4.4.1.2. Kategori 2: “Eğlence” Kavramı Olarak Taşımali Eğitim:

“Eğlence” kategorisinde öğrenciler taşımali eğitim sürecinin eğlenceli taraflarından bahsetmişlerdir. Yolculuk yapmanın çok eğlenceli olduğundan, değişik köyler gördüklerinden, yolda gelirken değişik hayvanları gördüklerinden bahsetmişlerdir.

Öğrencilerin “Eğlence” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.35.’de verilmiştir.

Tablo 4.35. 8. Sınıf Öğrencilerinin “Eğlence” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Eğlence ”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	<i>f</i>	%
Gezmek	1		1	0.84
Eğlence ve Sıkıntı	1		1	0.84
Eğlence	1		1	0.84
TOPLAM	3		3	% 2.52

“Eğlence” kategorisi 3 kız öğrencinin metaforuyla oluşmuştur. Öğrencilerin bu kategoride oluşturduğu metaforlar şunlardır:

“Taşımali eğitim eğlenceye benzer, çünkü yolda gelirken kuş görüyoruz, tilki görüyoruz, etrafı izleyerek geliyoruz ve bu çok eğlenceli oluyor.”(K441)

“Taşımali eğitim gezmeye benzer, çünkü değişik köyleri geziyoruz.”(K350)

“Taşımali eğitim eğlence ve sıkıntıya benzer, çünkü otobüste gidip gelirken çok eğlenceli oluyor. Ama Kış aylarında bazen çok sıkıntı çekiyoruz.”(K389)

4.4.1.3. Kategori 3: “Fırsat” Kavramı Olarak Taşımali Eğitim: “Fırsat” kategorisinde öğrenciler taşımali eğitimi; iyi eğitim görmeleri, arkadaş edinmeleri, yatılı okula gitmek yerine ailelerinin yanında eğitim almaları için verilen bir fırsat olarak görmüşlerdir.

Öğrencilerin “Fırsat” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.36.’da verilmiştir.

Tablo 4.36. 8. Sınıf Öğrencilerinin “Fırsat” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Fırsat ”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	<i>f</i>	%
Kendimize Ait Şoför	1		1	0.84
Bize Verilen Ayrıcalık		1	1	0.84
Okuma Fırsatı		1	1	0.84
Büyük Bir Şans		1	1	0.84
Armağan	1		1	0.84
Ödül	1		1	0.84
İnsanların Yararına Bir İş		1	1	0.84
Hayat Aracım	1		1	0.84
Modern Hayat	1		1	0.84
TOPLAM	5	4	9	% 7.56

“Fırsat” kategorisinde toplamda 9 metafor üretilmiştir. Bu metaforların 5 tanesi kız öğrencilere, geriye kalan 4 tanesi ise erkek öğrencilere aittir. Fırsat kategorisinde oluşturulan metaforlardan bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim ödüle benzer, çünkü eğer bu okulda servis olmasaydı çoğumuz yatılı okula gidecektik. Ailemizi asla göremeyecektik. Servisin olması iyi, akşam evimizdeyiz.”(406)

“Taşımali eğitim bize verilen bir ayrıcalığa benzer, çünkü bize verilen bu taşıma olmasaydı belki de birçok kişi köyde okul olmadığı için okula gelemeyecekti. Bize bu imkanı sağlayanlara teşekkür ederim.”(K392)

“Taşımali eğitim modern hayata benzer, çünkü her şey ayağımıza geliyor. Bir servis var, soğukta beklemeye gerek yok. Güzelce de binip okula geliyoruz.”(K443)

“Taşımali eğitim büyük bir şansa benzer, çünkü biz köyden geliyoruz. Köyde bu kadar güzel eğitim alma olanağımız yok.”(403)

4.4.1.4. Kategori 4: “İyi Bir Gelecek İçin Zorluklara Katlanmak” Kavramı Olarak Taşımali Eğitim: “İyi Bir Gelecek İçin Zorluklara Katlanmak” kategorisinde öğrenciler kar, kış, soğuk, uykusuzluk gibi zorluklara ilerde iyi bir meslek sahibi olmak için katlandıklarını, çekilen sıkıntının amaçsız olmadığını ifade etmişlerdir.

Öğrencilerin “İyi Bir Gelecek İçin Zorluklara Katlanmak” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.37.’de verilmiştir.

Tablo 4.37. 8. Sınıf Öğrencilerinin “İyi Bir Gelecek İçin Zorluklara Katlanmak” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “İyi Bir Gelecek İçin Zorluklara Katlanmak ”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	<i>f</i>	%
Annemizin Bize Bakması		1	1	0.84
Yağmur Sonrası Gökkuşığı	1		1	0.84
Bir Amacın Ucundan Tutmak	1		1	0.84
Gerekli Eğitim		1	1	0.84
Ekmek Parası Kazanmak	1		1	0.84
TOPLAM	3	2	5	% 4.2

“İyi Bir Gelecek İçin Zorluklara Katlanmak” kategorisini 3 kız öğrenci ile 2 erkek öğrenci olmak üzere toplamda 5 kişinin metaforu oluşturmuştur. Öğrencilerin ürettikleri metaforlardan bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim yağmur sonrası gökkuşığına benzer, çünkü yağmur varsa etrafta kara kara bulutlar vardır. Hele de yağmur bardaktan boşanırcasına yağıyorsa. İnsanlar ıslanmayı sevmez. Çünkü bu onlara engeldir. Ama insanlar yağmura katlanıp oradan kaçmadıkları zaman yağmurdan sonra çıkan gökkuşığını, seyretmeye değer bir manzara olarak görürler. Bu durumun keyfini çıkarırlar. Kara bulutların ardından gelen bu aydınlık onların içine bir yaşama sevinci doğurur. Taşımali eğitim de böyle bir şeydir. Yaz, Kış, yağmur, çamur demeden, pes etmeden

okula geldiğimiz sürece ardından gelecek güzellikleri zevkle izleriz. Bir nevi emeğimizin meyvelerini toplarız. Önemli olan bu zorluklara katlanmaktır. Zaten ardından gelecekler de hoşumuza gider.”(K378)

“Taşımali eğitim bir amacın ucundan tutmaya benzer, çünkü biz bu zorluğu bir meslek edinmek için çekiyoruz. Bir meslek sahibi olmak için bu zorluğu çekmeliyiz.”(K419)

“Taşımali eğitim ekmek parası kazanmaya benzer, çünkü karda, Kışta ve soğukta bin bir zorlukla buraya gelmemizin sebebi bir şeyler yapabilmemiz ve ilerde iyi bir meslek edinebilmemiz içindir.”(K459)

4.4.1.5. Kategori 5: “Yorulmak” Kavramı Olarak Taşımali Eğitim:

“Yorulmak” kategorisinde öğrenciler taşıma araçları ile yaşadıkları yerlerden okula gelirken ve okuldan akşam geri dönerken yorulduklarından, sabah erken kalktıkları ve yorgun hissettikleri için ilk iki dersi anlamadıklarından bahsetmişlerdir.

Öğrencilerin “Yorulmak” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.38.’de verilmiştir.

Tablo 4.38. 8. Sınıf Öğrencilerinin “Yorulmak” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Yorulmak”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	f	%
Yorgunluk		1	1	0.84
Yorulmak		1	1	0.84
TOPLAM		2	2	% 1.64

“Yorulmak” kategorisini 2 erkek öğrencinin metaforu oluşturmuştur. Üretilen metaforlar şunlardır:

“Taşımali eğitim yorulmaya benzer, çünkü çok yoruluyoruz.”(K384)

“Taşımali eğitim yorgunluğa benzer, çünkü sabah kalkıp erkenden servisin geleceği durağa çıkıyorum. İlk iki dersi anlayamıyoruz. Eve giderken yorgun gidiyoruz.”(382)

4.4.1.6. Kategori 6: “Zorluk” Kavramı Olarak Taşınmalı Eğitim:

Zorluk kategorisinde öğrenciler taşınmalı eğitimi eziyete, çileye işkenceye, zorluğa, askerliğe, rezilliğe ve okula üzüntülü gelmeye benzetmişlerdir. Öğrenciler bu kategoride; sabahları erken kalktıklarından, uykularını alamadıkları için ilk derslerin verimsiz geçtiğinden, öğrenci servislerin tek bir durak yerine birden çok yerde durduğu için sürekli dur kalk yaptıklarından, bazen öğrenci servislerinin geç geldiğinden, Kış mevsiminde araçların kara saplandığından, çalışmadığından ya da lastiklerinin patladığından bu yüzden de okula geç vardıklarından, sanki askerlik yapıyorlarmış gibi sabahleyin çok erkenden kalktıklarından ve aynı şeyleri her gün tekrar tekrar yaşadıklarından, bazı öğrenci servislerinin eski olduğu için ısınmadığından, sabah erken kalktıkları için sabahleyin kahvaltı yapmak istemediklerinden ve bu yüzden okula kahvaltısız gittiklerinden, öğlen verilen yemeklerin soğuk olduğundan bahsetmişlerdir.

Öğrencilerin “Zorluk” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.39.’da verilmiştir.

Tablo 4.39. 8. Sınıf Öğrencilerinin “Zorluk” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Zorluk”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	<i>f</i>	%
Eziyet	3	10	13	10.92
Sıkıntı	1		1	0.84
Otobüs ve Çile		2	2	1.68
İşkence	1	1	2	1.68
Zorluk	1	4	5	4.2
Askeri İçtima	1	1	2	1.68
Askerlik		1	1	0.84
Çile	1	1	2	1.68
Rezillik		3	3	2.52
Okula Üzüntülü Gelmek		1	1	0.84
Kötü Bir Duygu	1		1	0.84
TOPLAM	9	24	33	% 27.72

“Zorluk” kategorisine ilişkin toplam 33 metafor üretilmiştir. Bu metaforların 9 tanesini kız öğrenciler, 24 tanesini ise erkek öğrenciler üretmiştir. Zorluk kategorisinde öğrencilerin oluşturduğu metaforlardan bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim rezilliğe benzer, çünkü erken kalkıyoruz, servisler geç geliyor. Soğuk oluyor. Yemekler de kötü. 30 dk. kadar yolculuk yapıyoruz, üşüyoruz. Sabah erken kalkıyoruz ve arkadaşlar ayrımcılık yapıyor.”(K450)

“Taşımali eğitim kötü bir duyguya benzer, çünkü sabah soğukta bekliyoruz. Kışın yollar kapanıyor, derslerden geri kalıyoruz. Tabi bu birazda işimize geliyor. Bazı öğretmenler biraz ayırım yapıyor. Köyde iyi eğitim almadığımız için burada başarımız düşüyor.”(K445)

“Taşımali eğitim çileye benzer, çünkü her sabah erkenden kalkıp soğukta 20 dk. servis bekliyoruz. Yemekler iyi değil. Annemizin yemeğini tutmuyor. Bu yüzden taşımali eğitimi çileye benzetiyorum.”(K439)

“Taşımali eğitim askeri içtimaya benzer, çünkü sabah 7:00’da belli bir yerde sıra halinde bekliyoruz ve servis geldiğinde sırayla biniyoruz. Belli yerlerden başka arkadaşlarımızı alıyoruz. Sırayla okula giriyoruz ve akşam evlere dönerken sırayla binip gidiyoruz.”(K409)

“Taşımali eğitim zorluğa benzer, çünkü kar yağdığında yollar buz tutuyor. Aracımız yolda kalıyor. Öğretmenler derse başlıyor biz çok sonra derse geliyoruz. Dersi dinleyemediğimiz için anlayamıyoruz.”(K468)

“Taşımali eğitim eziyete benzer, çünkü sabah 7.00’da kalkıyoruz. Canımız yemek istemiyor. Aç karnımıza okula gidiyoruz. 12.00’da gitsek daha iyi olur. 9.00’da canımız ders yapmak istemiyor. Genellikle öğle yemeğinden sonra daha iyi ders yapıyoruz.”(K425)

4.4.1.7. Kategori 7: “Mutluluk” Kavramı Olarak Taşımali Eğitim:

“Mutluluk” kategorisinde öğrenciler; yeni yeni arkadaşlar edindikleri, taşımali olarak geldikleri okulda öğretmenlerin kendilerine çok iyi davrandıkları,

servislerin evlerinin önüne kadar geldiği bu nedenle rahatça ve üşümeden okula gittikleri ve iyi bir eğitim aldıkları için çok mutlu ve huzurlu olduklarından bahsetmişlerdir.

Öğrencilerin “Mutluluk” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.40.’da verilmiştir.

Tablo 4.40. 8 . Sınıf Öğrencilerinin “Mutluluk” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Mutluluk”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	f	%
Çok İyi Bir Şey	1	1	2	1.68
Mutluluk	1		1	0.84
Okula Eğlenerek Gelmek	1		1	0.84
Sevinç	1		1	0.84
TOPLAM	4	1	5	% 4.2

“Mutluluk” kategorisinde toplam 5 metafor üretilmiştir. Bu metaforların 4 tanesini kız öğrenciler, geriye kalan metaforları ise 1 erkek öğrenci üretmiştir. Mutluluk kategorisinde oluşturulan metaforlardan bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim sevince benzer, çünkü mutluluk verir insana. İyi ki gelmişim diyorum, öğretmenlerim bir anne kadar şefkatli davranıyorlar, güzel ders anlatıyorlar, güzel koşullarda eğitim görüyoruz. Öğretmenlerim öğretmen gibi değil dost gibi, arkadaş gibi davranıyorlar. Burada çok yardımsever, iyi niyetli arkadaşlarım var. İyi iki taşımali gelmişim.”(K480)

“Taşımali eğitim mutluluğa benzer, çünkü servis ayağımıza geliyor ama bazı çocukların ve eskiden okuyanların hiç servisi olmadı. Bizim servisimiz olduğu için çok mutluyum ve huzurluyum. Servisimden memnunum.”(K427)

“Taşımali eğitim okula eğlenerek gelmeye benzer, çünkü taşımali olunca karda Kışta gelmek zorlaşıyor. Taşımali olmayanlar okula gelirken yolda üşüyorlar

ama biz taşımali olduğumuz için servisle sıcacık geliyoruz. Arkadaşlarla konuşuyoruz ve hep mutlu oluyoruz.”(K474)

4.4.1.8. Kategori 8: “Ayrımcılık” Kavramı Olarak Taşımali Eğitim:

“Ayrımcılık” kategorisinde öğrenciler; taşımali öğrencileri okuldaki diğer öğrencilerin, bazı öğretmenlerin ve idarecilerin dışladığından ve onlara eşit davranılmadığından bahsetmişler. Bu ayrımcılığın taşımali öğrencilerin mutsuz olmalarına ve verilen eğitimden verim alamamalarına neden olduğunu ifade etmişlerdir. Bu nedenle taşımali eğitim sisteminden memnun olmadıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin “Ayrımcılık” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.41.’de verilmiştir.

Tablo 4.41. 8. Sınıf Öğrencilerinin “Ayrımcılık” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Ayrımcılık”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	f	%
Berbat Bir Şey	1		1	0.84
Ayrımcılık	1	3	4	3.36
İğrenç Bir Duygu	1		1	0.84
TOPLAM	3	3	6	% 5.04

“Ayrımcılık” kategorisinde toplam 6 metafor üretilmiştir. Oluşturulan metaforların yarısını kız, diğer yarısını ise erkek öğrenciler üretmişlerdir. Öğrencilerin oluşturduğu metaforlardan bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim berbat bir şeye benzer, çünkü ayrımcılık yapılan bir okul düzgün bir okul değildir. Taşımali öğrencilerle apartmandan gelen öğrenciler ayrılıyor. Bunu sadece öğretmenler değil, müdür, müdür yardımcısı hepsi ayırıyor. Ben bunu mantıklı bulmuyorum. Öğretmenler değil ama müdür ve müdür yardımcıları. Bize gereken özen gösterilmiyor. Diğer öğrencilerden acayip derecede ayrılıyor, öğrenciler tarafından aşağılanıyoruz. Ben böyle eğitim istemiyorum. Böyle bir eğitim alan öğrenci hiç eğitim almayanla aynı olur. Çünkü psikoloji diye bir şey kalmıyor. Ben ileride meslek sahibi olmak istiyorum. Köyde kalmak istemiyorum. Buna bir çare bulmak lazım. Sonuç taşımali eğitim kötü ben ve bütün taşımali arkadaşlarım böyle düşünüyorum.”(K456)

“Taşımali eğitim ayrımcılığa benzer, çünkü buradaki birkaç öğretmen ayrımcılık yapıyorlar.”(K446)

“Taşımali eğitim iğrenç bir duyguya benzer, çünkü arkadaşlarımla çoğu taşımaliyim diye bizden kaçıyorlar ve bize bağıyorlar. Eşit davranmıyorlar. Arada sırada kalkamıyoruz ve servisi kaçıncaya gitme gibi bir hakkımız olmuyor. Kışın daha zor oluyor. Çünkü bazen servis geç geliyor üşüyoruz. Erken geliyor bu seferde kaçıncıyoruz. Okuldaki kimse hiç eşit davranmıyor.”(K449)

4.4.1.9. Kategori 9: “Eğitim Almak” Kavramı Olarak Taşımali Eğitim:

“Eğitim Almak” kategorisinde öğrenciler; eğitim almak, okula gelerek bilgi edinmek ve hayatlarına farklı anlamlar katmak için taşımali eğitimle eğitim öğretimlerini devam ettirdiklerine değinmişlerdir. Öğrencilerin “Eğitim Almak” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.42.’de verilmiştir.

Tablo 4.42. 8. Sınıf Öğrencilerinin “Eğitim Almak” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Eğitim Almak”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	f	%
Eğitim Yolculuğu		1	1	0.84
Eğitim Almak	1	2	3	2.52
Eğitim	3	1	4	3.36
Bir Bilgiye Ulaşmak	1		1	0.84
TOPLAM	5	4	9	% 7.56

“Eğitim Almak” kategorisinde toplam 9 metafor üretilmiştir. Bu metaforlardan 5 tanesini kız öğrenciler, 4 tanesini ise erkek öğrenciler oluşturmuştur. Öğrencilerin “Eğitim Almak” kategorisinde oluşturduğu metaforlardan bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim, eğitim almaya benzer, çünkü okumak için geliyorum. Meslek sahibi olmak için geliyorum. Okulu benim evim olarak görüyorum, servisle gelmek daha eğlenceli.”(K460)

“Taşımali eğitim bir bilgiye ulaşmaya benzer, çünkü biz bilgi almak için farklı farklı köylerden geliyoruz. Bir bilgiye ulaşıp da bir şey öğrenmek için hayatımıza farklı anlamlar katmak için geliyoruz.”(K479)

4.4.1.10. Kategori 10: “İşe Gitmek” Kavramı Olarak Taşımali Eğitim:

“İşe Gitmek” kategorisinde öğrenciler taşımali eğitim sürecini bir çalışanın gün içinde yaptığı aktivitelere benzetmiştir. Çalışan bir insanın işe gitmek için sabah erkenden kalktığını servise bindiğini ve iş yerine gittiğini, kendilerinin de aynı şekil erkenden kalkıp servise binip okula gittiklerini belirtmişlerdir. Çalışan bir insan nasıl işe geç kalınca para kazanamazsa, kendilerinin de servisi kaçırınca eğitim alamayacaklarını ifade etmişlerdir ve kendi köylerinde okul olsa servisi kaçırma, yolda kalma gibi sıkıntılarının kalmayacağını belirtmişlerdir. Öğrencilerin “İşe Gitmek” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.43’de verilmiştir.

Tablo 4.43 8. Sınıf Öğrencilerinin “İşe Gitmek” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “İşe Gitmek ”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	f	%
Polislik		1	1	0.84
Bir İş		2	2	1.68
Yeni Görev Alıp başka Yerde Çalışmak	1		1	0.84
TOPLAM	1	3	4	% 3.36

İşe gitmek kategorisini 1 kız öğrenci ile 3 erkek öğrencinin metaforu oluşturmuştur. Bu kategoriye ait öğrenci metaforlarından bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim yeni görev alıp başka yerde çalışmaya benzer, çünkü yaşadığın yerden, okulundan ayrılıp başka yerin okuluna geliyoruz. Yeni

öğretmenler, yeni arkadaşlar ve yeni okula sahip oluyoruz. Yeni okula taşımaya geliyoruz. Bu yüzden ben taşımaya eğitimi yeni görev alıp başka yerde çalışmaya benzetiyorum.”(K438)

“Taşımaya eğitim bir işe benzer, çünkü sabah kalkıyorsun aceleyle. Erken kalksan uykundan olacaksın, geç kalksan servise yetişemeyeceksin. İşe geç kalınca parayı kazanamazsın. Servise geç kalınca bilgini kazanamazsın. Yani taşımaya eğitim benim için kötü bir sistem. Her köyde ortaokul olsa ne yolda kalma derdin olur ne de servise geç kalma derdin olur.”(K428)

4.4.1.11. Kategori 11: “Sosyalleşmek” Kavramı Olarak Taşımaya Eğitim:

Sosyalleşmek kategorisinde öğrenciler taşımaya eğitim sayesinde farklı köyden gelen öğrencilerle, taşıma merkezi okuldaki öğretmenleriyle tanıştıklarını, arkadaşlıklar kurduklarını ifade etmişlerdir. Taşımaya eğitimin sayesinde sosyalleştiklerini belirtmişlerdir.

Tablo 4.44. 8. Sınıf Öğrencilerinin “Sosyalleşmek” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Sosyalleşmek ”				
Metafor Adı	Kız	Erkek	f	%
Topluma Karışmak		1	1	0.84
Topluluğa Karışmak		1	1	0.84
TOPLAM		2	2	% 1.68

“Sosyalleşmek” kategorisinde toplam 2 erkek öğrenci metafor üretmiştir. Oluşturulan metaforlardan bazıları şunlardır:

“Taşımaya eğitim topluluğa karışmaya benzer, çünkü okula gidip oradaki öğrencilerle, öğretmenlerle tanışma, arkadaş edinme imkânı buluyoruz. Bu yüzden taşımaya eğitim güzel bir şey. Farklı köylerden gelip hiç görmediğimiz arkadaşlarla tanışıp görüşüyoruz.”(K478)

8. sınıf öğrencilerinin oluşturdukları metaforlar cinsiyete göre incelendiğinde kız öğrenciler toplamda 55 geçerli metafor üretmişlerdir. Kız öğrenciler 22 metafor ile en fazla “Yolculuk/Yolculuk Yapmak” kategorisinde metafor üretmişlerdir. Kız

öğrenciler “Yorulmak” kategorisinde hiç metafor üretmemişlerdir. Eğlence kategorisinin tamamını kız öğrencilerin metaforları oluşturmuştur.

Erkek öğrenciler ise toplamda 65 geçerli metafor üretmişlerdir. Erkek öğrenciler 24 metafor ile en fazla “Zorluk” kategorisinde metafor üretmişlerdir. “Yorulmak” kategorisinin tamamını erkek öğrencilerin metaforları oluşturmuştur. Erkek öğrenciler “Eğlence” kategorisinde hiç metafor üretmemişlerdir.

8. sınıf öğrencilerinin taşınmalı eğitim sürecine ilişkin metaforları genel olarak değerlendirildiğinde öğrenciler taşınmalı eğitimi en çok 42 metaforla yolculuğa benzetmişlerdir. Öğrenciler taşınmalı eğitim sürecini; otobüs, minibüs, köy arabası, toplu taşıma araçları, tren gibi araçlarla yolculuk etmeye benzediğine değinmişlerdir. Bazı öğrenciler ise bu yolculuğu göçe, Güneş’in doğup batışındaki sürekliliğe, göçmen kuşlara ve uçağa benzetmişlerdir. 8. sınıf öğrencileri taşınmalı eğitim sürecinin yolculuk boyutundan ve yolculuk yaparken karşılaştıkları olumlu ve olumsuz şeylerden bahsetmişlerdir. Kış mevsiminde servislerin yolda kaldıklarından, sabah bazen servisleri kaçırdıklarından, sürekli gidip geldiklerine ve bu durumun çok sıkıcı olduğundan bahsetmişlerdir. Bazı öğrenciler ise yapılan yolculuğun eğitimlerini devam ettirmeleri için kendilerine sunulan bir fırsat olduğundan bahsetmişlerdir.

Öğrencilerin taşınmalı eğitime ilişkin oluşturdukları metaforları genel olarak değerlendirildiğinde 5. sınıf öğrencileri en çok yolculuk (% 29.7), eğitim/eğitim almak (% 15.4) ve göç (% 4.4) metaforlarını, 6. sınıf öğrencileri en fazla yolculuk (% 15.4), servis (% 5.5) ve Okul (% 4.4) metaforlarını, 7. sınıf öğrencileri en fazla yolculuk (% 10.92) ve göç etmek (% 4.55) metaforlarını, 8. sınıf öğrencileri ise en fazla yolculuk/yolculuk yapmak (% 14.28), eziyet (% 10.92) ve otobüs (% 6.72) metaforlarını üretmişlerdir. Öğrenci metaforlarının tamamı göz önüne alındığında öğrenciler taşınmalı eğitimi en fazla yolculuğa benzetmişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin 178’i (% 43.6) “yolculuk” metaforunu üretmişlerdir. Öğrenciler oluşturdukları yolculuk metaforlarında, taşınmalı eğitim sürecinin yolculuk boyutuna ve yolculuk yaparken karşılaştıkları olumlu ve olumsuz şeylerden bahsetmişlerdir. Bazı öğrenciler senelerdir servisle yolculuk yaptığı için çok sıkıldıklarından, sabahları çok erken kalktıklarından, servislerin bazen kendilerini çok beklettiğinden

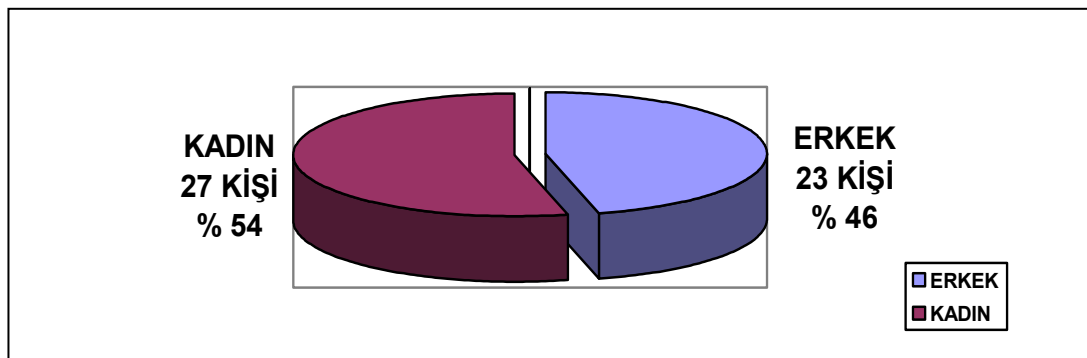
ve üşüdüklerinden, yolculuk sırasında midelerinin bulandığından bahsetmişler. Özellikle kışın servislerle okula gidip gelme sürecinin bir işkenceye dönüştüğünden bahsetmişlerdir.

Bilek ve Kale (2012) “Taşıma Merkezi Okullarda Görev Yapan Öğretmenlerin Görüşlerine Göre Taşınabilir Eğitim Uygulaması” adlı makalesinde de öğrencilerin yolculuk sırasında çok yorulduklarından bahsedilmiştir. Ayrıca Orak, Sezer, Tozlu, Uçak ve Yeşilyurt (2007) “İlköğretimde Taşınabilir Eğitim Araştırması Van İl Merkezi Örneği” adlı makalesinde de öğrencilerin olumsuz yol ve iklim şartlarından etkilendiklerinden bahsedilmiştir.

4.5 Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Taşınabilir Eğitime İlişkin Oluşturdukları Metaforlar, Oluşturulan Metaforlara İlişkin Kategoriler ve Bunlara Ait Yorumlar:

Taşınabilir eğitime ilişkin; Demirçelik Ortaokulu’ndan 5 kadın, 8 erkek öğretmen, Durdulu Ortaokulu’ndan 8 kadın, 4 erkek öğretmen, Hanlı Ortaokulu’ndan 5 kadın, 3 erkek öğretmen, Ozmuş Ortaokulu’ndan 2 kadın, 3 erkek öğretmen ve TOKİ Şehit Uzman Çavuş Bahaddin Erturhan Ortaokulu’ndan 7 kadın, 5 erkek öğretmen metafor oluşturmuştur. Metafor oluşturan toplam öğretmen sayısı 50’dir. Geçerli metafor sayısı ise 49’dur. 1 öğretmenin oluşturduğu metafor amaca uygun olmadığı için geçersiz kabul edilmiştir.

Şekil 5. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Cinsiyete Göre Dağılımını Gösteren Grafik

Tablo 4.45. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Taşımali Eğitime İlişkin Metaforları, Metaforların Frekansı ve Yüzdeleri ile Öğretmenlerin Taşıma Merkezi Okulda Çalışma Sürelerine İlişkin Veriler

Metafor Kodu	Metafor	f	%	Taşıma Merkezi Okulda Çalışma Süresi	Kategori Numarası
1	Umut Kapısı	1	2.04	1 Yıl	1
2	Arı	1	2.04	1 Yıl	2
3	Devenin Sırtındaki Kambur	1	2.04	1 Yıl	3
4	Arı Kovanı	1	2.04	2 Yıl	2
	Arı Kovanı	1	2.04	1 Yıl	
5	Eziyet	1	2.04	3 Yıl	3
	Eziyet	1	2.04	6 Yıl	
	Eziyet	1	2.04	1 Yıl	
6	Onun Arabası Var	1	2.04	4 Yıl	4
7	Asalak Bir Solucan	1	2.04	3 Yıl	6
8	Korkulu Rüya	1	2.04	2 Yıl	3
9	Bir Şirketin Bölümleri	1	2.04	1 Yıl	2
10	Misafir	1	2.04	3 Yıl	4
11	Almanyacı	1	2.04	7 Yıl	5
12	Göçmen Kuşlar	1	2.04	3 Yıl	4
13	Askerlik	1	2.04	6 Yıl	3
14	Kaplumbağa	1	2.04	8 Yıl	3
15	Havuz Problemleri	1	2.04	3 Yıl	6
16	Sürgün Edilmiş İnsan	1	2.04	7 Yıl	3
17	Arada Kalmış Bir Üvey Çocuk	1	2.04	6 Yıl	5
18	Hastane Hastane Gezen Hasta	1	2.04	3 Yıl	3
19	Kır Çiçeğinin Vazoda Yetiştirilmesine	1	2.04	3 Yıl	3
20	Eziyet ve Çile	1	2.04	2 Yıl	3
21	Toprağından Koparılmış Çocuk	1	2.04	1 Yıl	3
22	Deplasmanda Yapılan Bir Mahalle Maçı	1	2.04	2 Yıl	3
23	Voltran	1	2.04	6 Yıl	2
24	Yolculuk	1	2.04	2 Yıl	4
25	Değirmen	1	2.04	3 Yıl	3
26	Köprü	1	2.04	2 Yıl	1
27	Büyükşehir Ulaşımına	1	2.04	2 Yıl	4
28	Hastalığa Çare Arama	1	2.04	2 Yıl	1
29	Gecenin Ardından Doğan Güneş	1	2.04	3 Yıl	1
30	İnternet Ağı	1	2.04	7 Yıl	1
31	Vefakar Bir Baba	1	2.04	3 Yıl	1
32	Göç Etmek	1	2.04	4 Yıl	4
33	Kütüphane	1	2.04	1 Yıl	1
34	Yorucu Bir Seyahat	1	2.04	3 Yıl	3

35	Gül Bahçesiyle Biten Dikenli Yol	1	2.04	1 Yıl	1
36	Irmak	1	2.04	2 Yıl	2
37	Nuh'un Gemisi	1	2.04	1 Yıl	1
38	Kuyu	1	2.04	3 Yıl	6
39	Puzzle	1	2.04	1 Yıl	2
40	Kışın Açan Karçiçeği	1	2.04	6 Yıl	1
41	Bir Mesire Alanı	1	2.04	1 Yıl	1
42	Sera Yetiştiriciliği	1	2.04	4 Yıl	6
43	Gemiyle Yolculuk	1	2.04	1 Yıl	1
44	Toplu Taşıma Aracı	1	2.04	1 Yıl	4
45	Zoraki Bir Süreç	1	2.04	1 Yıl	3
46	Gurbetçi	1	2.04	4 Yıl	5
TOPLAM		49	%100		

Tablo 4.46. Öğretmenlerin Taşımali Eğitime İlişkin Oluşturdukları Metaforlara Ait Kavramsal Kategoriler

Kategori Numarası	Kategoriler	Kategorileri Oluşturan Metaforlar ve Metaforların Kodları	f	%
1	Fırsat	Umut Kapısı (1), Köprü (26), Hastalığa Çare Arama (28), Gecenin Ardından Doğan Güneş (29), İnternet Ağı (30), Vefakar Bir Baba (31), Kütüphane (33), Gül Bahçesiyle Biten Dikenli Yol (35), Nuh'un Gemisi (37), Kışın Açan Karçiçeği (40), Bir Mesire Alanı (41), Gemiyle Yolculuk (43).	12	24.48
2	Bir Bütünün Parçası	Arı (2), Arı Kovanı (4), Bir Şirketin Bölümleri (9), Voltran (23), Irmak (36), Puzzle (39).	7	14.28
3	Zorluk	Devenin Sırtındaki Kambur (3), Eziyet (5), Korkulu Rüya (8), Askerlik (13), Kaplumbağa (14), Sürgün Edilmiş İnsan (16), Hastane Hastane Gezen Hasta (18), Kır Çiçeğinin Vazoda Yetiştirilmesi (19), Eziyet ve Çile (20), Toprağından Koparılmış Çocuk (21), Deplasmanda Yapılan Bir Mahalle Maçı (22), Değirmen (25), Yorucu Bir Seyahat (34), Zoraki Bir Süreç (45).	16	32.64
4	Yolculuk	Onun Arabası Var (6), Misafir (10), Göçmen Kuşlar (12), Yolculuk (24), Büyükşehir Ulaşımı (27), Göç Etmek (32), Toplu Taşıma Aracı (44).	7	14.28
5	Arada Kalmışlık	Almanyacı (11), Arada Kalmış Bir Üvey Çocuk (17), Gurbetçi (46).	3	6.12
6	Amacına Ulaşmayan Bir Uğraş	Asalak Bir Solucan (7), Havuz Problemler (15), Kuyu (38), Ser Yetiştiriciliği (42).	4	8.16
TOPLAM			49	% 100

4.5.1. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Oluşturduğu Kavramsal Kategorilerin Analizi:

4.5.1.1. Kategori 1: “Fırsat” Kavramı Olarak Taşınalı Eğitim:

“Fırsat” kategorisinde öğretmenler, taşınalı eğitim sayesinde öğrencilerin eğitimlerini devam ettirdiklerini, öğrencilerin taşıma merkezi okullara gelerek her türlü ihtiyaçlarının karşılandığını böylece öğrencilerin hayallerini gerçekleştirme ve iyi bir geleceğe sahip olma fırsatı bulduklarını belirtmişlerdir. Taşınalı eğitim sürecini ise Umut Kapısı, Köprü, Hastalığa Çare Arama, Gecenin Ardından Doğan Güneş, İnternet Ağı, Vefakar Bir Baba, Kütüphane, Gül Bahçesiyle Biten Dikenli Yol, Nuh’un Gemisi, Kışın Açan Karçiçeği, Bir Mesire Alanı ve Gemiyle Yolculuk yapmaya benzetmişlerdir.

Öğretmenlerin “Fırsat” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.47.’de verilmiştir.

Tablo 4.47. Öğretmenlerin “Fırsat ” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Fırsat ”					
Metafor Adı	Kadın	Erkek	f	%	Taşıma Merkezi Okulda çalışma Süresi
Umut Kapısı	1		1	2.04	1 Yıl
Köprü	1		1	2.04	2 Yıl
Hastalığa Çare Aramak	1		1	2.04	2 Yıl
Gecenin Ardından Doğan Güneş		1	1	2.04	3 Yıl
İnternet Ağı	1		1	2.04	7 Yıl
Vefakar Bir Baba		1	1	2.04	3 Yıl
Kütüphane		1	1	2.04	1 Yıl

Gül Bahçesiyle Biten Dikenli Bir Yol	1	1	2.04	1 Yıl	
Nuh'un Gemisi	1	1	2.04	1 Yıl	
Kış'ın Açan Karçiçeği		1	1	2.04	1 Yıl
Bir Mesire Alanı	1	1	2.04	1 Yıl	
Gemiyle Yolculuk	1	1	2.04	1 Yıl	
TOPLAM	8	4	12	% 24.48	

“Fırsat” kategorisinde toplamda 12 metafor üretilmiştir. Bu kategoride metafor üreten 7 öğretmen 1 yıldır, 2 öğretmen 2 yıldır, 1 öğretmen 7 yıldır ve geriye kalan 2 öğretmen ise 3 yıldır taşıma merkezi bir okulda görev yapmaktadır. Öğretmenlerin Fırsat kategorisinde ürettiği metaforlardan bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim umut kapısına benzer, çünkü okuyamayacak birçok birey böylece eğitimine devam etmiş olur. Özellikle köylerde birçok aile çocuklarını başka bir yere bırakmak istemediğinden ilköğretimden sonra okutmamayı tercih ediyor. Taşımali eğitim bu durumdaki öğrenciler için bir kurtarıcıdır. Böylelikle kırsal kesimde özellikle de kız çocuklarının okuma oranında artış olmaktadır.”(K1)

“Taşımali eğitim gecenin ardından doğan Güneş'e benzer, çünkü Güneş zifiri karanlıktan sonra doğarak canlılara yaşam verir. Köydeki öğrenciler ise en umutsuz zamanlarında taşımali eğitim sayesinde iyi bir eğitim ile hayallerine kavuşma fırsatı bulurlar.”(K32)

“Taşımali eğitim vefakâr bir babaya benzer, taşımali eğitimden önceki dönemlerde çocuklarının kilometrelerce uzaktaki okula yürüyerek götüren yardımsever, fedakâr babalara benzer. Çocukların eğitimleri için uğraşır. Taşımali eğitim de mesafeleri kısaltarak öğrencilere eğitim imkânı sunar.”(K34)

“Taşımali eğitim gül bahçesiyle biten dikenli bir yola benzer, çünkü okumayı ve bir meslek sahibi olmayı kendisine hedef edinen öğrenciler için bu yol zorlu ve

çetin bir yoldur. Ancak okulları bittiğinde ve bir meslek sahibi olduklarında, bu yolda çekilen sıkıntılar ve zorluklar göze görünmeyecek aksine kendilerine böyle bir imkân verildiği için teşekkür edeceklerdir.”(K39)

“Taşımali eğitim Nuh’un Gemisine benzer, çünkü adeta öğrenciler karanlıktan aydınlığa gitmek için, bir kurtuluş mücadelesi vermek için okul olmayan köylerinden(yani karanlık dünyalarından), eğitim yuvalarına (yani aydınlığa) doğru yol alıyorlar.”(K41)

4.5.1.2. Kategori 2: “Bir Bütünün Parçası” Kavramı Olarak Taşımali Eğitim: Öğretmenler “Bir Bütünün Parçası” kategorisinde taşımali eğitimin tüm olumsuzluklara rağmen eğitim sistemimizin bir parçası oluşuna, taşımali eğitim sistemi ile ülkemizin eğitim sisteminin anlamlı bir bütüne kavuştuğuna değinilmiştir. Taşımali eğitim sistemi sayesinde farklı yerleşim yerlerinden gelen öğrenciler beraberinde geldiklere yerlere ait özellikleri de getirdiklerinden, öğrencilerin beraberinde getirdiği farklı dokuların ise başarıyı sağlayan etkenler olduğundan bahsedilmiştir.

Öğretmenlerin “Bir Bütünün Parçası” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.48.’de verilmiştir.

Tablo 4.48. Öğretmenlerin “Bir Bütünün Parçası” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Bir Bütünün Parçası”					
Metafor Adı	Kadın	Erkek	f	%	Taşımali Merkezi Okulda çalışma Süresi
Arı	1		1	2.04	1 Yıl
Arı Kovanı		1			1 Yıl
Arı Kovanı		1			2 Yıl
			2	4.08	
Bir Şirketin Bölümlerine	1		1	2.04	1 Yıl
Voltran		1	1	2.04	6 Yıl
Irmak		1	1	2.04	2 Yıl
Puzzle		1	1	2.04	1 Yıl
TOPLAM	2	5	7	% 14.28	

“Bir Bütünün Parçası” kategorisi toplam 7 metafordan oluşmuştur. Metafor üreten öğretmenlerden 4’ü 1 yıldır, 1’i 2 yıldır ve geriye kalan diğer öğretmen ise 6 yıldır taşıma merkezi bir okulda görev yapmaktadır. Bir Bütünün Parçası” kategorisinde öğretmenlerin oluşturduğu metaforlardan bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim puzzle benzer, çünkü puzzle’da birkaç parça eksik olursa şeklin ne olduğunu bulamayız. Taşımali eğitim de eğitim sistemimizin bir parçasıdır. Ne kadar olumsuz bulsak da o olmazsa bütüne ulaşamayız.”(K43)

“Taşımali eğitim arı kovanına benzer, çünkü her arı farklı yörelerdeki çiçeklerden farklı tatları arar, bulur ve kovanına getirir. Bu tatlar mükemmel bir bütün oluşturur. Taşımali eğitimde de amaç, farklı yörelerin çocuklarıyla mükemmel bütünü oluşturmaktır. Her öğrenci, aynı arının poleni getirdiği gibi kendi köyünü, köyünün sokaklarını, çeşmesini, şivesini getirirler okullarına. Farklılıklarını, benzerliklerini hissederek okullarında ve bu belki de başarıya götürecektir olacakları hayatlarında. Tüm bu sebeplerden dolayı arı kovanına benzettim ben taşımali okulu” (K11)

4.5.1.3 Kategori 3:”Zorluk” Kavramı Olarak Taşımali Eğitim: “Zorluk”

Kategorisinde öğretmenler taşımali eğitim sisteminin öğretmenlerin ve idarecilerin sorumluluğunu artırdığına, taşımali gelen öğrencilerin uyum sorunları yaşadıklarına, evlerinde herhangi bir şey unuttuklarında aynı gün içinde evlerine gidip unuttukları şeyi alma şansına sahip olmadıklarına, taşımali öğrencilerin diğer öğrenciler tarafından dışlandıklarına, küçük yaşta taşımali öğrencilerin öğlenleri okulda yemek yerken zorlandıklarına, yolculuk sırasında zamanların boşa gittiğine, taşımali öğrencilerin alışkın olduğu yaşantılarından ve sosyo-kültürel ortamından zorla koparıldığına değinmişlerdir. Bazı öğretmenler ise okullarındaki taşımali öğrenciler ile diğer öğrenciler arasında soysa-kültürel yapı, yaşam tarzı ve ebeveynlerin eğitim durumları bakımından büyük bir uçurum olduğundan, kırsal yaşama alışkın olan taşımali öğrencilerin şehir yaşamına adapte olmakta zorlandıklarından ve bu durumun birçok olumsuzluğu beraberinde getirdiğinden bahsetmişlerdir. Ayrıca bu olumsuzlukların, öğrencilerin taşıma merkezi okullarda eğitim görmeleri yerine kendi yerleşim yerlerine yapılacak olan okullarda eğitimlerine devam etmeleriyle

ortadan kalkacağını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin “Zorluk” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.49.’da verilmiştir.

Tablo 4.49 Öğretmenlerin “Zorluk” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Zorluk”					
Metafor Adı	Kadın	Erkek	<i>f</i>	%	Taşıma Merkezi Okulda Çalışma Süresi
Devenin Sırtındaki Kambur	1		1	2.04	1 Yıl
Bir Eziyet	1				3 Yıl
Bir Eziyet	1				6 Yıl
Bir Eziyet		1			1 Yıl
			3	6.12	
Korkulu Rüya	1		1	2.04	2 Yıl
Askerlik		1	1	2.04	6 Yıl
Kaplumbağa		1	1	2.04	8 Yıl
Sürgün Edilmiş İnsan	1		1	2.04	7 Yıl
Eziyet ve Çile	1		1	2.04	2 Yıl
Toprağından Koparılmış Çiçek	1		1	2.04	1 Yıl
Deplasmanda Yapılmış Mahalle Maçı	1		1	2.04	2 Yıl
Değirmen	1		1	2.04	3 Yıl
Yorucu Bir Seyahat		1	1	2.04	3 Yıl
Zoraki Bir Süreç	1		1	2.04	1 Yıl
Hastane Hastane Gezen Hasta	1		1	2.04	3 Yıl
Kır Çiçeğinin Vazoda Yetiştirilmesi	1				3 Yıl
TOPLAM	12	4	16	% 32.64	

Zorluk kategorisinde öğretmenler toplam 16 metafor üretmişlerdir. 4 Öğretmen 1 yıldır, 3 öğretmen 2 yıldır, 5 öğretmen 3 yıldır, 2 öğretmen 6 yıldır, bir öğretmen 7 yıldır ve geriye kalan diğer öğretmen ise 8 yıldır taşıma merkezi okulda çalışmaktadır. Üretilen metaforlardan bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim hastane hastane gezen hastaya benzer, çünkü hasta çaresini aramakta, ayrıca en yakınında aramaktadır. Bazı hastalıkların tedavisi bulunduğu yerde yapılamaz ve farklı şehirlere gidip gelmek zorunda kalır. Fakat hasta hem ihtiyaç duyduğu sevdiklerinden hem de alışkın olduğu ortam ve kültürden uzaktır. Ne

doktora derdini anlatabilir ne de doktor tam anlamıyla olaya hâkim olabilir. Hep bir kopukluk var orada. Bu kopukluk ve anlaşılama tedavi olumlu da olumsuzda olsa bu iletişimsizlik sessizce sürer.” (K21)

“Taşımali eğitim devenin sırtındaki kambura benzer, çünkü öğretmenlerin sorumluluğunu artırır. Öğretmen dersteki uğraşlarının yanında öğrencilerin taşınmasındaki mesuliyeti de almak zorundadır. Ayrıca taşımaliadaki bir aksaklık öğretmenin dersini de sekteye uğratar. Çünkü öğrenci gelemeyince öğretmen konu anlatımında sıkıntı yaşar. Bir diğer olumsuzluğu da öğretmen-veli ilişkisini yok olma noktasına getirir. Taşımali öğrencilerin velilerini öğretmen ya hiç görmez ya da senede bir defa karşılaşır. Bu da öğrencinin başarısındaki veli-öğretmen işbirliğini ortadan kaldırır. Farklı yerlerden gelen kişilerin köylerinde aldıkları eğitim çok farklı olacağından taşımali yerde çalışan öğretmenin sorumluluğu fazladır.” (K3)

“Taşımali eğitim korkulu rüyaya benzer, çünkü servis, yemek sorunu var. 4+4+4 ‘den sonra öğrenciler bir saat daha (gereksiz yere) okulda kalıyorlar bu yüzden disiplin sorunu oluşuyor. Taşımali eğitim, öğretmen ve öğrenci için ekstra yük getiriyor. Öğrenciler ailelerinden uzakta, farklı ortamlarda eğitim görüyor. Ödevlerini unuttuklarında getirebilme olanakları yok. Servislerde aksaklıklar olabiliyor. Öğrenciler arasında “Taşımali” ayrımı yapılıyor. Küçük yaştaki öğrencilerde yemek büyük problem. Öğretmenler servisteki öğrencileri tek tek saymak ve onları servise bindirmek zorunda. Bu da öğretmenler için ekstra yük (zaten fazlasıyla evrak işimiz var). Yönetim için de çok fazla iş yükü. (yemek ihalesi, servis ihalesi, şoförlerin evrakları vb.) Taşımali eğitim kâbus.” (K8)

“Taşımali eğitim sürgün edilmiş insana benzer, çünkü yaşadığı yerden, ortamdaki zorla koparılıyorlar.” (K19)

“Taşımali eğitim eziyet ve çileye benzer, çünkü çocuklar sabahın erken saatlerinde kalkıp yollara düşüyor. Bu durum hem aile hem çocuk için eziyet oluyor. Oysaki kendi köyünde ya da yakın bir köyde okula gitseler maddi olarak da daha az yük olur. Ayrıca burada çocuklar arasında da büyük farklılıklar oluyor. Çocukların arasında kültürel ve ekonomik olarak da büyük uçurumlar var. Bu durum hem öğrenciyi hem de öğretmeni zor durumda bırakıyor.” (K23)

“Taşımali eğitim kır çiçeğinin vazoda yetiştirilmeye çalışılmasına benzer, çünkü bu olay hem çocuk için zor bir olay, hem de geldiği yerdeki çocuklar için zor. Kendi köyünde okul olup da orada okusa, kendi ekonomik ve sosyokültürel yapısına uygun arkadaşlarıyla okusa çocuğa daha faydalı bir eğitim verileceğini düşünüyorum. Bu konuda bizim okulumuzda büyük bir uçurum. Sınıflarda ya memur çocuğu ya da taşımali öğrenciler var. Bu her iki tarafında rahatsızlık hissetmesine sebebiyet veriyor.”(K22)

4.5.1.4. Kategori 4: “Yolculuk” kavramı Olarak Taşımali Eğitim:

Öğretmenler “Yolculuk” kategorisinde taşıma araçlarıyla öğrencilerin yaşadıkları yerden taşıma merkezi okula yapılan yolculuk sürecine, bu yolculuğun yorucu ve yıpratıcı olduğuna, öğrencilerin yolculuk yaparak yeni bir ortama geldiklerine, yeni ortamda yeni yeni arkadaşlıklar kurduklarına değinmişlerdir.

Öğretmenlerin “Yolculuk ” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.50.’de verilmiştir.

Tablo 4.50. Öğretmenlerin “Yolculuk” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Yolculuk ”					
Metafor Adı	Kadın	Erkek	f	%	Taşıma Merkezi Okulda Çalışma Süresi
Onun Arabası Var		1	1	2.04	4 Yıl
Misafir		1	1	2.04	3 Yıl
Göçmen Kuşlar		1	1	2.04	3 Yıl
Yolculuk	1		1	2.04	2 Yıl
Büyükşehir Ulaşımı		1	1	2.04	2 Yıl
Göç Etmek	1		1	2.04	4 Yıl
Toplu Taşıma Aracı	1		1	2.04	1 Yıl
TOPLAM	3	4	7	% 14.28	

Öğretmenler “yolculuk” kategorisinde toplam 7 metafor üretmişlerdir. 2 öğretmen 4 yıldır, 2 öğretmen 3 yıldır, 2 öğretmen 2 yıldır ve geriye kalan 1 öğretmen ise 1 yıldır taşıma merkezi bir okulda görev yapmaktadır. Yolculuk kategorisinde oluşturulan metaforlardan bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim göçmen kuşlara benzer, çünkü sabah gelir, akşam giderler.”(K15)

“Taşımali eğitim büyükşehir ulaşımına benzer, çünkü büyükşehirlerde de öğrenciler okullarına gitmek, ulaşmak için uzun mesafeler kat ederler. Ama oradaki öğrenciler daha iyi şartlarda eğitim görürler.”(30)

“Taşımali eğitim göç etmeye benzer, çünkü hayalleriyle, fikirleriyle çocuklar ev ortamından, köylerinden okula, arkadaşlarının yanına yeni bir ortama gelir ve bu sürece alışmak zaman alır. Ama yeni insanlar, farklı kişilerle bir arada olmak da diğer taraftan heyecan verici olandır. Duygular, bilgiler, düşünceler, arkadaşlıklar hep birlikte düzenlenmek için yola çıkar ve şekillenir.”(K35)

4.5.1.5. Kategori 5: “Arada Kalmışlık” Kavramı Olarak Taşımali Eğitim:

“Arada Kalmışlık” kategorisinde öğretmenler, taşımali eğitim öğrencilerinin taşıma merkezi okullarda uyum sorunu yaşadıklarına, sosyalleşemediklerine, ne şehir hayatına tam uyum sağlayabildiklerine ne de köydeki yaşantılarını tam olarak şehir merkezindeki okullara taşıyabildiklerine ve bu durumun onlarda kişilik bozukluklarının görülmesine neden olduğuna değinmişlerdir.

Öğretmenlerin “Arada Kalmışlık” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.51.’de verilmiştir.

Tablo 4.51. Öğretmenlerin “Arada Kalmışlık” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Arada Kalmışlık”					
Metafor Adı	Kadın	Erkek	f	%	Taşıma Merkezi Okulda Çalışma Süresi
Almanyacı	1		1	2.04	7 Yıl
Arada Kalmış Bir Üvey Çocuk	1		1	2.04	6 Yıl
Gurbetçi		1	1	2.04	5 Yıl
TOPLAM	2	1	3	% 6.12	

Arada Kalmışlık kategorisine ilişkin toplam 3 metafor üretilmiştir. Öğretmenlerden birincisi 7 yıldır, ikincisi 6 yıldır ve üçüncüsü ise 5 yıldır taşıma merkezi bir okulda görev yapmaktadır. Oluşturulan metaforlardan bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim gurbetçilere benzer, çünkü gurbetçiler kendi memleketinin vatandaşı gibi hisseder ne de başka memleketin vatandaşı gibi hisseder. Taşımali gelen öğrenciler de sürekli olarak uyum problemi, arkadaşlık kuramama, sosyalleşememe gibi problemler yaşar.”(K50)

“Taşımali eğitim arada kalmış bir üvey çocuğa benzer, çünkü evde ailesinden yeterli ilgiyi göremez, tatmin olamaz. Okulda ise ne şehirli ne de köylü. Arada kalmıştır.”(K20)

4.5.1.6. Kategori 6: “Amacına Ulaşmayan Bir Uğraş” Kavramı Olarak

Taşımali Eğitim: “Amacına Ulaşmayan Bir Uğraş” kategorisinde öğretmenler taşımali eğitim sistemi ile okuyan öğrencilere birçok imkânın sunulduğu halde diğer öğrenciler ile aralarında olumsuz yönde farklar oluştuğuna, verilen çabanın, yapılan harcamaların boşuna olduğuna değinmişlerdir.

Öğretmenlerin “Amacına Ulaşmayan Bir Uğraş” kategorisine ilişkin oluşturdukları metaforların frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.52.’de verilmiştir.

Tablo 4.52. Öğretmenlerin “Amacına Ulaşmayan Bir Uğraş” Kategorisine İlişkin Verileri

Temel Kategori: “Amacına Ulaşmayan Bir Uğraş”					
Metafor Adı	Kadın	Erkek	F	%	Taşıma Merkezi Bir Okulda Çalışma Süresi
Sera Yetiştiriciliği		1	1	2.04	4 Yıl
Kuyu	1		1	2.04	3 Yıl
Asalak Bir Solucan	1		1	2.04	3 Yıl
Havuz problemleri	1		1	2.04	3 Yıl
TOPLAM	3	1	4	% 8.16	

Öğretmenler, “Amacına Ulaşmayan Bir Uğraş” kategorisine ilişkin 4 metafor oluşturmuşlardır. Öğretmenlerden 3’ü 3 yıldır, 1’i ise 4 yıldır taşıma merkezi bir okulda görev yapmaktadır. Oluşturulan metaforlardan bazıları şunlardır:

“Taşımali eğitim sera yetiştiriciliğine benzer, çünkü sosyal, fiziksel ve kültürel açıdan eğitime elverişli olmayan bölgelerdeki öğrenciler herhangi bir ayırım gözetmeksizin bu şartların mümkün mertebe sağlandığı yapay ortamlarda toplanıp yetiştirilmeye çalışılmaktadır. Burada orijinal tat, koku ve lezzetten yoksun yetişen sera ürünleri gibi toplu taşımayla yetişen öğrenciler de bilgi, uygulama ve zihinsel gelişimleri açısından orijinallerinden uzak ve yoksun kalmaktadırlar.” (K46)

“Taşımali eğitim kuyuya benzer, çünkü kuyuya düşen bir insan ne kadar çırpınsa da bir şey elde edemez. Taşımali gelen öğrenciler de birleştirilmiş sınıflı okullarda okuduğu için ne kadar çabalasalar da eğitimsel olarak olumlu sonuç elde edemezler.” (K42)

Araştırmaya katılan öğretmenlerin oluşturdukları metaforlar cinsiyete göre incelendiğinde bayan öğretmenler toplamda 30 geçerli metafor üretmişlerdir. Bayanlar 12 metafor ile en fazla “Zorluk” kategorisinde metafor üretmişlerdir. En az metaforu ise 2’şer metaforla “Bir Bütünün Parçası” ve “Arada Kalmışlık” kategorilerinde üretmişlerdir.

Erkek öğretmenler ise toplamda 19 geçerli metafor üretmişlerdir. Erkek öğretmenler 5 metafor ile en fazla “Bir Bütünün Parçası” kategorisinde metafor üretmişlerdir. En az metaforu ise birer metaforla “Arada Kalmışlık” ve “ Amacına Ulaşmayan Bir Uğraş” kategorilerinde üretmişlerdir.

Öğretmenlerin taşınmalı eğitime ilişkin oluşturdukları metaforlar genel olarak değerlendirildiğinde öğretmenlerin % 32.6’sı 16 metaforla en fazla “Zorluk” kategorisinde metafor üretmişlerdir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin taşıma merkezi okullarda çalışma süreleri ile taşınmalı eğitim kavramına yönelik oluşturdukları metaforlar arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Elde edilen bu veri ışığında öğretmenlere göre taşınmalı eğitim denince ilk akla gelen kavram zorluktur. Öğretmenler taşınmalı eğitim sisteminin öğretmenlerin ve idarecilerin sorumluluğunu artırdığına, taşınmalı gelen öğrencilerin uyum sorunları yaşadıklarına, evlerinde herhangi bir şey unuttuklarında aynı gün içinde evlerine gidip unuttukları şeyi alma şansına sahip olmadıklarına, taşınmalı öğrencilerin diğer öğrenciler tarafından dışlandıklarına, küçük yaştaki taşınmalı öğrencilerin öğlenleri okulda yemek yerken zorlandıklarına, yolculuk sırasında zamanların boşa gittiğine, taşınmalı öğrencilerin alışkın olduğu yaşantılarından ve sosyo-kültürel ortamından zorla koparıldığına değinmişlerdir. Bazı öğretmenler ise okullarındaki taşınmalı öğrenciler ile diğer öğrenciler arasında soysa-kültürel yapı, yaşam tarzı ve ebebeynlerin eğitim durumları bakımından büyük bir uçurum olduğundan, kırsal yaşama alışkın olan taşınmalı öğrencilerin şehir yaşamına adapte olmakta zorlandıklarından ve bu durumun birçok olumsuzluğu beraberinde getirdiğinden bahsetmişlerdir. Ağırkaya (2010) tarafından taşınmalı eğitim uygulamasında öğretmenler ve öğrencilerin karşılaştıkları sorunları belirlemek amacıyla gerçekleştirilen araştırmada da öğrencilerin eğitim, sosyal uyum, kültürlenme süreçleri konusunda öğretmenlere çok fazla görev verilmesinden dolayı olumsuz yönde etkilendikleri belirtilmiştir.

BÖLÜM V

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma

Araştırmada taşınmalı eğitim sayesinde öğrencilerin daha iyi eğitim görme fırsatı buldukları, taşıma merkezi okullarda teknolojik olarak her türlü eğitim materyallerine sahip oldukları, öğrencilerin köylerinde birleştirilmiş sınıflı okullarda okurlarken şimdi taşıma merkezi okullarda müstakil sınıflarda eğitim gördükleri belirtilmiştir. Fakat öğrenciler öğle aralarında verilen yemeklerin iyi olmadığından, yemeklerin soğuk olduğundan ve annelerinin yaptığı yemeklerin yerini tutmadığından bahsetmişlerdir.

Altunsaray'ın (1996) yaptığı araştırmada taşınmalı eğitim uygulamasının öğrencilerinin eğitim kalitesini artırdığı fakat öğrencilerin, yemeklerin düzgün olmaması konusunda ve taşıma merkezi okulların donanımsal yönden yetersiz olmaları konusunda sıkıntılar çektiği, Milli Eğitim Müdürlüğü ve Valiliğin bu konularda gerekenleri yapmadığı ortaya çıkmıştır.

Araştırmada öğrenciler evlerinden ve ailelerinden uzakta eğitim gördüklerinden bu durumun yalnızlık ve can sıkıntısı gibi olumsuz duyguları hissetmelerine neden olduğundan bahsetmişlerdir. Öğrenciler, sürekli yolculuk yapmanın ve yaşadıkları yerden taşıma merkezi okula olan mesafenin uzun olmasının onlarda yorgun ve mutsuz olma gibi olumsuz duygular yaşattığından bahsedilmiştir.

Şan (2010) tarafından yapılan araştırmada taşıma merkezi ile öğrencinin geldiği köy arasındaki mesafe uzadıkça öğrencilerin taşınmalı eğitime ilişkin düşüncelerinin kötü yönde değiştiği ortaya çıkmıştır.

Araştırmada öğretmenler, taşınmalı eğitim sistemi ile okuyan öğrencilere birçok imkânın sağlandığı halde diğer öğrenciler ile aralarında olumsuz yönde farklar oluştuğuna, verilen çabanın, yapılan harcamaların boşuna olduğuna değinmişlerdir. Taşınmalı öğrenciler ise birleştirilmiş sınıflı okullardan geldikleri için eğitimsel

temellerinin normal eğitim yoluyla eğitimini devam ettiren öğrencilere göre düşük olduğundan, ne kadar çaba gösterecekler de aradaki farkın kapanamayacağından bahsetmişlerdir.

Taşkıran'ın (2000) yaptığı çalışmada normal eğitim gören öğrencilerin taşımali eğitim öğrencilerine göre akademik başarılarının yüksek olduğu, normal eğitim gören kız öğrencilerin akademik başarılarının daha yüksek gurubu oluşturduğunu, taşımali yolla eğitim-öğretim gören erkek öğrencilerin ise akademik başarıları düşük gurubu oluşturduğu ortaya çıkmıştır.

Araştırmada taşımali eğitim yoluyla eğitimlerini devam ettiren öğrencilerin diğer öğrencilere göre okulda yapılan etkinliklere katılmada çekimser davrandıkları belirtilmiştir. Ayrıca servis şoförlerinin öğrencilere kaba davrandıkları, şoförlerin servise köyden vatandaşları aldığı belirtilmiştir.

Recepoglu (2006) tarafından yapılan araştırmada taşımali öğrencilerin sosyal ve sportif etkinliklere gerektiği gibi katılmadıkları yönetici, öğretmen ve öğrenciler tarafından belirtilmiştir. Öğrenciler, taşıma yapan servislerde emniyet kemerinin olmadığını, şoförlerin sigara içtiklerini ve araca öğrencilerin dışında kişilerin de alındığını dile getirmişlerdir.

Araştırmada, araştırmaya katılan öğrenciler kış mevsiminde servislerle yolculuk yaparken zorlandıklarına, servislerin kışın çalışmadığına, bazen yolda kaldıklarına ve okula gidemediklerine, üşüdüklerine değinmişlerdir.

Kabaş'ın (2006) yaptığı çalışmaya göre, taşımali yolla eğitim gören çocukların velileri taşımali eğitimin ekstra bir külfete neden olmadığı konusunda genel fikir bildirmişlerdir. Yönetici, öğretmen ve veliler ise kış mevsiminde yolların bozulmasının taşımali eğitim sürecini güçleştirdiğini bildirmişlerdir.

Araştırmada öğretmenler, taşımali öğrencilerin taşıma merkezi okullarda uyum sorunu yaşadıklarına, sosyalleşemediklerine, ne şehir hayatına tam uyum sağlayabildiklerine ne de köydeki yaşantılarını tam olarak şehir merkezindeki okullara taşıyabildiklerine ve bu durumun onlarda kişilik bozukluklarına neden olduğuna değinmişlerdir. Taşımali öğrenciler ise yaşadıkları yerlerden ayrılınca

kendilerini terk edilmiş, mutsuz ve yalnız hissettiklerini, üzüldüklerini belirtmişlerdir.

Yalçın (2006) tarafından gerçekleştirilen çalışmada taşınmalı öğrenciler ile yerleşik eğitim yapan öğrenciler arasında toplumsallaşma boyutu açısından farklar ortaya çıkmıştır. Taşınmalı eğitim öğrencilerinin okulla ilgili etkinliklere katılmakta çekindikleri ve bu öğrencilerin evleri ile okul arasındaki uzaklık öğrencilerin yalnızlık hissine kapılmalarına neden olduğu ortaya çıkmıştır.

Araştırmada taşınmalı öğrenciler yolculuk sırasında mide bulantısı, karın ağrısı ve baş ağrısı gibi rahatsızlıklar yaşadıklarından bahsetmişlerdir.

Kefeli (2005) tarafından yapılan araştırmaya göre taşınmalı ilköğretim öğrencileri ile YİBO öğrencilerinin öğleden sonraki derslere motive olmakta zorluk çektikleri, okuldayken öğrencilerin en fazla hissettiği rahatsızlığın baş ağrısı olduğu ve bu rahatsızlığı da en fazla yatılı ilköğretim öğrencilerinde ortaya çıktığına değinilmiştir.

Araştırmada taşınmalı öğrenciler yolculuk yapmaktan, sabahları erkenden kalkmaktan sıkıldıklarına ve kendi yaşadıkları yerlerde okul olsa geç kalma, üşüme, sabahları erkenden kalkma gibi sorunların yaşanmayacağına değinmişlerdir.

Boğa'nın (2010) yaptığı çalışmada taşınmalı eğitim uygulamasının öğrencisi taşınan köylerdeki bireylerde endişe yarattığı ve göçe neden olduğunu ve öğrencilerin taşıma merkezi okullara taşınmaları yerine köylerinde eğitim görmek istediklerini belirtmişlerdir.

Araştırmada öğrenciler taşınmalı eğitim sürecinin yaralanmalara veya ölümlere sebep olabilecek tehlikeli bir süreç olduğuna değinmişlerdir. Ayrıca bazı öğrenci servislerinin eski olduğu için ısınmadığından bahsetmişlerdir.

Turan (2011) tarafından gerçekleştirilen çalışmaya göre taşıma yapılan araçlar yönetici ve öğrencilere göre orta düzeyde güvenilir olduğu ortaya çıkmıştır.

Araştırmada öğrenciler, taşınmalı eğitim sayesinde farklı köylerden gelen öğrencilerle, taşıma merkezi okullardaki öğretmenleriyle tanıştıklarını, arkadaşlıklar

kurduklarını ifade etmişlerdir. Taşımali eğitim sayesinde sosyalleştiklerini belirtmişlerdir. Taşımali öğrenciler, diğere öğrencilere göre sabahları daha erken kalktıkları için uykularını tam alamadıkları ve uykulu uykulu sabah kahvaltısı yapamadıklarını belirtmişlerdir. Aç karnına yolculuk yaparak okula geldikleri için kendilerini halsiz hissettiklerini ve bu nedenle ilk iki dersten bir şey anlamadıklarını ifade etmişlerdir. Taşıma merkezi okullarda görev yapan öğretmenler, taşımali eğitim sisteminde öğretmen-veli ilişkisini olmadığını, öğretmenin taşımali öğrencilerin velileriyle ya senede bir defa görüştiklerini ya da hiç görüşemediklerini, bu durumun ise öğrencinin başarısındaki veli-öğretmen işbirliğini ortadan kaldırdığını belirtmişlerdir.

Bilek ve Kale'nin (2012) yaptıkları araştırmaya göre Taşımali ilköğretim uygulaması ile kırsaldan gelen öğrenciler daha çok bireyle iletişim kurma şansına sahip oldukları için taşımali öğrencilerin sosyalleşme düzeyleri artmaktadır. Taşımali eğitimde akademik başarıyı düşüren sebeplerin başında öğrencilerin köylerinden taşıma merkezi okula servislerle taşınırken yorgun düşmeleri gelmektedir. Ayrıca taşımali eğitim yoluyla eğitim gören öğrencileri okula gelmek için sabahleyin erkenden kalkıyor olması kahvaltılarını düzgün yapamamalarına neden olmaktadır ve bu durum da taşımali öğrencilerin gelişimsel süreç ve akademik başarılarında olumsuzluklar yaratmaktadır. Taşımali eğitim uygulamasında karşılaşılan diğere bir sorun da öğrencilerin velileriyle okul arasındaki iletişimin az olmasıdır.

Araştırmada taşımali eğitim sistemi sayesinde kız öğrencilerin eğitimlerini devam ettirme, böylelikle iyi bir eğitim alarak hayallerini gerçekleştirme fırsatını elde ettikleri belirtilmiştir.

Aksu ve Kaya (2004) tarafından gerçekleştirilen araştırmaya göre taşımali eğitim sistemi kızların eğitim öğretim sürecine daha fazla katılmalarına olanak sağlamaktadır.

Araştırmada öğretmenler, taşımali eğitim sistemiyle birlikte taşıma merkezinde çalışan tüm personelin iş yükünün arttığı, taşımali eğitim ile birlikte öğretmenlere; öğrenci servislerini kontrol etme, öğlen yemeğinde öğrencilerin düzenini sağlama gibi sorumluluklar yüklenildiğini bildirilmişlerdir. Ayrıca bu sistemin idarecilere de yemek ihalesi, servis ihalesi, şoförlerin evrakları ve takibi gibi

sorumluluklar getirdiği belirtilmiştir. Yapılan çalışmada rretmenler taşımalı eğitim sisteminin devlete bir yük getirdiğine fakat yapılan çaba ve harcamaların boşuna olduğuna değinmişlerdir.

Küçükoğlu A. ve Küçükoğlu K. (2006) tarafından yapılan araştırmaya göre taşımalı eğitimle birlikte rretmenlerin işi zorlaştı ve idarecilerin yönetimle ilgili işi yükü çoğaldı. Bu sistem birleştirilmiş sınıf uygulamasını azaltmıştır. Taşımalı eğitim sistemi gözle görülür şekilde akademik başarı sağlamamakla birlikte eğitimsel harcamaları azaltma gibi birçok soruna da çözüm sunmamıştır.

5.2. Sonuç

Bu bölümde araştırmadan elde edilen bulgulara ait sonuçlar yer almaktadır.

Araştırmaya katılan 5. sınıf öğrencileri taşımalı eğitime ilişkin 5 kategoride metafor üretmişlerdir. Bu kategoriler yolculuk, eğitim-ğretim, sevgi, zorluk ve eğlencedir. 5. sınıf öğrencileri en fazla yolculuk kategorisinde metafor retmişleridir ve taşımalı eğitimi yolculuk kategorisinde; otobüs, taşınma, yolculuk, yolculuk ve eğitim, gidip gelmek, servisli okullar, seyahat etmek, bir yere ulaşmak, servisle okula gitmek, işi yeri, g, ulaşım, eğitim yolculuğu, macera yolculuğu, heyecanlı yolculuk, uzak bir yer, başka bir yerde eğitim ve yük taşımaya benzetmişlerdir. Araştırmaya katılan 5. sınıf ğrencilerinin taşımalı eğitimi sıkıcı, tehlikeli, maceralı bir yolculuk süreci olarak gördükleri belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan 6. sınıf öğrencileri taşımalı eğitime ilişkin 8 kategoride metafor üretmişlerdir. Bu kategoriler yolculuk yapmak, eğitim almak, güven, zorluk, eğlenmek, tehlike, sevgi ve özlemdir. 6. sınıf öğrencileri en fazla yolculuk yapmak kategorisinde metafor üretmişlerdir ve taşımalı eğitimi; yolculuk, işçilik, yolculuklu eğitim, seyahat, başka bir yere uçmak, gidip gelmeli eğitim, tren, servis, otobüsle gidip gelmek, otobüs, minibüsle gelmek, guguklu saat, minibüs, kısa yoldan gelmek, oradan oraya gitmek, kısa yolculuk, hayat, okula yayan gelmemek, uzun bir yolculuk, bir köyden bir köye gitmek, her gün köyden yolculuk yapmak ve okula gidip gelmeye, seyahat etmeye, bir yerden başka bir yere gitmeye, okul taşıtlarına, hayat gibi devam eden bir sürece benzediğine belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan 6. sınıf öğrencileri yolculuk yapma kategorisinde oluşturdukları metaforlarda kışın

yolculuk yaparlarken zorlandıklarından, üşüdüklerinden, bazen servislerinin bozulduğu ve traktörler yardımıyla okula geldiklerinden bahsetmişlerdir.

Araştırmaya katılan 7. sınıf öğrencileri taşımali eğitime ilişkin 12 kategoride metafor üretmişlerdir. Bu kategoriler yolculuk, zorluk, eğitim almak, sıkıcı bir süreç, sevgi, iyi bir gelecek, güven, çalışmak, okul eşyası, eğlence, boşa giden zaman ve çelişkidir. 7. sınıf öğrencileri en çok yolculuk kategorisinde metafor üretmişlerdir ve taşımali eğitimi; otobüs yolculuğu, servis, yol, göç etmek, taşınmak, yolculuk, seyahat, otobüsler, kargo uçağı, işçi, sabah işe gidenlere, uzak diyarlara yolculuk, transit, at arabası, arabayla gezmek, minibüs, getir götür işi ve yürümemeye benzetmişlerdir. Araştırmaya katılan 7. sınıf öğrencileri yolculuk kategorisinde oluşturdukları metaforlarda senelerdir servisle yolculuk yaptığı için çok sıkıldıkları, sabahları çok erken kalktıkları, servislerin bazen kendilerini çok beklettiğı ve üşüdükleri, yolculuk sırasında midelerinin bulandıkları belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan 8. sınıf öğrencileri taşımali eğitime ilişkin 11 kategoride metafor üretmişlerdir. Bu kategoriler yolculuk yapmak, zorluk, eğitim almak, fırsat, ayrımcılık, iyi bir gelecek için zorluklara katlanmak, mutluluk, işe gitmek, eğlence, yorulmak ve sosyalleşmektir. 8. sınıf öğrencileri en fazla yolculuk yapmak kategorisinde metafor üretmişlerdir ve taşımali eğitimi; seyahat etmek, köy arabası, yolculuk/yolculuk yapmak, toplu taşıma aracı, her gün şehre gitmek, otobüs, yolculuklu eğitim, göç, göçmen kuşlar, uçak, güneş, kısa süreli tren yolculuğu, gidip gelmek ve toplu taşımaya benzetmişlerdir. Araştırmaya katılan 8. sınıf öğrencileri yolculuk yapmak kategorisinde oluşturdukları metaforlarda kışın servislerin yolda kaldıklarından, sabah bazen servisleri kaçırdıklarından, her gün servislerle aynı yoldan gidip geldiklerinden ve bu durumun onlar için çok sıkıcı olduğundan bahsetmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğretmenler taşımali eğitime ilişkin 6 kategoride metafor üretmişlerdir. Bu kategoriler zorluk, fırsat, yolculuk, bir bütünün parçası, amacına ulaşmayan bir uğraş ve arada kalmışlıktır. Öğretmenler en fazla zorluk kategorisinde metafor üretmişlerdir ve taşımali eğitimi; devenin sırtındaki kambur, eziyet, korkulu rüya, askerlik, kaplumbağa, sürgün edilmiş insan, hastane hastane gezen hasta, kır çiçeğinin vazoda yetiştirilmesi, eziyet ve çile, toprağından koparılmış çocuk,

deplasmanda yapılan bir mahalle maçı, değirmen, yorucu bir seyahat ve zoraki bir sürece benzetmişlerdir. Araştırmaya katılan öğretmenler zorluk kategorisinde oluşturdukları metaforlarda taşımali eğitim sisteminin öğretmenlere ve idarecilere fazladan sorumluluk getirdiğinden, taşımali öğrencilerin uyum sorunları yaşadıklarından, taşımali öğrencilerin diğeri öğrenciler tarafından dışlandıklarından, küçük yaştaki taşımali öğrencilerin öğlenleri okulda yemek yerken zorlandıklarından, öğrencilerin yolculuk sırasında zamanlarının boşa gittiğinden, taşımali öğrencilerin alışkın olduğu yaşantılarından ve sosyo-kültürel ortamından zorla koparıldığından, taşımali öğrenciler ile diğeri öğrenciler arasında soysa-kültürel yapı, yaşam tarzı ve ailelerinin eğitim durumları bakımından büyük bir uçurum olduğundan, kırsal yaşama alışkın olan taşımali öğrencilerin şehir yaşamına adapte olmakta zorlandıklarından bahsetmişlerdir.

5.3. Öneriler

5.3.1. Uygulayıcılara Yönelik Öneriler

Taşımali eğitim uygulamasındaki olumsuzlukların giderilmesi ve bu uygulamada hedeflenen başarının elde edilebilmesi için bu araştırmadan elde edilen sonuçlara dayalı olarak aşağıdaki konularda düzenlemeler yapılması önerilmektedir:

Araştırmaya katılan 5. sınıf öğrencilerinin metaforlarından elde edilen bulgularda taşımali eğitimi sıkıcı, tehlikeli yolculuk süreci olarak gördükleri belirlenmiştir.

5. sınıf öğrencilerinin gözündeki taşımali eğitim sıkıcı bir süreçtir düşüncesini yıkmak için yolculuk sürecindeki zamanı daha eğlenceli hale getirmek için öğrencilerin sevdikleri müzikleri dinletme, çizgi film izletme gibi etkinlikler yapılmalı.

5. sınıf öğrencileri taşımali eğitim sürecinin tehlikeli bir süreç olduğuna değinmişlerdir. Öğrencilerin taşımali eğitim sürecini tehlikeli bir süreç olarak görmelerini engellemek için yolculuk sürecinde karşılaşılabilecekleri çeşitli olumsuzlukları ve tehlikeleri önleyecek, araç içinde düzeni sağlayacak, öğrencilere araçtan inerken ve araca binerken yardımcı olacak Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliği'nde adı geçen rehber personelin bulunması sağlanmalıdır. Ayrıca

öğrenci servislerinde emniyet kemerleri bulunmalıdır ve rehber personel yolculuk boyunca tüm öğrencilerin emniyet kemerlerini takıp takmadıklarını kontrol etmelidir.

6. sınıf öğrencilerinin metaforlarından elde edilen bulgularda kışın yolculuk yaparlarken zorlandıkları, üşüdükleri, bazen servislerinin bozulduğu ve traktörler yardımıyla okula geldikleri bilgileri elde edilmiştir.

Araştırmaya katılan 6. sınıfların kış mevsiminde yolculuk yaparlarken karşılaştıkları olumsuzlukları önlemek için taşıma yapılan güzergâhtaki yolların daha uygun, kullanışlı ve güvenli hale getirilmesi için ilgili kuruluşlarla Milli Eğitimi Müdürlükleri sürekli işbirliği içinde olmalı. Böylelikle taşınalı öğrenciler özellikle kış mevsiminde yolculuk yaparlarken daha az sorunla karşılaşmış olacaklar.

6. sınıf öğrencileri yolculuk yaparlarken üşüdüklerini belirtmişler. Bu olumsuzluğun giderilmesi için bakımsız ve sürekli arıza çıkaran servis araçları idareciler tarafından öğrencilerin görüşleri doğrultusunda belirlenerek araç sahipleri tarafından güvenlik ve konfor açısından daha iyi konuma getirilmelidir. Taşıma işini yapan araçların Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliği'ne uygun olup olmadığı idareciler tarafından sürekli kontrol edilmeli. Böylece araçlardan kaynaklanan olumsuzluklar giderilmelidir.

Araştırmaya katılan 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin metaforlarından elde edilen bulgulara göre kışın servislerin yolda kaldıkları, sabah bazen servisleri kaçırdıkları, sabahları çok erken kalktıkları, servislerin bazen kendilerini çok beklettikleri ve üşüdükleri her gün servislerle aynı yoldan gidip geldikleri ve bu durumun onlar için çok sıkıcı olduğu bilgileri elde edilmiştir.

7. ve 8. sınıf öğrencileri kışın servislerin yolda kaldığından bahsetmişlerdir. Bu olumsuzluğun giderilmesi için servis şoförlerinin kış gelmeden önce araçlarının kışlık bakımlarını yaptırıp yaptırmadıkları idareciler tarafından kontrol edilmeli ve gereken önlemler kış gelmeden alınmalıdır.

Araştırmaya katılan 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin yolculuk sürecinde sabah çok erken kalktıklarını, bazen servisi kaçırdıklarını, bazen de servis şoförlerinin kendilerini çok beklettiklerini ve bu yüzden çok üşüdüklerini ifade etmişlerdir. Bu

sorunları gidermek için idareciler tarafından servis şoförlerinin, taşımali eğitim planlama komisyonunca belirlenen yol güzergâhına, duraklara ve kalkış saatlerine uyup uymadıkları kontrol edilmeli. Taşıma araçlarının birden çok duraktan öğrenci almaları ve belirlenen saatin dışında hareket etmeleri engellenmelidir. Böylelikle hem öğrenciler boş yere sabahları beklememiş hem de üşümemiş olacaklardır.

7. ve 8. sınıf öğrencileri senelerdir yolculuk yaptıkları için çok sıkıldıklarını ifade etmişlerdir. Bu olumsuzluğun giderilmesi için yolculuk sürecinde öğrencilerin hoşuna gidecek bilmece sorma, fıkra anlatma gibi eğlenceli etkinliklere yer verilmelidir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin metaforlarında taşımali eğitimin sisteminin öğretmenlere ve idarecilere fazladan sorumluluk getirdiği, taşımali öğrencilerin uyum sorunları yaşadıkları, taşımali öğrencilerin diğer öğrenciler tarafından dışlandıkları, küçük yaşta taşımali öğrencilerin öğlenleri okulda yemek yerken zorlandıkları, kırsal yaşama alışkın olan taşımali öğrencilerin şehir yaşamına adapte olmakta zorlandıkları bulgularına ulaşılmıştır.

Öğretmenlerin metaforlarında taşımali eğitimin sisteminin öğretmenlere ve idarecilere fazladan sorumluluk getirdiği belirtilmiştir. İş yükünün azaltılması için her taşıma merkezi okula taşımali eğitim uygulamasının beraberinde getirdiği resmi işleri yürütecek memur ve öğrencilerin yemek yeme ve diğer ihtiyaçlarında yardımcı olacak yardımcı personel görevlendirilmelidir. Böylelikle okul idaresinin ve öğretmenlerin iş yükü azaltılmış olacaktır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin metaforlarında taşımali öğrencilerin uyum sorunları yaşadıkları, kırsal yaşama alışkın olan taşımali öğrencilerin şehir yaşamına adapte olmakta zorlandıkları belirlenmiştir. Taşımali öğrencilerin yaşadıkları uyum sağlayamama, arkadaşlık kuramama, sosyalleşememe gibi sorunların çözülmesi için rehberlik servisi aracılığıyla uyum programları hazırlanmalıdır. Ayrıca okulda düzenlenen sosyal ve eğitsel faaliyetlere taşımali öğrencilerin daha çok katılım göstermeleri sağlanmalıdır ve böylece uyum sağlayamama, arkadaşlık kuramama problemleri giderilmiş olacaktır.

Öğretmenler metaforlarında taşımali öğrencilerin diğer öğrenciler tarafından dışlandığını ifade etmişlerdir. Belirlenen bu olumsuzluğun giderilmesi için diğer

öğrencilerin taşımaları öğrencilere ayrımcılık yapmaları ve baskı kurmaları engellenmeli. Özellikle öğretmen ve idareciler okulda her öğrenciye eşit davranmalı ve bu konuda davranışlarıyla herkese örnek olmalıdırlar.

Araştırmaya katılan öğretmenler tarafından belirlenen bir diğer problem ise küçük yaşta taşımaları öğrencilerin öğlenleri okulda yemek yerken zorlandıklarıdır. Küçük yaşta öğrencilerin yemeklerini yerlerken zorlanmamaları için yemekhanede onlara yardımcı olacak yardımcı personel görevlendirilmelidir. Gerekirse hizmetlilerden biri sadece yemekhaneden sorumlu tutulmalıdır.

5.3.2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler

Bu araştırma Sivas ilinden seçilen taşıma merkezi ortaokulla sınırlıdır. Benzer araştırmalar farklı illerde geniş kapsamlı olarak yapılabilir ve araştırmalardan elde edilen sonuçlar karşılaştırılıp genellemeye gidilebilir.

Araştırmada öğretmenlerin ve öğrencilerin taşımaları eğitim uygulamasına ilişkin metaforları incelenmiştir. İdareciler, veliler gibi farklı okul paydaşlarının da taşımaları eğitim uygulamasına yönelik metaforik algıları incelenebilir ve farklı örneklem gruplarından elde edilen sonuçlar karşılaştırılabilir.

Taşımaları eğitim sisteminin ergenlik psikolojine yansımaları üzerine bir araştırma yapılabilir. Araştırma sonucunda taşımaları eğitim öğrencileri ile diğer öğrencilerin psikolojik yansımalarından elde edilen veriler karşılaştırılabilir.

Taşımaları eğitimin yolculuk sürecinin güvenliğine ilişkin çocuğu taşımaları eğitim yoluyla eğitimini sürdüren veliler üzerinde araştırma yapılabilir.

Taşımaları öğrenciler ile diğer öğrencilerin yaşam doyum düzeyleri üzerine araştırma yapılabilir. Elde edilen veriler karşılaştırılarak genellemeye varılabilir.

Taşımaları öğrencilerin sürekli yolculuk yapmaları ile öğrencilerde çeşitli sağlık problemlerinin görülme düzeyleri arasında herhangi bir ilişki olup olmadığı araştırılabilir.

Taşımaları eğitim öğrencilerinin sürekli yolculuk yapmalarının kişilik gelişimlerine ve bedensel gelişimine etkilerinin neler olduğu konusunda araştırmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Abay, S., Kılıç, D. (2009). Birleştirilmiş Sınıf Uygulamasında Öğretmenlerin Öğrenme-Öğretme Sürecinde Karşılaştığı Problemlere İlişkin Görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(3), 623-654.
- Ada, S., Baysal, Z. N. (2010). *Türk Eğitim Sistemi ve Etkili Okul Yönetimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayınevi.
- Adem, M. (1989). Eğitimin Yasal Temelleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 22(1), 317-345.
- Ağırkaya, A. (2010). *Taşınmalı Eğitim Uygulamasında Öğretmenler ve Öğrencilerin Karşılaştıkları Güçlükler*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Ak, L., Sayıl, M. (2006). Yatılı, Taşınmalı ve Normal Eğitim Yapılan İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Davranış- Uyum Sorunları, Okullarına İlişkin Tutum, Algıladıkları Sosyal Destek ve Okul Başarıları Arasındaki İlişkiler. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(2), 271-300.
- Aksu, M. B., Kaya, A. (2004). Fırsat ve olanak Eşitliğinin Sağlanmasında Bir Adım Olarak Taşınmalı Eğitim: Bir Örnek Olay Çalışması. *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*, 6-9 Temmuz 2004, İnönü Üniversitesi, Eğitim fakültesi Malatya.
- Altunsaray, A. (1996). *Taşınmalı ilköğretim Uygulamasının Değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.

- Arı, A. (2000). *İlköğretim Uygulamalarının Değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Aslan, E. (2012). İmparatorluktan Cumhuriyete Geçiş Sürecinde Ortaöğretim Tarih Programlarında Değişim I: Ortamektep. *Turkish Studies Dergisi* , 7(2), 99-128.
- Aydın, İ. H. (2006). Bir Felsefi Metafor “Yolda Olmak”. *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, 6(1), 9-22.
- Aydın, İ. S., Pehlivan A. (2010). Türkçe Öğretmen Adaylarının “Öğretmen” ve “Öğrenci” Kavramlarına İlişkin Kullandıkları Metaforlar. *Turkish Studies Dergisi*, 5(3), 818-843.
- Başaran, İ. E. (1999). *Eğitime Giriş*. Ankara: Ekinoks Yayınları.
- Beth, S. (2000). *Long School Bus Rides: Their Effect on School Budgets, Family Life, and Student Achievement*. Rural Education Issue Digest. AEL, Inc, Charleston, WV.
- Bıkmaz, F. H. (2006). Yeni İlköğretim Programları ve Öğretmenler. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 39(1), 99-116.
- Bilek, E., Kale, M. (2012). Taşıma Merkezi Okullarda Görev Yapan Öğretmenlerin Görüşlerine Göre Taşımali Eğitim Uygulaması. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(3), 609-632.
- Boğa, M. (2010). *Taşımali ilköğretim Uygulamasının Taşınan Yerleşim Birimlerindeki Köy Halkı ve Velilerin Görüşlerine Göre İncelenmesi (Ankara İli Haymana İlçesi Örneği)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Büyükkaragöz, Ş. (1997). *Program Geliştirme “Kaynak Metinler”*. (Genişletilmiş 2. Baskı) Konya: Kuzucular Ofset.

Cevizci, A. (2010). *Eğitim Sözlüğü*. İstanbul: Say Yayıncılık.

Champ, J. (2002). *The Cold and Bumpy Ride: Busing to School in Rural Saskatchewan During the 1950s*. Prepared for Saskatchewan Western Development Mudeum’s “Winning the Praririe Gamle” 2005 Exhibit.

Cooper, M., Perry, C. (2001). Metaphors are good mirrors: reflecting on change for teacher educators, *Reflective Practice* (pp 41-52). London: Taylor & Francis Ltd.

Çelikten, M. (2006). Kültür ve Öğretmen Metaforları. *Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(21), 269-283.

Çeltikçi, O. (2013). Türkiye- Azerbaycan Eğitim Sistemlerinin Karşılaştırılması Üzerine Bir İnceleme. *Bilim ve Kültür- Uluslararası Kültür Araştırmaları Dergisi*, 2, 40-57.

Demirel, Ö., Kaya, Z. (2007). *Eğitim Bilimlerine Giriş*. Ankara Pegem Akademi Yayıncılık.

Doğan, İ. (2011). *Eğitim Sosyolojisi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.

Dönmez, C. (2005). Atatürk ve Cumhuriyet Döneminde Ortaöğretim. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14, 255-268.

Erdem, A. R., Yaprak, M. (2011). Köy ve İlçe Merkezlerinde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Halkla Etkileşim ve Mesleki Memnuniyet Boyutunda

Karşılaştığı Sorunlar ve Bu Sorunların Performansına Etkisi Konusunda Görüşleri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 26, 151-162.

Frasher, D. (2000, Dec). *Sin, Hope and Optimisim in Children's Metaphors*. Paper presented at the AARE conference, Sydney, Australia.

Girmen P. (2007). *İlköğretim Öğrencilerinin Konuşma ve Yazma Sürecinde Metaforlardan Yararlanma Durumu*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

Gök, F. (2004). Eğitim Hakkı:Türkiye Gerçeği. *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*, 6-9 Temmuz 2004, İnönü Üniversitesi, Eğitim fakültesi Malatya.

Gündüz, M. ve Ocak, G. (2006). Eğitim Fakültesini Yeni Kazanan Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersini Almadan Önce ve Aldıktan Sonra Öğretmenlik Mesleği Hakkındaki Metaforlarının İncelenmesi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(2), 293-309.

Henderson, B. B. (2009). The School Bus: A Neglected Children's Environment. *Journal of Rural Community Psychology*, 12(1),1-11.

Howley, A., Ramage, R. (2005). Parent's Perceptions of Rural School Bus Ride. *Rural Educator. Journal of Research in Rural Education*, 16(1), 51-58.

Işık, H., İlknur, M. (2003). Taşımali İlköğretim Uygulaması ve Bu Uygulamaya Son Verilmesiyle İlgili Veli Görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 11(2), 285-296.

Jensen, D. F. N. (2006). Metaphors as a bridge to understanding educational and social contexts. *International Journal of Qualitative Methods*, 5(1), 1-17.

- Jimerson, L. (2007). *Traveling by School Bus in Consolidated Districts in West Virginia*. A Publication of the Policy Program of the Rural School and Community Trust.
- Kabaş, N. (2006). *Taşımali İlköğretim Uygulamasında Karşılaşılan Sorunlar(Bolu ili Örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Katerina, M., Michael, K. (2009). Exploring Greek Teachers' Beliefs Using Metaphor. *Australian Journal of Teacher Education*, 34(2), 64-82.
- Kefeli, S.(2005). *İlköğretim Uygulamalarının Değerlendirilmesi.Normal,Yatılı ve Taşımali İlköğretim Okullarının Karşılaştırılması(Mudurnu İlçesi Örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Kılıç, D., Şimşek A., Yabancı N., Yaman M. (2007). Taşımali ve Normal Eğitim Kapsamındaki Öğrencilerin Beslenme Durumlarının Değerlendirilmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 36(174), 304-317.
- Kılıç, F. D. (2010). *İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersinde Tarih Konuları Üzerinde Oluşturdukları Metaforların Söylem Analizi Tekniği ile İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.
- Kınay, N. ve Sevim, O. ve Veyis, F. (2012). Öğretmen Adaylarının Türkçeyle İlgili Algılarının Metaforlar Yoluyla Belirlenmesi:Atatürk Üniversitesi Örneği. *Atatürk Üniversitesi, Uluslararası Cumhuriyet Eğitim Dergisi*, 1(1), 38-47.
- Kıncal, R. Y. (2004). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*. Ankara: Nobel Yayıncılık.

- Koçak, O. (2011). *Okul Müdürlerinin; Öğrencilik, Öğretmenlik ve Müdürlük Dönemlerindeki Okul Yöneticiliğine İlişkin Metaforik Algıları*.Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Koçak, Ş. (2002). Neden Taşımalı Eğitim? *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 2(2), 155-169.
- Koçbeker, B. N., Saban A., Saban A. (2006).Öğretmen Adaylarının Öğretmen Kavramına İlişkin Algılarının Metafor Analizi Yoluyla İncelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(2), 461-522.
- Koçkan, Ç. (2004). *Normal ve Taşımalı Eğitim-Öğretim Yapan İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Matematik Dersine Yönelik Tutumlarının Değerlendirilmesi (Kırşehir İl Örneği)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Köksal, Ç. (2010). *İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin, Ebeveynlerinin ve Öğretmenlerinin “Okuma-Yazma” Kavramına Yükledikleri Anlamlar: Metaforik Bir Analiz*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat.
- Köksal, K. (2005). *Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Küçük, A. (2010). *Taşımalı İlköğretim Okullarında Görev Yapan Yönetici ve Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunlar(Aksaray İli Örneği)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Küçüköğlü, A., Küçüköğlü K. (2006). Taşımalı İlköğretim Uygulaması Üzerine Bir Araştırma. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*,13, 11-18.

- Orak, S., Sezer,D., Tozlu, N., Uçak, A., Yeşilyurt, M. (2007). İlköğretimde Taşımali Eğitim Araştırması Van İl Merkezi Örneği. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(19), 197-213.
- Özdemir, O. (2006). Tanzimat'tan Günümüze Modern Eğitim ve Verimlilik. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(32), 100-106.
- Özgün, A. (2007). *İstanbul'da Taşımali Eğitimin Okul-Veli- Öğrenci Açısından Olumlu ve Olumsuz Etkileri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Polat, S. (2010). *İlköğretim 6.-7. Sınıf Öğrencilerinin Matematik Kavramına İlişkin Kullandıkları Metaforlar*. Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmamış Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat.
- Recepoğlu, E. (2006). *Taşımali İlköğretim Uygulamasında Taşıma Merkezi Olan İlköğretim Okullarının Sorunları: Çankırı, Karabük ve Kastamonu İli Örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Saban, A. (2008). İlköğretim I. Kademe Öğrencilerinin Bilgi Kavramına İlişkin Sahip Oldukları Zihinsel İmgeler. *İlköğretim Online Dergisi*, 7(2), 421-455.
- Saban, A. (2008). Okula İlişkin Metaforlar. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 55, 459-496.
- Sönmez, V. (2005). *Eğitim Felsefesi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Şan, A. (2012). *İlköğretimde Taşımali Eğitim Öğrencilerinin Sorunları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

- Taşdemir, M. (2010). *Taşımali Eğitime İlişkin Veli Görüşleri: Sorunlar ve Öneriler (Şile İlçesi Örneği)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Taşkıran, B. (2010). *Taşımali Eğitim Merkezlerinde Öğrenci Başarısının Çeşitli Değişkenler Açısından Karşılaştırılması*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Tepe, N. (2011). *Taşımali İlköğretim Okullarında Okuyan Öğrencilerin Beslenme Sorunları Üzerine Öğretmen Görüşleri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Turan, S. (2011). *Taşımali İlköğretim Uygulamasında Karşılaşılan Güçlükler*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Uluğ, F. (1998). Eğitim Sisteminde Değişime Yapısal Uyum Sorunları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 4(2), 153-166.
- Ülker, Y. (2009). *Taşımali ilköğretim Uygulamasının Genel Durumu ve Değerlendirilmesi (Muğla İli Örneği)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla.
- Varış, F. (1996). *Eğitimde Program Geliştirme "Teori ve İlkeler"*. Ankara: Alkım Yayıncılık.
- Yalçın, K. Y.(2006). *Yerleşik ve Taşımali Eğitim Yapan İlköğretim Okullarındaki Öğrencilerin Toplumsallaşmasında Beden Eğitimi ve Sporun Önemi (Kütahya İli Örneği)*.Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.

Yüce, S. (2008). *Taşımalı Eğitim-Öğretim Yapan İlköğretim Okullarındaki İkinci Kademe Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Derslerine Yönelik Tutumlarının Değerlendirilmesi (Sincan Örneği)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Zars, B. (1998). *Long Rides, Tough Hides : Enduring Long School Bus Rides*. Rural Challenge Policy Program Randolph, VT.

Yararlanılan İnternet Siteleri

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirisi.(2013, Eylül 30).

<http://www.tbmm.gov.tr/komisyon/insanhaklari/pdf01/203-208.pdf>

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Bildirisi. (2013, Eylül 30).

<http://ibbcocukmeclisi.ibb.gov.tr/cocukhaklari.aspx>

27 Mart 1953 tarihli Danimarka Kraliyet Anayasası.(2013,Kasım 1).

<http://www.turkhukuksitesi.com/showthread.php?t=65924>

Taşımalı Eğitim Yönetmeliği.(2013, Kasım 25).

<http://mevzuat.meb.gov.tr/html/69.html>

Türkiye Cumhuriyeti 1924 Anayasası.(2013, Kasım 1).

<http://www.tbmm.gov.tr/anayasa/anayasa24.htm>

Türkiye Cumhuriyeti 1961 Anayasası.(2013, Kasım 3).

<http://www.tbmm.gov.tr/anayasa/anayasa61.htm>.

İlköğretim ve Eğitim Kanunu. (2013, Kasım 4).

<http://mevzuat.meb.gov.tr/html/24.html>

12 yıllık zorunlu eğitim. (2013, Kasım 4).

<http://tegm.meb.gov.tr/www/12-yillik-zorunlu-egitime-yonelik-uygulamalar-konulu-genelge/icerik/6>

1982 Türkiye Cumhuriyeti Anayasası. (2013, Kasım 3).

<http://www.anayasa.gen.tr/1982ay.htm>

6287 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununda Yapılan Değişiklikler. (2013, Kasım 4).

<http://tegm.meb.gov.tr/www/12-yillik-zorunlu-egitime-yonelik-uygulamalar-konulu-genelge/icerik/6>

Milli Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim 2012-2013. (2013, Aralık 1).

<http://sgb.meb.gov.tr/www/milli-egitim-istatistikleri-orgun-egitim-2012-2013/icerik/79>

TUIK verilerine göre illerin 2012 yılında nüfusu, aldığı göç, verdiği göç ve net göç hızı. (2013, Kasım 24).

<http://tuikapp.tuik.gov.tr/adnksdagitapp/adnks.zul?kod=4>

Türkiye İstatistik Kurumu Verilerine Göre il ve ilçe merkezi nüfusları- belde ve köylerin nüfusları ile ülkenin genel nüfusu. (2013, Kasım 24).

<http://www.tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=temelist>

Türk Milli Eğitim Sistemi (2013, Aralık 10).

<http://mevzuat.meb.gov.tr/html/88.html>

EKLER**EK-1 : Araştırma İzin Belgesi**

T.C.
SİVAS VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 92255297/605.01/3533956

25/11/2013

Konu: Araştırma İzni

(Yük. Lis..Öğrc. Murat KAYHAN)

VALİLİK MAKAMINA

- İlgi : a) Cumhuriyet Üniversitesi Rektörlüğünün 11/10/2013 Tarihli ve 74817733-044-2554-5125 Sayılı Yazısı.
b) Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 07/03/2012 Tarihli B.08.0.YET.00.20.00.0-3616 Sayılı 2012/13 No'lu Genelgesi.
c) Valilik Makamının 11/01/2013 Tarihli ve 92255297-605-851 Sayılı Onayı.

Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi Murat KAYHAN, "Öğretmen ve Öğrencilerin Taşınabilir Eğitim Uygulamasına İlişkin Metaforlarının İncelenmesi" konulu araştırma çalışması kapsamında, İlimiz Merkez İlçede bulunan Demirçelik OO, Durdulu OO, Hanlı OO, Ozmuş OO, TOKİ Şehit Uzman Çavuş Bahattin Erturhan OO'ndaki öğretmen ve öğrencilere yönelik anket uygulaması yapmak istemektedir.

İlgi (a) yazı ekindeki anket soruları, Valilik Makamının İlgi (c) Onayı ile oluşturulan Araştırma Değerlendirme Komisyonu tarafından incelenmiş olup anketin, İlimiz Merkez İlçede bulunan Demirçelik OO, Durdulu OO, Hanlı OO, Ozmuş OO, TOKİ Şehit Uzman Çavuş Bahattin Erturhan OO'ndaki öğretmen ve öğrencilere uygulanmasında bir sakınca görülmemektedir.

Makamlarınızca da uygun bulunduğu takdirde olurlarınıza arz ederim.

Sebahattin ERBIYIK
Müdür a.
Müdür Yardımcısı

OLUR
25/11/2013

Turan AKPINAR
Vali a.
Millî Eğitim Müdürü

Güvenli Elektronik İmza
Aslı ile Aynıdır
25/11/2013
Lutfi KELDAL
Şef

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. Evrak teyidi <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 1ef9-dfba-3645-85f1-a91b kodu ile yapılabilir.

Muhsin Yazıcıoğlu Blv. No:23 SİVAS
Elektronik Ağ: <http://sivas.meb.gov.tr>
e-posta: arge58@meb.gov.tr; istatistik58@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: L.KELDAL / Şef
Tel : (0 346) 228 48 00 - 132
Faks : (0 346) 227 06 39

EK-2: Öğretmen Anketi**ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERİN TAŞIMALI EĞİTİM UYGULAMASINA
İLİŞKİN METAFORLARININ İNCELENMESİ**

Bu nitel çalışmanın amacı taşımali eğitim veren okullardaki görev alan öğretmenler ile eğitim gören öğrencilerin taşımali eğitime ilişkin metaforlarının(benzetmelerinin) incelenmesidir. Bu araştırma, bilimsel bir araştırma olup; elde edilen veriler sadece akademik çalışmalar için kullanılacaktır. Lütfen formun üzerine isminizi yazmayınız ve kimliğinizi belli edecek bir işaret koymayınız.

Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kişisel bilgiler, ikinci bölümde ise sizlerin araştırma konusuna ilişkin metaforlarını(benzetmelerini) içeren bölüm yer almaktadır.

İlgi ve yardımlarınız için teşekkür ederim.

Murat KAYHAN
Araştırmacı

ÖĞRETMEN ANKETİ**BÖLÜM I. KİŞİSEL BİLGİLER**

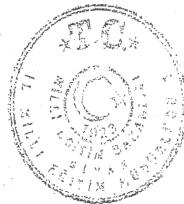
Bu bölümde kişisel bilgilere ilişkin sorular yer almaktadır. Size uygun seçeneğin yanındaki () içine X işareti koyunuz.

1. Cinsiyetiniz:

- Bay
 Bayan

2. Kaç yıldır taşımali bir okulda öğretmenlik yapmaktasınız?

.....

BÖLÜM II.

TAŞIMALI EĞİTİME İLİŞKİN ANKET SORUSU

Taşımali eğitimi bir şeye benzetirseniz neye benzetirsin, benzetmenizin sebebini aşağıda yer alan boşlukları doldurarak belirtiniz.

Taşımali eğitim benzer,çünkü.....
.....
.....
.....
.....
.....

EK-3: Öğrenci Anketi

ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERİN TAŞIMALI EĞİTİM UYGULAMASINA İLİŞKİN METAFORLARININ İNCELENMESİ

Bu nitel çalışmanın amacı, taşımali eğitim veren okullarda görev alan öğretmenler ile eğitim gören öğrencilerin taşımali eğitime ilişkin metaforlarının(benzetmelerinin) incelenmesidir. Bu araştırma, bilimsel bir araştırma olup; elde edilen veriler sadece akademik çalışmalar için kullanılacaktır. Lütfen formun üzerine isminizi yazmayınız ve kimliğinizi belli edecek bir işaret koymayınız.

Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kişisel bilgiler, ikinci bölümde ise sizlerin araştırma konusuna ilişkin metaforlarını(benzetmelerini) içeren bölüm yer almaktadır. İlgili ve yardımlarınız için teşekkür ederim.

Murat KAYHAN

Araştırmacı

ÖĞRENCİ ANKETİ

BÖLÜM I. KİŞİSEL BİLGİLER

Bu bölümde kişisel bilgilere ilişkin sorular yer almaktadır. Size uygun seçeneğin yanındaki () içine X işareti koyunuz.

1. Cinsiyetiniz:

- Bay
 Bayan

2. Kaç Yıldır Taşımali Okul öğrencisisiniz?

- 1 yıl 2 yıl 3 yıl 4 yıl
 5 yıl 6 yıl 7 yıl 8 yıl

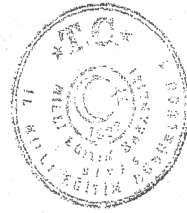

BÖLÜM II.

TAŞIMALI EĞİTİME İLİŞKİN ANKET SORUSU

Taşımali eğitimi bir şeye benzetirseniz neye benzetirsin, benzetmenizin sebebini aşağıda yer alan boşlukları doldurarak belirtiniz.

Taşımali eğitim benzer,çünkü.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

EK-4 Taşımali İlköğretim Yönetmeliği

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TAŞIMALI İLKÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (Değişik:RG-1/9/2012-28398)

Bu Yönetmeliğin amacı, ilköğretim kurumu bulunmayan, çeşitli nedenlerle eğitim ve öğretime kapalı, birleştirilmiş sınıf uygulaması yapan ilkokul, ortaokul veya imam-hatip ortaokulu öğrencilerinin, taşıma merkezi seçilen okullara günü birlik taşınarak kaliteli bir eğitim ve öğretim görmelerini sağlamak için gerekli usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik, taşımali ilköğretim uygulaması ile ilgili iş ve işlemleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (Değişik:RG-16/10/2009-27378)

Bu Yönetmelik 5/1/1961 tarihli ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu, 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu, 30/4/1992 tarihli ve 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun, 18/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu ile 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Yönetmelikte geçen;

a) Bakanlık : Millî Eğitim Bakanlığını,

b) Bakan : Millî Eğitim Bakanını,

c) Millî Eğitim Müdürlüğü : İl ve İlçe Millî Eğitim Müdürlüğünü,

d) (Değişik:RG-1/9/2012-28398) İlköğretim Kurumu: Mecburi ilköğretim çağındaki çocukların eğitim ve öğretim gördükleri ilkokul, ortaokul veya imam-hatip ortaokulunu,

- e) Birleştirilmiş Sınıf : Birleştirilerek bir derslikte tek öğretmen tarafından okutulan birden fazla sınıfı,
- f) (Değişik:RG-1/9/2012-28398) Taşımali Eğitim: İlkokul, ortaokul veya imam-hatip ortaokulundan herhangi biri bulunmayan veya eğitim ve öğretime kapalı olanlar ile birleştirilmiş sınıf uygulaması yapan ilkokullardaki öğrencilerin seçilen merkezlerdeki ilköğretim kurumlarına günü birlik taşınarak eğitim ve öğretim görmelerini sağlamak amacıyla yapılan uygulamayı,
- g) (Değişik:RG-1/9/2012-28398) Taşıma Merkezi İlköğretim Kurumu: Çevredeki yerleşim birimlerinden taşınan öğrencilerin eğitim ve öğretim gördükleri ilkokul, ortaokul veya imam-hatip ortaokulunu,
- h) Öğrencisi Taşınan Yerleşim Birimi : Öğrencileri taşıma kapsamına alınan köy ve köyaltı yerleşim birimini,
- ı) (Değişik:RG-1/9/2012-28398) Öğrencisi taşınan okul: Taşıma kapsamına alınan ilkokul, ortaokul ve imam-hatip ortaokulunu, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Plânlama ve Değerlendirme Komisyonları, Görevleri ve Uygulama

Plânlama

MADDE 5 – (Değişik:RG-1/9/2012-28398)

İl ve ilçelerde, yeni öğretim yılında taşımali kapsamına alınacak yerleşim birimleri ile taşıma merkezi ilköğretim kurumlarının seçimi ve plânlaması için “Plânlama Komisyonu” kurulur.

Plânlama Komisyonu

MADDE 6 – (Değişik:RG-16/10/2009-27378)

(1) (Değişik:RG-1/9/2012-28398) Komisyon, millî eğitim müdürünün görevlendireceği müdür yardımcısı veya şube müdürünün başkanlığında en az biri taşıma merkezi ilköğretim kurumu müdürü olmak üzere beş ilkokul, ortaokul veya imam-hatip ortaokulu müdüründen oluşur.

(2) Komisyon, Şubat ayının ikinci haftasında toplanır.

(3) (Değişik:RG-1/9/2012-28398) Komisyon, millî eğitim müdürünün görevlendireceği müdür yardımcısı veya şube müdürünün başkanlığında en az biri

taşıma merkezi ilköğretim kurumu müdürü olmak üzere beş ilkokul, ortaokul veya imam-hatip ortaokulu müdüründen oluşur.

(4) İhtiyaç duyulması hâlinde, ilgili yerleşim birimlerinin köy muhtarları ve belediye başkanları ile kamu kurum ve kuruluşlarının yetkilileri de görüşleri alınmak üzere toplantıya davet edilebilir.

Plânlama Komisyonun Görevleri

Madde 7- Komisyonun görevleri şunlardır:

- a) (Değişik:RG-16/10/2009-27378) Köy ve köy altı yerleşim birimlerindeki ilköğretim çağ nüfusu ile öğrenci sayılarını sınıflara göre tespit edip değerlendirmek.
- b) Taşınmalı ilköğretim kapsamına alınacak veya çıkartılacak okul ve yerleşim birimleri ile öğrenci sayılarını tespit etmek.
- c) (Değişik:RG-1/9/2012-28398) Öğrenci sayısına ve ulaşım şartlarına göre öğrencisi taşınacak yerleşim birimlerini gruplandırarak, taşıma merkezi ilköğretim kurumlarını tespit etmek.
- d) (Değişik:RG-1/9/2012-28398) Taşınmalı ilköğretim kapsamına alınan yerleşim birimlerinin taşıma merkezi ilköğretim kurumlarına uzaklığını ve ulaşım planını gösteren taşınmalı ilköğretim haritalarını (A4 ebadında) hazırlatmak ve e-okul sistemine aktarmak.
- e) (Değişik:RG-1/9/2012-28398) Her bir taşıma merkezi ilköğretim kurumuna öğrencisi taşınacak yerleşim birimi ile öğrenci sayısını dikkate alarak, öğrencilerin kaç araçla taşınacağını, aracın izleyeceği yol ve durakları ile saatlerini belirlemek.
- f) (Değişik:RG-27/02/2004-25386) Öğrencilerin güvenli şekilde taşınmaları ile sağlık ve beslenme konularında alınacak önlemleri belirlemek.
- g) (Değişik:RG-1/9/2012-28398) Taşınmalı ilköğretim kapsamına alınarak kapatılan okulların bina ve tesisleri ile ders araçları ve taşınmalarının öncelikle taşıma merkezi ilköğretim kurumlarının ihtiyaçları giderilmek amacıyla millî eğitim müdürlüğüne öneride bulunmak.
- h) (Değişik:RG-16/10/2009-27378) Mart ayının son haftasında, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Taşınmalı İlköğretim Bilgi Formu (Ek-1) ile hazırlanan gerekçeli raporu millî eğitim müdürlüğüne sunmak.

1) (Ek:RG-17/08/2000-24143) Taşıma planlamasında, Bakanlıkça illere tahsis edilen ödeneğin yeterli olmaması durumunda gerekli ödeneğin sağlanması için mahalli idarelerin kaynakları ile diğer kaynakları değerlendirmek.

i) (Ek:RG-16/10/2009-27378) (Değişik:RG-1/9/2012-28398) Taşınması ekonomik olmayan ve ulaşım şartları elverişsiz olan yerleşim birimleri ile okullardaki öğrenciler, öncelikle yatılı bölge ortaokullarına yerleştirildikten sonra taşıma kapsamına alınacak diğer öğrencilerin planlamasını yapmak.

Taşıma merkezi ilköğretim kurumunun özellikleri (Değişik madde başlığı:RG-1/9/2012-28398)

Madde 8- (Değişik birinci cümle: RG-1/9/2012-28398) Taşıma merkezi ilköğretim kurumunun seçiminde şu özellikler aranır:

a) Öğrencisi taşınacak okul ve yerleşim birimlerine göre daha merkezî durumda olması.

b) (Değişik:RG-1/9/2012-28398) Derslik sayısı ve fizikî kapasitenin yerleşim yerindeki mecburi ilköğretim çağındaki öğrenciler ile taşıma kapsamına alınan öğrenci sayısının eğitimine yeterli olması.

c) (Değişik:RG-1/9/2012-28398) Taşıma merkezi ilköğretim kurumunun bulunduğu yerleşim biriminin çevre köylerle ulaşım imkânlarına sahip, gelişmeye uygun ve nüfusunun artış göstermesi.

d) Öğretmen ve ders araç-gerecinin yeterli olması.

e) Sosyal ve kültürel etkinliklere uygun ortamların bulunması.

f) (Ek:RG-16/10/2009-27378) (Değişik:RG-1/9/2012-28398) Zorunlu sebepler dışında yatılı bölge ortaokulları ile ikili öğretim yapan ilköğretim kurumlarının taşıma merkezi ilköğretim kurumu olarak seçilmemesi.

Öğrencisi Taşınacak Okul ve Yerleşim Biriminin Özellikleri

Madde 9- (Değişik:RG-27/02/2004-25386)

(Mülga birinci fıkra:RG-16/10/2009-27378)

Öğrencisi taşınmalı ilköğretim kapsamına alınacak okul ve yerleşim biriminin seçiminde;

a) Yerleşim biriminde okul bulunmaması,

b) Doğal afet ve başka nedenlerle okul binasının kullanılmayacak derecede hasarlı olması,

- c) (Değişik:RG-1/9/2012-28398) İlkokul öğrenci sayısının 10'dan az olması,
- d) (Değişik:RG-1/9/2012-28398) Yerleşim birimindeki ortaokul veya imam-hatip ortaokulu öğrencileri için yeterli sayıda derslik bulunmaması ve bu dersliklerdeki toplam öğrenci sayısının 60'dan az olması,
- e) (Değişik:RG-1/9/2012-28398) Öğrencisi taşınacak yerleşim yerinin taşıma merkezi ilköğretim kurumuna uzaklığının iklim şartları ve yol güvenliğine göre en az 2 km olması esastır. Gerektiğinde bu uzaklığın 1,5 km'ye kadar indirilmesine Plânlama Komisyonu karar verebilir.
- f) (Ek:RG-16/10/2009-27378) Öğrencisi taşınacak okul ve yerleşim birimlerinin belediye sınırları içerisinde bulunmaması.
- özellikleri aranır.

Değerlendirme

Madde 10- Plânlama Komisyonu tarafından hazırlanan raporları değerlendirmek ve ilçeler arasında eşgüdümü sağlamak üzere "Değerlendirme Komisyonu" kurulur.

Değerlendirme Komisyonu

MADDE 11 – (Değişik:RG-16/10/2009-27378)

(1) İl millî eğitim müdürünün veya görevlendireceği müdür yardımcısının başkanlığında taşınmalı ilköğretim uygulamasından sorumlu şube müdürü, taşınmalı ilköğretim uygulamasının yapıldığı ilçe millî eğitim müdürleri ve (Değişik ibare:RG-1/9/2012-28398) il eğitim denetmenleri başkan yardımcısından oluşur. Komisyon, Nisan ayının son haftasında toplanır.

(2) İhtiyaç duyulması hâlinde diğer birimlerden sorumlu müdür yardımcısı veya şube müdürlerinin de toplantılara katılmaları sağlanır.

Komisyonun Görevleri

MADDE 12 – (Değişik:RG-1/9/2012-28398)

Değerlendirme Komisyonunun görevleri şunlardır:

- a) İlçelerin taşınmalı ilköğretim plânlama raporlarını inceleyerek Yönetmelik hükümlerine uymayan, öğrencisi taşınan okul ve yerleşim birimleri ile taşıma merkezlerini uygulama kapsamından çıkartmak.
- b) Başka bir ilçedeki taşıma merkezi ilköğretim kurumuna öğrencisi taşınacak okul ve yerleşim birimlerini plânlamak.

c) Taşıma kapsamından çıkartılan ilköğretim kurumlarının bakım ve onarımlarının yapılarak eğitim ve öğretime hazırlanması için il millî eğitim müdürlüğüne bildirmek.

d) Başka bir ildeki taşıma merkezi ilköğretim kurumlarına öğrencisi taşınacak okul ve yerleşim birimlerini tespit ederek, iller arasında gerekli eşgüdümün sağlanması için il millî eğitim müdürlüğüne bildirmek.

e) İl düzeyinde taşınmalı ilköğretimin plânlamasını, Taşınmalı İlköğretim Bilgi Formuna (Ek-1) göre hazırlayıp valilik onayına sunulmak üzere il millî eğitim müdürlüğüne bildirmek.

Uygulama

Madde 13- (Değişik birinci fıkra:RG-1/9/2012-28398) Yapılan plânlama sonucu taşınmalı ilköğretim kapsamına alınan ve çıkartılan yerleşim birimleri ile taşıma merkezi ilköğretim kurumları, il millî eğitim müdürünün teklifi ve valinin onayı ile uygulamaya konulur. Bu onay bir öğretim yılı için geçerlidir.

(Değişik ikinci fıkra:RG-16/10/2009-27378) İl millî eğitim müdürlüğü, Mayıs ayının en geç üçüncü haftasında, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Taşınmalı İlköğretim Bilgi Formunun (Ek-1) bir örneğini (Değişik ibare:RG-1/9/2012-28398) Temel Eğitim Genel Müdürlüğüne/Din Öğretimi Genel Müdürlüğüne, bir örneğini ihale işlemleri takip edilmek üzere ilçe milli eğitim müdürlüğüne, bir örneği de ihale işlemleri yapılmak üzere ilgili daireye gönderir.

Taşıma merkezi ilköğretim kurumu müdürünün görevleri (Değişik madde başlığı:RG-1/9/2012-28398)

Madde 14- (Değişik birinci cümle: RG-1/9/2012-28398) Taşıma merkezi ilköğretim kurumu müdürünün taşınmalı ilköğretim uygulamasına ilişkin görevleri şunlardır:

a) (Değişik:RG-16/10/2009-27378) Okulun fiziki durumuna göre taşınmalı ilköğretim kapsamında okuluna alabileceği öğrenci sayısını sınıflara göre tespit ederek şubat ayının ikinci haftasında millî eğitim müdürlüğüne bildirmek.

b) Taşıma yoluyla okula gelen öğrencilerin İlköğretim Kurumları Yönetmeliğine göre kayıt ve kabullerini yapmak.

c) (Değişik:RG-1/9/2012-28398) Taşınan öğrenciler ile taşıma merkezi ilköğretim kurumu öğrencilerinin birlikte eğitim ve öğretimlerini sağlayacak şekilde sınıf ve şubelere göre dengeli dağılımını sağlamak.

- d) Taşınacak öğrencilerin geliş-gidişlerine göre haftalık ders dağıtım ve günlük vakit çizelgesini düzenlemek.
- e) (Değişik:RG-1/9/2012-28398) Taşınan öğrenciler ile taşıma merkezi ilköğretim kurumu öğrencilerinin birlikte eğitim ve öğretimlerini sağlayacak şekilde sınıf ve şubelere göre dengeli dağılımını sağlamak.
- f) (Değişik:RG-16/10/2009-27378) Taşınan öğrencilerin öğle yemeklerini düzenli şekilde yiyebilmeleri için gerekli tedbirleri almak, yüklenicinin sözleşme hükümlerine uyup uymadığını günlük olarak kontrol etmek ve giderilemeyen aksaklıkları rapor hâlinde millî eğitim müdürlüğüne bildirmek.
- g) (Değişik:RG-1/9/2012-28398) Taşıma merkezi ilköğretim kurumlarında yapılan eğitsel etkinlikleri, taşınan öğrencilerin geldikleri yerleşim birimlerinde de imkânlar ölçüsünde yapmak.
- h) Taşınan öğrencilerin velileri ve köy muhtarları ile yakın ilişkide bulunarak okulla iş birliğini sağlamak için gerekli önlemleri almak.
- ı) Servis araçları ile taşınan öğrencileri, isim listelerine göre kontrol etmek.
- i) (Değişik:RG-16/10/2009-27378) Araçların aylık çalışma programlarına göre hazırlanan puantaj cetvellerini her ayın sonunda millî eğitim müdürlüğüne göndermek.
- j) (Değişik:RG-16/10/2009-27378) Taşıma işini yüklenenlerin ve taşıt sürücülerinin, 28/8/2007 tarihli ve 26627 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliğine ve sözleşme hükümlerine uyup uymadığını günlük olarak denetlemek, aksaklıkları önlemek ve gidermek üzere gerekli tedbirleri almak ve giderilemeyen aksaklıkları rapor hâlinde millî eğitim müdürlüğüne bildirmek.
- k) Taşıma işini yüklenenlerin ve taşıt sürücülerinin isim ve adresleri ile aracın plâkasını bağlı bulunduğu jandarma karakolu veya emniyet müdürlüğüne bildirmek.
- l) Okul servis araçlarının arkasındaki “OKUL TAŞITI” tabelâsının üst kısmına, okunabilecek şekilde ilçe millî eğitim müdürlüğü’ ne “sürücü hatalarının bildirileceği telefon numarası”nın yazdırılmasını sağlamak.
- m) Biri öğretim yılı başında olmak üzere öğretim yılı içerisinde taşınan öğrencilerin velileri ile en az üç toplantının yapılmasını sağlamak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İhale İşlemleri

Taşıma İhalesi

Madde 15- (Değişik:RG-27/02/2004-25386)

İhale işlemleri yürürlükteki İhale mevzuatına göre yapılır.

İhalelerde Dikkat Edilecek Hususlar

Madde 16- İhale sözleşmeleri ve ihale şartnameleri hazırlanırken dikkat edilecek hususlar:

- a) (Değişik:RG-1/9/2012-28398) İhale sözleşmeleri ve şartnameleri ile ilgili olarak taşıma merkezi ilköğretim kurumu müdürlerinin görüşleri de alınır.
- b) (Değişik:RG-16/10/2009-27378) İhale işlemleri en geç Ağustos ayının ikinci haftasında bitirilir. Bu tarihten sonra sel, yangın ve deprem gibi olağanüstü durumlar dışında hiçbir şekilde ihale işlemlerine dair valilik onayı alınamaz ve taşıma ihalesi yapılamaz.
- c) (Değişik:RG-1/9/2012-28398) İlçe millî eğitim müdürlüğü, ihale işlemleri sonuçlandırılıp sözleşmeler ilçe millî eğitim müdürlüğüne gönderildikten sonra, Ağustos ayının en geç üçüncü haftasında, ihale sözleşmelerinin, Taşımalı İlköğretim Bilgi Formunun (Ek-1) ve Taşımalı İlköğretim İstatistik ve Ödenek Formunun (Ek-2) birer örneğini il millî eğitim müdürlüğü ile ilgili taşıma merkezi ilköğretim kurumu müdürlüklerine gönderir.
- d) (Değişik:RG-16/10/2009-27378) İl millî eğitim müdürlüğü, e-okul sistemindeki Taşımalı İlköğretim Bilgi Formu (Ek-1) ile Taşımalı İlköğretim İstatistik ve Ödenek Formunu (Ek-2) Eylül ayının en geç ikinci haftasında doldurarak onaylar.
- e) (Değişik:RG-16/10/2009-27378) Taşımalı ilköğretim kapsamında hizmet verecek araçların özellikleri, taşıt sürücülerinin yükümlülükleri ve diğer hususlar, Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliğine göre düzenlenir.
- f) (Değişik:RG-1/9/2012-28398) İlçe millî eğitim müdürlüğü, ihale işlemleri sonuçlandırılıp sözleşmeler ilçe millî eğitim müdürlüğüne gönderildikten sonra, Ağustos ayının en geç üçüncü haftasında, ihale sözleşmelerinin, Taşımalı İlköğretim Bilgi Formunun (Ek-1) ve Taşımalı İlköğretim İstatistik ve Ödenek Formunun (Ek-2) birer örneğini il millî eğitim müdürlüğü ile ilgili taşıma merkezi ilköğretim kurumu müdürlüklerine gönderir.

g) (Ek:RG-16/10/2009-27378) Öğrenci taşımacılığının kara yolu ile yapılamadığı yerlerde valilik onayı alınarak deniz yolu ile de taşıma yapılabilir. Deniz yolu ile yapılacak taşımada Denizcilik Müsteşarlığınca yolcu taşınmak üzere belgelendirilmiş deniz araçları kullanılır. Taşıma yapacak deniz araçlarının, 10/6/1946 tarihli ve 4922 sayılı Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanunda öngörülen nitelikleri taşıması gerekir. Deniz araçlarında, bu Kanun uyarınca gerekli olan belge ve teknik teçhizatlar ile kişi başı TSE veya ISO onaylı ışıklı ve düdüklü çocuk can yeleği bulundurulur. Araçların ferdi kaza ve mali sorumluluk sigortalarının yaptırılması zorunludur.

ğ) (Ek:RG-16/10/2009-27378) İhale işlemlerinin zamanında yapılamaması veya yüklenicinin yükümlülüklerini yerine getirmemesi hâlinde öğrencilerin eğitim öğretimlerinin aksamaması için mülki amirlerce gerekli tedbirler alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Gelir ve Giderler

Madde 17- 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 76 ncı maddesinde belirtilen gelirlerden taşımalı ilköğretim için ayrılan ödenekler, aynı kanunun ilgili maddeleri gereğince taşımalı ilköğretim giderlerinde kullanılır.

Taşımalı ilköğretim için genel bütçeden ayrılan paydan gönderilerek özel idare bütçesine aktarılan ödenekler ile özel idare bütçesinden ayrılan paylar başka bir amaçla kullanılamaz. Artan miktar, taşımalı ilköğretim giderlerinde kullanılmak üzere bir sonraki yıla aktarılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Madde 18- Taşımalı ilköğretim ile ilgili iş ve işlemlerin yürütülmesi için “Millî Eğitim Bakanlığı Millî Eğitim Müdürleri Yönetmeliği” gereğince millî eğitim müdürü, bir millî eğitim müdür yardımcısı veya şube müdürüne görev verir.

MADDE 19 – (Değişik:RG-1/9/2012-28398)

Öğrencisi taşımalı ilköğretim kapsamına alınarak kapatılan ilköğretim kurumlarında görevli yönetici ve öğretmenlerin yer değiştirme işlemleri, ilgili mevzuata göre yapılır.

MADDE 20 – (Değişik:RG-1/9/2012-28398)

Millî eğitim müdürlüğü tarafından öğrencisi taşıma kapsamına alınarak kapatılan okullarda bulunan ders araçları ile taşınır mallar, taşıma merkezi ilköğretim kurumuna öncelik verilmek kaydıyla, ihtiyacı olan ilköğretim kurumlarına, 28/12/2006 tarihli ve 2006/11545 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine göre verilir. Öğrencisi taşınan okullardaki defter, dosya, kayıtlar ve her türlü resmî evrak taşıma merkezi ilköğretim kurumuna teslim edilerek muhafaza edilir.

Madde 21- (Değişik: RG -27/02/2004-25386)

(Değişik birinci fıkra:RG-1/9/2012-28398) Öğrencisi taşıma kapsamına alınarak kapatılan ilköğretim kurumlarının bina ve tesisleri, okul öncesi eğitim, halk eğitim ve diğer millî eğitim hizmetlerine, 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu hükümlerine göre bakım ve onarım ile işletme giderleri, kullanıcı tarafından karşılanmak kaydıyla ilgili mevzuat çerçevesine geçici olarak tahsis edilebilir.

Boş kalan okul bina ve tesisleri ise bakımları yapılmak kaydıyla köy muhtarlıklarına teslim edilir.

Madde 22- Taşınabilir ilköğretim kapsamına alınan yerleşim birimlerinin yol bakım ve onarımlarının yapılması, eğitim- öğretim süresince ulaşım açık tutulması, yol emniyetinin sağlanması için il ve ilçe millî eğitim müdürlüklerince ilgili kurumlarla iş birliği yapılarak gerekli önlemler alınır. Ancak, kamu kurum ve kuruluşları ile yaptıkları hizmet karşılığı olarak herhangi bir ödemede bulunulması konusunda protokol yapılamaz.

(Ek:RG-16/10/2009-27378) Taşınabilir ilköğretim uygulaması kapsamında taşınan öğrencilere öğle yemeği verilir. Yemekler, yürürlükteki ihale mevzuatı hükümlerine göre satın alınır. Yemek hizmetlerinin yürütülmesinde 15/8/1983 tarihli ve 83/6950 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul Pansiyonları Yönetmeliği hükümleri uygulanır. Yemeklerin hazırlanmasında ve sunulmasında besin değerinin korunmasına ve sağlığa uygunluğuna gerekli özen gösterilir.

(Ek:RG-16/10/2009-27378) Yönetmelik hükümlerine uygun olmadığı hâlde planlanarak yapılan taşıma iş ve işlemleri ile öğrencilerin her türlü sorumluluğu, planlama ve değerlendirme komisyonlarına aittir.

Madde 23- Millî eğitim müdürlüğü, emniyet müdürlüğü ile iş birliği yaparak okul servis aracı sürücülerini, uyacakları kurallar ve gösterecekleri davranışlar konusunda öğretim yılı başında ve uygun gördüğü zamanlarda düzenlenecek kurs ve seminerlerle eğitime alır.

ALTINCI BÖLÜM

Geçici Hükümler Yürürlük ve Yürütme

Geçici Madde 1- (Mülga:RG-16/10/2009-27378)

GEÇİCİ MADDE 2 – (Değişik:RG-1/9/2012-28398)

Taşınmalı ilköğretim kapsamına girmeyen yerleşim birimlerindeki okulların yangın, sel, deprem gibi doğal afete uğraması ve öğrencilerin en yakın yatılı bölge ortaokuluna yerleştirememeleri durumunda, çözüm bulununcaya kadar öğrenciler taşınmalı ilköğretim kapsamına alınırlar.

Geçici Madde 3 – (Mülga:RG-16/10/2009-27378)

Yürürlük

Madde 24 - Maliye Bakanlığı ve Sayıştayın görüşleri alınarak bu Yönetmelik hükümleri yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 25 - Bu Yönetmelik hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür.

